

lyosóján bejelentette, hogy nemzeti engedmények nélkül szó sem lehet a tisztek fizetésének emeléséről. S ha két olyan kiváló, higgadt, okos ember, mint a pártnak ez a két alelnöke, ezt a kijelentést tette, akkor nemcsak a maga nevében beszélt, hanem nyilván az egész párt felfogásának adott kifejezést, s kétségtelen, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak zöme is ezen az állásponton van.

Nem is tudjuk elképzelni, hogy a kormány, mely mellett a függetlenségi és 48-as párt alkotja a parlament abszolút majoritását, minő kényszerek hatása alatt mehett bele ebbe a megállapodásba s hogy miben reménykedett, mikor magára vállalta azt a szinte lehetetlen feladatot, hogy ennek a megállapodásnak ratifikálását a függetlenségi párttól megszerzi. Mert nemcsak arról van szó, hogy ez az összeg a jövő évi közös költségvetésbe beállítassék, hanem emlékezni kell arra, hogy már a tavaszi delegáció alatt is azzal tértek ki a kérdés tárgyalása alól a függetlenségi párti delegátusok, hogy a katonatisztek fizetésének felemelése nem a delegáció, hanem a magyar parlament elé tartozik első sorban, mert a delegáció csak albizottsága lévén a magyar parlamentnek, az eddigi kereteken változtatnia joga nincs. De még akkor is, ha a kormány ezt a felfogást nem osztja, akkor is lehetetlen a delegációval megszavaztatni olyan katonai terheket, a melyek ellen a parlament abszolút majoritása tiltakozik.

A válság tehát csak annyiban van elintézve, hogy Aehrenthal és Schönaich legfeljebb csak komédiából fognak lemondani s indokul adják, hogy nem arattak teljes diadalt. De újabb kinevezetéseik esetén nyugodtan és elégedetten megmaradnak méltóságukban, mert érzik, hogy a siker az övék. De attól félünk, hogy itthon egy sokkal súlyosabb válság fog kitörni, mert lehetetlennek tartjuk,

hogy a függetlenségi párt ehhez a megállapodáshoz nemzeti engedmények nélkül hozzájáruljon.

A házmester fia.

Budapest, május 21.

Szempillantásra bevonult ma a képviselőházba a házmester szurtos fia. Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter vezette kézen s azt mondta róla, hogy ebből a gyerekből nem muszáj feltétlenül nagyságos urat nevelni. A szellemi proletáriátus már ugyanis akkora tömeg, hogy valóságos istenkísértés növelni ezt a tömeget azzal, hogy a felső iskolákat boldog-boldogtalannak megnyitjuk; van elég szabad pálya, lépjen valamelyikre a házmester fia, de ne akarjon minden áron diplomás ur lenni.

Hát hiszen, ha a közoktatásügyi miniszter ezt a kis dikciót valamelyik házmester szobájában adressálta volna a házmester fiához, hang nem emelkedhetnék ellene: annyira a tiszta igazságot tartalmazza. Csak-hogy Apponyi azt a képviselőházban mondta s mintegy czégerként lóbálta meg a kis házmester-fiút, melyet politikájának ormára készülni akasztani. Nos, ez ellen már nem fegyvertelen a bíráló.

A házmester-fiút csak egyféleképpen lehet értelmezni; úgy, hogy a magasabb oktatást még a mainál is erősebb vagyoni cenzussal veszik körül, vagy legalább a mait meghagyják. Mert másféleképpen megakadályozni a házmester fiát abban, hogy nagyságos ur legyen, nem lehet. Hiába mondjuk ugyanis neki, hogy jobb suszterinasnak lenni, mint nagyságos urnak, nem fogja elhinni; az sem valószínű, hogy a házmestergyerekek általánosságban nem olyan észbeli képességekkel jönnének a világra, mint a gazdagok gyermekei: — ha tehát a házmester-csemeték minden anyagi küzdelem nélkül megmászhatják a diplomáig vezető lépcsőket, bizony meg fogják mászni. Csak egy mód van arra, hogy őket innen lehessen getthessék: úgy, ha minden lépcsőnél

magas belépő-díjakat fizettetnek velük. Pénzüik nem lévén, minden valószínűség szerint vissza fognak fordulni és csakugyan szabad pályára lépnek.

Igen ám, de felmerül a kérdés, miért csapjuk be az ajtót a vagyontalanok előtt? Elvégre nekik éppen annyi joguk van, mint másnak; közöttük éppen úgy megteremhetnek a talentumok, mint a vagyonosok között; a közterhekben éppen olyan arányban vesznek részt, mint bárki: miért éppen az ő szemükbe vágjuk tehát azt a kegyetlen mondatot: — tilos a bemenet.

Az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslatot nemsokára a Ház elé terjeszti Apponyi. Ezzel nem akarhatott mást, mint azt, hogy még nagyobb tömegek kerüljenek be a kultura körébe. Mert nem lehetett egyediül célja az, hogy a betüvetés mesterségére mindenkit megtanítsanak; a másik, a nagyobbik cél az, hogy a szellemi élet palotáját mindenki, de mindenki számára megnyissuk. Bárhol is legyen az a tehetség, legyen módja felemelkedni a legmagasabb polczig. Ha nem ilyen értelmet adnak az általános népoktatásnak, akkor igazán kár ebben az országban a demokráciáról beszélni.

Persze, aktív miniszter teoriákkal nem foglalkozhatik; ő csak azt látja, hogy a szellemi proletáriátus kezd veszedelmes arányokat ölteni, kötelességének gondolja tehát a veszedelem elé gátat vonni. Az intenció csak helyeselhető, az eszközöket azonban óvatosan kell megválogatni. Gyan eszköz használása, mely egy nagy tömeget kizár abból, amihez másnak joga van, megfontolandó. De nemcsak a teória szempontjából, hanem az intellektualitás anyagának kvalitása szempontjából. Ez az anyag annál értékesebb lesz, minél nagyobb halmazból válogatják ki. Ha annak a kis körnek, melynek módjában van a szellemi pozíciókat elfoglalni, nem fog kelleni versenytől tartania, feltétlenül esni fog színvonala.

Példa erről a mi honvéd tisztikarunk. Mikor a honvédséget megalakították, boldog-boldogtalant tisztté avattak, úgy, hogy

— Hm! látod, paitásom, nem vagy okos állat! Azért nem vitted semmire. Aki okos, az, ha jól tevézte magát, odébb áll! De mindenesetre szép tőled, hogy itt maradsz. Tudod, csodálkozom ezen; mert sokkal stilszerűbb volna, ha most hálából beleharapnál a lábikrámba és elszaladnál! Na, gyere ide!

A kutya felugrott a férfi ölébe, vidáman nézett rá szemével, aztán egyet-kettőt fordult, összegömbölyödött, mint a rétestészta és fejét a férfi karjaira tette.

A férfi gyengéden nézte és szeretettel simogatta a kis állatot. Aztán felkaczagott.

— No lám! Már nem panaszkodhatom... van, aki szeret! van, aki a szeretetemért hálás... van, akiről gondoskodhatom, ha éppen kedvem tartja...

A kutya felnézett a férfire, megcsóválta lompos farkát, aztán kényelmesen ismét elhelyezkedett. A férfi tenyerére hajtotta fejét és úgy nézte az állatot.

— Alszik. Nyugodtan, elégedetten alszik. Érzik, hogy van, aki örökdió felette. Hm! még ez előtt egy hónappal más ült az ölembe, más hajtotta fejét a mellemre... másnak álma felett örököttem! Hogy szerettem azt az asszonyt és hogy szeretett ő engem... És ma? Én még szeretem... mindenképp daczára szeretem, ő pedig más ölébe hajtja már esténként gyönyörű fejét... Pedig én nem változtam... ugyanolyan vagyok, a szívem is ugyanolyan... és mégis elfordult tőlem... És nem tudok bele-nyugodni...

A férfi fájdalmasan sóhajtott. A kutya felnézett, felpillantott és nyöszörögni kezdett. Las-

san felállt, aztán felágaskodott és fejét hízal kedve dörzsölte a férfi arcához.

— Zajnál, kis dögöm? Jobb szíved van, mint annak az asszonynak! Nem érdemeltem meg tőle, hogy úgy bánjon velem! Ő az oka, hogy ily züllött vagyok, hogy elrugtam magamtól a hivatalomat, hogy mint egy bolond kőszálok az utcákon. Nincs maradásom sehol... irtózom az emberektől... undorodom az ott-hononról, ahol annyi apróság emlékeztet rá... Szerencsétlen, nyomorult vagyok, kutyuskám...

A férfi leborult az asztalra. A kutya vinnyogva, nyöszörögve simult hozzá, megnyalta kezét és nem nyugodott, míg karjai között oda nem furakodott az arcához.

— Ne féj, kutyuskám... nincs már baj! Elmúlt! Szamárság, ugy-e, hogy így töröm magam olyasmért, amin változtatni nem lehet... Hej! de mikor oly szép volt az életem... és most oly csudarul undok! Borzasztó az, így élni, hogy az embernek senkije se legyen, akit szeret-hessen, mikor pedig úgy vágya szeretni... No, de majd megpróbálom megjavulni... hiszen már van valakim, aki ragaszkodik hozzám... aki szeret...

Megsimogatta az állatot.

— Hanem, kedves kutyuskám, elég volt a lumpolásból. Legyünk tisztességesek és menjünk haza... Brr! hazamenni... milyen kietlen nekem ez a szó... milyen meleg, szívetderítő másnak...

Felzihelődött, aztán elindultak. Az utca már teljesen kihalt; csak ők ketten bandukoltak egymás mellett. A kutyának lassankint megjött a kedve, előre szaladt néhány lépést, aztán visszazsaladt gazdájához, odasimult hozzá és na-

gyokat vakkantva, bohókás ugrásokkal iramodott tovább. Néha-néha visszanezett gazdájára; hiúságos szemével azt leste bizonyára: vajon mit szól a férfi az ő játékos kedvéhez.

— Csak rajta, kutyuskám... hajrá!... mulass...

A kutya megértette a biztatást és mint a nyúl száguldott előre-hátra. A véletlen egy macskát vezetett utjába; az volt a drága dolog! A czirnos ész nélkül rohant fel egy palánkra, míg a kutya diadalmasan tért vissza urához.

Ez nagyot nevetett, mikor a lihegő kutyát meglátta.

— Hohó! Hallottad, kutyuskám? Isten bizony nevettem! Négy hete nem esett meg velem ez! És azt hittem már, hogy nem is fogok többé...

A Dunapartra értek. A kutya megállt a par- ton és megugatta a habokat, amelyeknek tükrében kaczerkoldva nézdegélték magukat a csil- lagok.

— Látod, kutyuskám... néhány nap előtt itt állottam... bucsut akartam venni a világtól örökre... A hullámok olyan csalogatva hív- tak... Magam sem tudom, miért nem siettem öläkbe... Nem voltam gyáva, óh dehogya! hi- szen az öngyilkosság nem gyávaság! Mikor az ember azt mondja: lehet, hogy minden megvál- tozik még, de nekem nem kell! nem kérek a re- ményből! nem várok semmit többé, ellökök ma- gamtól mindent... Ehhez bátorság kell, ku- tyuskám... Sokszor gondoltam már arra, hogy a tudat, hogy az ember akkor ölthetja ki az éle- tét, amikor akarja, sokszor nagy megnyugvással szolgál... ez ad erőt... ez ismét talpraállítja az önbizalmat...

nem egy becsületes szabómester a sztratégia tanulmányozására adta a fejét. Ma kezdenek ugyan már panaszkodni a tisztibőség miatt, de viszont olyan színvonalu anyag áll a vezetőség rendelkezésére, hogy a tisztikar elite-testületté alakult át.

Ha tehát valamelyik pályára nagyon sokan tódulnak, annak is meg van a hasznos oldala; válogatni lehet közöttük. Az untauglichok helyzete bizonyára nem kellemes, csak hogy ez a helyzet csak bizonyos fokig rosszabbodhatik; a visszahatás feltétlenül jelentkezik a pályaválasztók sorában — talán kissé későn, de jelentkezik. Ez határozottan a kisebbik rossz; a nagyobbik az, ha a privilégiumokat még vagyoni sánczokkal is körülveszjük és a házmester-fiuk elöl, kik között elvégre szintén akadhat lángész, becsukunk minden ajtót.

A két rossz közül nem szokás a nagyobbikat választani.

Budapest, május 21.

A választói reform heteriesztése. A képviselőház folyosóján ma hire járt, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter szombaton válaszolni fog Mezőfi Vilmosnak a választói reform ügyében tett interpellációjára és ekkor fogja bejelenteni, hogy mikor terjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot a képviselőház elé. Mint illetékes helyről értesülünk, gróf Andrássy Gyula a jövő hétfő folyamán, tehát a költségvetési vita után fog nyilatkozni ebben a kérdésben.

A bankszakértők meghallgatása. Közvetlenül a költségvetés tárgyalásának befejezése után gróf Batthyány Tivadar, a bankbizottság elnöke, ülésre hívja össze a bizottságot, hogy megkezdje a bankszakértők meghallgatását. A bizottság ezután gyors egymásutánban fogja tartani üléseit, hogy a meghívott szakértőket még a parlamenti szünet előtt hallgathassa meg. Csak azokon a napokon nem tartanak üléseket, amelyekben Wekerle Sándor miniszterelnök az adóreform ügyében tartandó ankétan vagy a pénzügyi bizottságban lesz elfoglalva.

A közegészségügy államosítása. Mint értesülünk, a községi és körorvosok fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat megnyerte az előzetes királyi jóváhagyást, úgy, hogy azt gróf

Andrássy Gyula belügyminiszter a legközelebbi napokban a képviselőház elé terjesztheti s az, ha akadályok közbe nem jönnek, a költségvetési vita után még a nyári szünet előtt tárgyalásra kerülhet. A községi és körorvosok régen panasztolt sérelmei nyerne orvoslást ebben a törvényjavaslatban, amely jelentékeny javulást fog a közegészségügy terén előidézni.

Fölemelték a tisztii fizetéseket.

A közös miniszteri tanácskozás eredménye.

Budapest, május 21.

Feszült várakozással nézett az egész politikai világ a mai közös miniszteri tanácskozás elé, amelyről már eleve hirdették, hogy a tisztii fizetések fölemelésének régóta vajudó dolgában döntést fog hozni. A döntés meg is történt. Két órai tanácskozás után a tisztii fizetések fölemelését beállították a jövő évi közös költségvetésbe és azt póthitel formájában az évi október hó elsejétől folyósítják. Ezenkívül hozzájárult a magyar kormány ahhoz is, hogy ezen a kilencz millión kívül még hét millióval javítsák a legénységi zsoldot és élelmezést.

Ennek a megegyezésnek hire az esti órákban terjedt el a politikai világban, ahol bizony legalább is vegyes érzelmekkel fogadták. Nagyon valószínű, hogy a függetlenségi pártban nagy izgalmak lesznek, amelyek ma még csak azért nem törtek ki, mert azt hiszik, hogy Wekerle Sándor hozott valami rekonpenzációt is, amelyet még nem publikáltak.

A mai nap nevezetes eseményeiről a következőkben számolunk be:

A közös miniszteri tanácskozás.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki ma reggel dr. Bárczy István titkárja kíséretében Bécsbe érkezett, a magyar házban szállt meg. A miniszterelnök megérkezése után Popovics államtitkár tanácskozott, majd negyed 11 órakor átsétált a közös külügyminisztériumba, ahol báró Aehrenthal-Lexa Alajos elnöklésével fél 11 órakor megkezdődött a közös mi-

nisztertanács, melyben résztvettek: Wekerle Sándor és báró Beck Wladimir miniszterelnökök, Schönaich és Burián közös miniszterek, Korytowski pénzügyminiszter és gróf Montecuccoli tengernagy. A tárgyalás két órában tartott és fél 1 órakor végződött. A minisztertanácsban a legfőbb pontokban teljes megegyezés jött létre. Egyedül a delegációs tárgyalások idejének megválasztásában nem tudtak megállapodni. A közös tárgyalásokat a mai napon véglegesen befejezték.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a külügyminisztériumot Korytowski osztrák pénzügyminiszter társaságában hagyta el, gyalog ámentek a magyar házba, ahol háromnegyed 1-től háromnegyed 2-ig tanácskoztak.

A megegyezés hire.

A mai nap elé nagy aggodalommal nézett a bécsi politikai világ, mert az osztrák parlamenti körökben még tegnap este is igen pesszimistikus fölfogás volt a delegációk kérdéséről. A mai nap eseményei azonban a magyar kormánynak azt a fölfogását igazolták, hogy a közös költségvetés dolgában eddig tapasztalt nézeteltérések nem oly természetűek, hogy válságot, vagy akár kritikus helyzetet idézhetnének elő. A közös miniszteri értekezlet ugyanis, amely a külügyminisztériumban délelőtt tíz órakor kezdődött és félegykor végződött, az elintézeteknek meglehetősen kiegyenlítését eredményezte. Ezt az eredményt maga Korytowski osztrák pénzügyminiszter tudatta a sajtó képviselőivel, akik a magyar palotában Wekerle miniszterelnök visszaérkezésére várakoztak. A miniszterelnök Korytowski pénzügyminiszter kíséretében jött a magyar palotába, ahol azután maga Korytowski a következőket mondta az újságíróknak:

— Megiríthatják, uraim, hogy minden lényeges pontban megegyeztünk. Csupán egy kérdés vár még eldöntésre s ez a delegációk összeülésének ideje.

Wekerle miniszterelnök visszaérkezése után Korytowski osztrák pénzügyminiszterrel, Popovics államtitkárrel és Reiner miniszteri tanácsossal konferenciára ült össze, amely azonban csak pénzügyi kérdésekkel, amint halljuk, a szeszadó kérdésével foglalkozott.

A kutya nagyot vakkantott . . .

— Türelmetlen vagy, öregem? No menjünk . . . mindjárt otthon leszünk . . .

Csendesen lépegettek tovább. A kutya most már mindig ott maradt gazdája mellett.

A lakásba értek.

— Itthon vagyunk, pajtikám; ez a mi közös hajlékunk. A tied és az enyém. Bizonyára fáradt vagy . . . majd hamar csinállok neked ágyneműt; aztán kipihenheted magad . . .

Előkeresett egy párnát, pokróczot terített rá.

— No, öregem . . . gyere . . . ide! fekiüdj le . . .

A kutya leheveredett. A férfi megsimogatta és betakarta a kis állatot. Ez azonban látni akarta gazdáját és kidugta fejét.

A férfi felkaczagott.

— Ne félj . . . nem szököm meg . . . nem hagylak cserben . . . Én is lefekszem . . .

Levetkőzött és lefeküdt.

— Jó éjt, kutyuskám . . .

Nemsokára mind a ketten elaludtak. De a férfi álma nyugtalan volt; nyöszörgött, kiabált, sirt álomban. Homlokán hideg veríték gyöngyözött és hörgött, mintha mázsányi teher nehezedett volna mellére. Aztán úgy érezte, hogy valaki gyengéden simogatja: — nagyot sóhajtott és felvetette szeméit: kutyája mellette állt és nyöszörgőve nyaldosta arcát.

— Te vagy, pajtikám? . . . Köszönöm, hogy felköltöttél . . . Megijedél, ugy-e? . . . Nagyon rossz álmom volt: őt láttam, amint azzal a mássikkal, az ujjal csókolódzott . . . Rettenetes volt . . . Na, menj a helyedre . . .

De a kutya nem mozdult, hanem feült a farkára . . .

— Vigyázni akarsz reám? Hát jó . . . Kedves vagy . . . Régóta nem vigyáztam már reám senki . . .

És megveregette a kis állatot . . .

— Próbáljuk meg az alvást uira . . . Szervesz, édes, hűsleges pajtikám . . .

Kezét a kutyára tette és a fal felé fordult. Elaludt. Reggelig nem ébredt fel. Ahogy kinyitotta szemét és felnézett: kutyája tekintetével találkozott. A hűsleges állat mozdulatlanul leste, várta ébredését.

— Jó reggelt, kutyuskám . . . már ébreved vagy? . . .

A kutya hangos ugatással felelt.

— Most mindjárt felkelek, aztán elmegyünk sétálni, mi?

A kutya ezt a szót, sétálni, úgy látszik, megértette, mert vidáman leugrott az ágyról és csakhamar a férfi botját szájába kapva állt az ajtóhoz.

— Lám . . . lám . . . hiszen te művelt állat vagy, pajtikám . . . nevetett a férfi. — Nem foglak sokáig várni . . .

Öltözködés közben folyton beszélgetett a kutyával.

— Mihelyt kész vagyok . . . átmegyünk a hidon Budára . . . ott valahol megreggelizünk, pajtikám, aztán majd meglátjuk, mi lesz . . .

Hamarosan magára kapta a ruháit.

— De megállj csak, pajtikám . . . A ruhádat besároztad tegnap . . . ilyen művelt, szép kutyusnak tisztának, rendesnek kell lenni . . . Gyere ide . . . kicsinosítsd meg kicsit . . .

Azzal megécsélt, megkefélt az állatot, amely nyugodtan állta a műveletet. Valamikor sokszor lehetett ebben része.

— Így ni! most mehetünk . . .

Megindultak. A kutya vidáman szaladt előre, gazdája követte és mosolyogva nézte a kedves kis állat bohókás jó kedvét.

A hidra értek. A kutya előtt néhány veréb játszadozott a földön s az ugatva szaladt a verébe felé; ezek tovább reppentek és a hid párkányára menekültek. A kutya átbújt a rács közt és tovább akarta üldözni amadarakat . . .

— Kutyuskám . . . gyere onnan . . . vigyázz! . . .

A férfi aggódva, ijedten hívta a kis állatot; de már késő volt: a kutya a hid pereméről belezuhant a Dunába.

— Pajtikám! . . . egyetlen barátom! . . . — sikoltott a férfi . . .

Alulról panaszos vonítás hallatszott.

A férfi őrlöngve tépte haját.

— Emberek . . . hej! . . . ha Istent ismeritek! . . . mentsétek meg . . . mindenemet nektek adom . . . ez a kis állat mindenkim . . . nyomoruságomban egyetlen vigaszom . . . elhagyatottságomban egyetlen barátom . . . ne hagyjátok elveszni . . .

A férfi lenézett . . . A kutyának már csak a feje látszott . . . Könyörgő szemével még egyszer gazdájára nézett.

— Én nem hagylak! — kiáltta a férfi és a következő pillanatban a férfi is utánavetette magát. Egy ideig látható volt még mind a kettő, — aztán együtt merültek el.

Néhány széles gyűrű, egy-két buborék — és a hullámok elsimultak . . .

Az elősiető csolnakosok már nem találták meg egyiket sem.

A megegyezés pontjai.

A mai tárgyalások eredménye abban áll, hogy a kormányok a tisztifizetések emelésére és a legénység anyagi helyzetének javítására nézve megegyeztek. E szerint a tisztifizetésemelés a hadügyi vezetőség részéről preliminált teljes összegben veendő fel az 1909. évi közös kiadások előirányzatába és a legénység anyagi helyzetének javítására (t. i. az élelmezés javítására, a zsold emelésére és hasonlókra) hétmillió korona ajánlandó meg. Ebből 3,5 millió korona az 1909. évi közös költségelőirányzatba, a hétmillió kormányi teljes összeg pedig az 1910-ibe veendő fel. A tisztifizetések javítása ez évi október 1-éig visszahatólag lép életbe. Azonkívül már a folyó évben 500.000 korona a legénység élelmezésének javítása céljaira fordítandó. Ezt, valamint a tisztifizetések ez év utolsó negyedére való javításának fedezésére szükséges összeget a közös szükséglet póthitele utján fogják kérni.

A delegációk egybehívásának időpontjára nézve még nem jött létre megegyezés, úgy hogy ez irányban további tárgyalások lesznek szükségesek.

Az a kérdés még nincs eldöntve, vajon a delegációk még a nyáron vagy csak az őszszel üljenek-e össze, de beavatott körökben biztosra veszik, hogy emiatt sem újabb közös miniszteri konferencia, sem koronatanács nem lesz. Valószínű, hogy az uralkodó fogja megállapítani a delegációk összehívásának időpontját, miután a két kormány a parlamentekkel erre nézve megállapodott.

Az osztrákok még mindig elégtelenek.

Az osztrák parlamentben a közös miniszteri értekezlet kedvező eredménye nagy föltűnést keltett. Azt mondják, hogy báró Beck-nek az utolsó perczen sikerült a keresztényszociálisták egy csoportját rábirni, hogy engedékenyebb magatartást tanúsítsanak. Ez volt a mai tanácskozás kedvező eredményének előkészítője. Érdekes, hogy a keresztényszociálisták miniszteriális szárnyának szócsöve, a Deutsches Volksblatt mai vezércikkében igen éles támadást intéz az urakháza klerikális csoportja és gróf Thun ellen, a kiknek szemére veti, hogy a keresztényszociálistákat a tisztifizetés dolgában oly akcióba lovalta bele, amely sikerrel nem járhat, mert a magyar kormányt senki sem kényszerítheti arra, hogy engedjen.

Délután a parlament folyosóin az a hír terjedt el, hogy a közös miniszteri konferencián a katonatiszti fizetésjavításnak hat hónapra terjedő visszaható terjedelmében állapodtak meg. Keresztényszociálista képviselők közömbösen fogadták ezt a hírt s azt hangoztatták, hogy nem lehet ennyivel beérni s ezzel kapcsolatosan arról is beszéltek, hogy minden körülmények közt ragaszkodni fognak előbbi álláspontjukhoz, nevezetesen, hogy a delegációk a nyár elején, de legkésőbb június második felében üljenek össze. A keresztényszociálista delegátusok erősködtek, hogy ezzel a véleményükkel egyetért az egész osztrák delegáció.

Bécsi parlamenti körökben majdnem kizárólag a mai közös miniszteri tanácskozásról folyik a szó. Ami a delegációk összehívásának időpontját illeti, általános az a vélemény, a képviselők között, hogy báró Aehrenthal és Schönaich kötve vannak az osztrák delegációnak tett ígéretükkel és ha a delegáció

ülésszakát őszre halasztják, akkor öketten kötelességszerűen be fogják nyújtani lemondásukat, viszont igaz, és nem szenved kétséget, hogy az uralkodó a lemondást nem fogja elfogadni. Komoly válság kitöréséről a mai közös miniszteri tanácskozás után nem lehet szó, de annyi bizonyos, hogy a feudális urakháza szövetkezve a keresztényszociálistákkal, hevesen fogja ellenézni a delegációs ülészak elhalasztását.

A hangulat Budapesten.

A délelőtti ülés már vége felé járt, amikor megérkezett az első hír, hogy a bécsi közös minisztertanács megegyezéssel végződött. Nyomában nem támadt nagyobb mozgás. A politikusok a megegyezés módozatai iránt érdeklődtek s ennek ismerete nélkül tartózkodtak a véleménynyilvánítástól. A bécsi tanácskozáson kötött megállapodás pontjait azonban csak a délutáni ülés folyamán, hat óra után, publikálták. A félhivatalos kommunikét a hírlapírók utján ismerték meg a képviselők, akik között csakhamar élénk eszmecsere indult meg. Sokat beszéltek, de azért a véleménynyilvánításban nagyon tartózkodók voltak.

Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke, a hír vétele után így nyilatkozott:

— Nagyon szép, hogy a kormányok megegyezésre jutottak. A kormány dolga, hogy most már a függetlenségi párttal is megegyezzen. Valószínűnek tartom azonban, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ezért az áldozatért megfelelő rekompenzációt is hoz magával, amelyet most még az osztrákokra való tekintettel nem publikáltak.

Okolicsányi László, a delegáció hadügyi előadója, a tisztifizetések fölemelését örömmel üdvözli, de már a legénységi étkezés és zsold javítását fölöslegesnek tartja. A legénységi élelmezés javításáért az utóbbi időben már annyit tettünk és az most olyan jó, hogy ezt az osztrák követelést teljes joggal visszautasíthatjuk volna. Ami azt a kérdést illeti, hogy joga van-e a delegációnak a tisztifizetéseket fölemelni, igennel felel, mert hiszen éppen a legutóbbi delegációban emelték föl a közös külügyminisztérium tisztviselőinek fizetését.

Ugron Gábor most is azon az állásponton van, hogy a tisztifizetések rendezését csak a magyar törvényhozás külön törvénynyel mondhatja ki.

A függetlenségi párt többsége tartózkodott a nyilatkozattételtől, de azt legnagyobb részben elárulták, hogy éppen nincs kedvükre a dolog. Este a pártvacsorán is igen nyomott volt a hangulat s nagyon valószínű, hogy még komplikációk lesznek.

A parlament többi pártjai részéről sem igen történtek nyilatkozatok.

A miniszterelnök hazaérkezése.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és dr. Popovics Sándor pénzügyi államtitkár, miután hosszabb ideig tanácskoztak lovag Korytowski osztrák pénzügyminiszterrel, délután 4 óra 40 perczkor visszautaztak Budapestre. Ahova este kilencz órakor érkeztek meg. A miniszterelnök egyenesen a miniszterelnökségi palotába haitatott s a jelentések átvétele után nyugalomra tért.

Budapest, május 21.

Wekerle a városi tisztviselők fizetéséről. A városi tisztviselők kongresszusa által kiküldött bizottsággal Holló Lajos, mint a kongresszus elnöke, tudatta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök azt a kijelentést tette előtte, hogy ő a szesadó-ja-

vaslat tárgyalásával kapcsolatban még az év folyamán szándékozik a városi tisztviselők fizetésének ügyét rendezni. A költségvetésbe azért nem állított be pótlólag erre a célra most összeget, mert az általa tervbe vett intézkedés a szesadó-javaslatlaltal összefüggésben. A kongresszus kiküldöttjei megnyugvással vették tudomásul a miniszterelnök kijelentését.

A függetlenségi párt vacsorája. Az országgyűlési függetlenségi párt ma este tartotta meg rendes heti pártvacsoráját a városligeti Kovács-féle vendéglőben. A vacsorán a párt számos tagja vett részt.

A t. Házból.

I. Csendesen előbbre!

Az a jelszó a budget-vitánál, hogy „csendesesen, előre!” Nincsenek zajos jelenetek, szenzációk. Igen nagyon szép szónoklatok sincsenek Elvi és gyakorlati álláspontok, ha össze is ütözköznek, „vihar nem keletkezik miattuk.” Egyik is elmondja a magáét, a másik is és ha egymást nem is győzhetik meg, harag nélkül térnek ki az utból. A vallás- és közoktatásügyi tárca vitája erősen rászolgál erre a jellemzésre. Azt hitték volt még a télen, hogy nagy támadásokra alkalmas harctérnek fogják tekinteni ezt a tárgyalást. Hogy maga a függetlenségi párt is két táborra oszlik, liberálisra és reakcióra. S most ime, hogy az idő elkövetkezett és miután az elmúlt hónapok alatt a felbuzdulások elaludtak, senki sem gondol elkeseredett harczra. A gróf Apponyi Albert tárczájának a tárgyalása mindössze két napig tartott, persze meghosszabbított ülésekkel. Annyi ez, mint máskülönben öt nap, mert a nyolcz órás ülések olyanok, hogy se az elejéből, se a végéből nem lehet a szokásos félórát és háromnegyed órát elcsikasztani. Nem is azok iránt a témák iránt érdeklődtek, amiket a szónokok felvetettek, hanem kizárólag az Apponyi nyilatkozatai iránt.

Ezenkívül még egy szempont volt:

— Végezzük be. Hisz már második napja tárgyalunk!

Amikor ma reggel pontban tíz órakor Justh Gyula megnyitotta az ülést és Sággy Gyula felment az előadói székbe, a malicziózusok így szóltak:

— Nagyszerű! Akik tegnap este Sággy Gyula beszédét hallgatták, még most is alusznak és maga Sággy még ébren van.

A balpárti Nagy György erősen agitált elene, mivelhogy, amikor a hanyag egyetemi hallgatókról beszélt, véletlenségből mindig feléje fordult.

Egyébként azután éppen Nagy György sietett és igyekezett az egyetemi oktatás visszasságait és a reminiscenciákat rövidre foglalni össze, mert vinni akarta a honvédelmekhez a koszorut, délelőtt tizenegy órára.

Ezzel se volt sok szerencséjük. Ő és Szentkirályi Zoltán ment el. Szentkirályi hivatalból, mint a Ház jegyzője. De publikum nem akadt. Továbbá pedig mire visszaérkeztek, azt a hírt terjesztették el, hogy nemcsak a honvédszobor kapott e napon koszorut, hanem a Hentzi emlék is a Ludoviczeumban. Igaz volt-e, nem-e, kevésbé kutatták, de Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter gyors lépésekkel, haragosan járt le és fel a folyosón.

Az egyetemi, gimnáziumi és reáliskolai oktatásról szóló beszédek elterjengtek bent az ülésteremben. Günther is hiába várta a befejezését, hogy utána az igazságügyi tárca jöjjön. Víz Ferencz, Bozóky Árpád, Buza Barna nem engedték s a tetejébe Hock János is kivágott egy szép beszédet, Apponyi Albert pedig nagy lendülettel reflektált rá. A képviselők bementek,

kijöttek, de inkább többet tartózkodtak kiint, mint bent.

A miniszteri soron gróf Andrássy Gyulát várták, hátha megtudnának tőle valamit. Mások a bécsi közös miniszteri tanácskozás híreit írték.

Egyik félórán azt jelentették, hogy:

— Válság van!

A másik félórán:

— Minden rendben van!

A balpártiak gunyolták a függetlenségiakat: — Wekerle megint azzal fog hazajönni, hogy győztetek! Mert ha a függetlenségi pártnak mindig az az álláspontja, hogy leszerel, akkor mindig győzni fog.

A társalgó tájékan aláírásokat gyűjtenek. Alapítanak valamit, agrárpártot, vagy valamely más vállalatot. Egyelőre a tőzsdén leginkább csak a gróf Zselénszky Róbert aláírását honorálnak.

Sok tájékoztatás van és kevés vidámság.

Változatosabb színt csak egy sereg idegen ijiu szerez. A manchesteri football-csapat tagjai jöttek el és Muzsa Gyula, aki sokat járt Angliában, kalauzolja őket. Be is mutatná valamennyi képviselőtársának, de a merre felé ilyen célzattal vitte őket, ott a footballisták mindenütt futásokat idéznek elő. Derék képviselőinknek nem igen akaródzott angolul diskurálgatni. Ezért Dessewffy Arisztidet több minőségben kellett bemutatni s az ifjak gratulálták:

— Igen helyes takarékoság, — mondták, — hogy egy ember oly sok nagy hivatalt reprezentál.

Ebédidő is elérkezett, ebéd után is csak beszéltek és két órákor, amikor délután négy óráig elhalasztották a tárgyalást, Günther szomorúan konstatalta:

— Még most se következem.

II. Emlékek.

Mert az oktatásügyi dolgokkal is úgy vagyunk, mint a gazdaságiakkal. A gazdálkodó ember a maga földjének dolgaiból hoz beszélgetési anyagot. Aki pedig valamely iskolába járt, az az ott bennerekelt emlékeket adja elő. Rég elmúlt dolgokat ujtottak fel. Intézményeket bíraltak, amelyek már azóta megváltoztak. Apponyi mindamelllett hallgatta türelmesen, sőt reflektált rájuk. Erdemlegesen megjelölte álláspontját az oktatásügyi egész területének államosítása dolgában, anélkül, hogy gyűlölködést szítana, de egyuttal megjelölte az államosítás fokozatainak módját.

Végre este, amikor az üléssteremben a vilányifény tündéri ragyogásában gyönyörködhetek, felhangzott a hatalmas éljenzés:

— Éljen Apponyi!

És tapsok hirdették, hogy az Apponyi tárgyalása részletes tárgyalását is befejezték.

Többet ettől a naptól nem is vártak. Günther megint összehapokolta az írományait és megint elment. De holnap már ő fog következni.

Az emlékek azonban egy darabig még kísértettek. De most már nem iskolaiak, hanem politikaiak.

Észrevették a folyosón báró Gromon Dezsőt, az egykori honvédelmi államtitkárt, akinek 365 kivasalt nadrágja van. Látták, hogy előkelő államférfiakkal barátkozik és diskurálgat bizalmasan.

— Jaj, — sóhajtoztak az új mamelukok, — mi még nem is jutottunk valamennyien a husos-fazekakhoz s már ők megint itt vannak.

Gromon Dezső báró azonban abszolúte nem volt veszedelmes.

Rég elvesztette az étvágyát.

Abécztől az egyetemig.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 21.

Reggel az egyetemenél kezdtek, délelőtt a középiskoláknál folytatták, délután pedig le egészen az abécztől és a kisdedovói letárgyaltak mindent ami a kultuszárca körébe tartozik. A nap során sok kritizáló beszéd hangzott el, apró próbálkozások között komolyabb és szakértőbb beszéd is. Kovács Ernő nagyon haragszik Piklerre, éppen ez okból egyszerűen ki akarná irtani a föld színéről a jogbölcészeti katedrát. Nagy György azt fejtegette, hogy az újabb doktori diplomák kevesebbet érnek, mint a régiek. Víz Ferencnek egész sereg tételhez volt észrevétele. Buza Barna élesen kritizálta, Hock János pedig megvédte a gimnáziumi nevelést. Bozóky Árpád határozati javaslatot nyújtott be az elemi iskolai oktatás államosításáról és ingyenessé tételéről. Apponyi Albert többször felszólt; Kovács Ernővel szemben megvédte a jogbölcészeti katedrát, Bozókyval szemben pedig kifejtette, hogy ő ellensége az államosításnak, mert nemzeti szempontból veszedelmesnek tartaná, hogy a változó kormányok tartásuk kezükben az összes iskolákat. Apponyi itt elfelejtkezett arról, hogy nincs az a kormány, amelyik egy csapásra meg tudná változtatni az iskolák szellemét, s hogy ezzel a képzelt veszedelemmel szemben, mely az államosítás ellen szól, egy valódi veszedelem, sürgéti a mielőbbi államosítást: az az agitációs munka, amit a nemzetiségek kezén levő felekezeti iskolák folytatnak. A délutáni ülésen a Nemzeti Színház újjáépítésének és a Múzeum kibővítésének ügye is szóba került, Nagy Dezső pedig nagyon elismerőleg szölt arról a módról, ahogy Apponyi az egyházak segítségével rendezte.

Részletes tudósításunk itt következik:

A képviselőház ülése.

A délelőtti ülés.

Justh Gyula pont tíz órákor nyitotta meg az ülést. Napirenden van a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetése.

Egyetemek.

Az egyetemek tételénél Kovács Ernő: A nemzetközi jognak az egyetemen való intenzivebb tanítására hívja fel a miniszter figyelmét. A költségvetést elfogadja.

Nagy György: A doktori értekezések körül ma tömérdek a visszaélés az egyetemen. Valóságos gyáripar keletkezett az értekezések előállítására s azok nem arra szolgálnak többé, hogy velük a hallgatók tudományos képzettségüknek bizonyágát adják. A doktori cím is elvesztette komoly tudományos tartalmát, elnyerése üres formáság lett. Az ingyenes népoktatással karöltve, a szegényebb egyetemi hallgatók tandíjmentességét is meg kell valószínűsíteni s azt nem szabadna a kolokviumokhoz és a lezckelátogatáshoz kötni.

Sághy Gyula előadó: Válaszol Kovács Ernő és Nagy György felszólalására. A nemzetközi jog nincs elhanyagolva az egyetemen, két tanszékéről is tanítják. Ami a jogbölcselet kiktiszobólását illeti, azt megfontolás tárgyává fogják tenni. Az egyetemen a doktori értekezéseket lelkiismeretesen felülbírálják, vizsgálélesek történnek ugyan, de azok nem maradnak megtorlás nélkül. A tételt elfogadásra ajánlja.

Gróf Apponyi Albert: Elvileg teljesen egyetért Kovács Ernővel arra nézve, hogy a nemzetközi jogot intenzivebben tanítsák, ez Magyarország nemzeti önállóságának kidomborítása érdekében szükséges. Hogy ez kötelező vizsgák és kolokviumok útján biztosítsák, azt megfontolás tárgyává teszi. Ami a szegényebb egyetemi hallgatóknak segítségét illeti, arra törekszik, hogy az egyetemi segítő-egyesület dotációját felemelje. A jogbölcselet tanítását nem akarja korlátozni, amint hogy ellensége a tanszabadság minden megszorításának.

A felekezeti jogakadémiai tanárainak fizetési-egészítéséről szóló tételnél Bozóky Árpád azt kívánja, hogy a tanárok a fizetési-egészítést 1908. január 1-ére visszamenőleg kapták meg.

Gimnáziumok.

A gimnáziumok tételénél Víz Ferenc: A gimnáziumok túlságos nagy számban vannak a realiskolákkal szemben, ez nem helyes, mert az ifjúságot első sorban az életre kell nevelni, a gimnáziumok

pedig inkább általános műveltségre s nem gyakorlati ismeretekre tanítanak.

Bozóky Árpád: Az lehetetlen, hogy a tanárok a bírálékval egyenlő fizetést kapjanak, a bírálék biztos anyagi helyzete a legelső rendű állami érdek. Felpanaszolja, hogy a helyettes tanárok közül két év óta senkit sem léptettek elő s e miatt nagy közöttük az elégedetlenség, kéri a minisztert, segítsen helyzetükön. A nemzetiségi vidékeken kevés a magyar középiskola, a nemzetiségi gimnáziumok pedig túf vannak zsufova. A nemzetiségi tanulókat magyar gimnáziumok felé, az alföldi városokba kellene irányítani, a magyar ifjúságot pedig a nemzetiségi nyelvekre is tanítani kellene, erre a magyar közgazgatás érdekében is szükség volna.

Buza Barna: Minden oktatási politikának fő-célja az legyen, hogy a magyar faj az ipari és kereskedelmi foglalkozásokkal megbarátkozzék. A magyar középoktatást gyakorlati irányba kell terelni, az ifjúságnak a gimnáziumokba való özőnlése való-ságos nemzeti veszedelem, egyrészt, mert a szellemi proletariátust növeli, másrészt, mert a praktikus pályáktól elvonja a szükséges munkaerőt. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Hock János: A gimnáziumokat és realiskolákat egyúttal nem lehet úgy szembeállítani, hogy az egyik elméleti képzettséget és általános műveltséget, a másik pedig gyakorlati ismereteket ad. Ez a szembeállítás nem helyes, mert mind a két iskola ugyanazt a célt szolgálja, csak hogy más eszközökkel. Különben is a helytelen társadalmi felfogást kell elsősorban megváltoztatni, amely csak azt nézi előkelő foglalkozásu embernek, aki az adóhivatalban veszi fel fizetését. Ami a gyakorlati nevelést illeti, hiába állítunk mi fel realiskolákat, míg nincs önálló gazdasági életünk, míg gazdasági lekööttésben tengődünk, senki se fog a gyakorlati pályákra vágyódni, mert azok nem nyújtják ma az egyéneknek a boldgulás lehetőségét. (Helyeslés.) Nevelési igényeket olunk a társadalomba, de megélhetési feltételekről nem gondoskodunk. Ugyanilyen viszonyok uralkodnak a növevelés terén is. Tudja, hogy egy nap alatt nem lehet nagy eredményeket elérni, csak arra kéri a minisztert, hogy az oktatásban is a nemzeti önállóság nagy gondolata vezesse minden lépését. Minden politikáját, melynek ez az önállóság a végső célja, készséggel támogat. (Helyeslés. A szónokot sokan üdvözlik.)

Az elnök az ülést tíz perczre fölfüggeszti.

Gróf Apponyi Albert: Válaszol Víz Ferenc felszólalására. A kormány két esztendő alatt negyven millió koronával javította a tisztviselők, tanárok, bírálék stb. helyzetét. Ennél többet, a nemzeti fejlődés anyagi lehetőségének sérelme nélkül igazán nem tehetett. A tanári kar hivatását magasabban értékelni már nem lehet, mint ő értékeli s azt hiszi, hogy ebben a magas értékelésben egy vele az egész nemzeti társadalom. (Helyeslés.) Bozóky Árpád felszólalására azt válaszolja, hogy nincs módjában a nemzetiségi tanulókat arra kényszeríteni, hogy magyar gimnáziumokat látogassanak. Bozókyknak azt az ötletét, hogy a nemzetiségi nyelvek tanítására módot kell keresni, teljes mértékben méltányolja s ebben az irányban a maga részéről mindent megtesz. A helyettes tanárok sérelmének kérdését meg fogja vizsgálni s ha sérelem csakugyan történt, azt orvosolni fogja. Víz Ferenc hivatkozott az ő tavalyi beszédére s ellentmondást látott mostani felszólalása és akkori kijelentése között. Hogy gondolkozása és programja most is a régi, annak bizonyítására fölolvassa tavaly mondott beszédét. Hogy a gimnáziumok számát kevesbithesse, arra kéri a képviselőket, ne vezessenek hozzá küldött-ségeket gimnáziumok föllállítását kérve. (Derűlttség.) Hock János és Buza Barna felszólalására válaszolva, azt a nézetét nyilvánítja, hogy a gazdasági önállóság felé való fokozatos haladásnak és a praktikus irányu nevelésnek párhuzamosan, egymással karöltve kell haladnia. Az ipari és kereskedelmi proletariátus nem kevésbé veszedelmes, mint a szellemi proletariátus. A nemzeti társadalom idegenkedése az ipari pályáktól, a mi történeti fejlődésünk terméke, mert hiszen czéltudatos közgazdasági életet legfőlebb negyven esztendő óta élünk s ennyi idő alatt nem lehet évszázados hajlamokat és tulajdonságokat teljesen ellensúlyozni. Haladás azonban ebben az irányban is tapasztalható s a kormány a maga teljes erejével arra törekszik, hogy ez a haladás fokoztassék. Ez a törekvése egyszersmind a gazdasági és szellemi önállóság érdekében is van s kéri ebben a törvényhozás támogatását s a tétel elfogadását. (Hosszantartó helyeslés és éljenzés.)

A ház a tételt változatlanul elfogadja.

Az internátusok tételénél Bozóky Árpád: A középiskolai internátusok szaporítását sürgeti.

A ház a tételt változatlanul elfogadja.

A felsőbb leányiskolák tételénél Víz Ferenc: Kéri a minisztert, nyújtson be törvényjavaslatot a felsőbb leányiskolák egységes szervezéséről. Ezekben az intézetekben a szakképzésre kell a súlyt fektetni.

A népiskolák tételénél Bernát Béla felszólalása után Bozóky Árpád: A negyvennyolczas törvényhozás elvben kimondta a népiskolák államosítását, ha a koalíció ezt az elvét megvalósítaná, meghajtaná

előtte a lobogót. Benyújtja azt az indítványt, melyet Polónyi Géza egy ízben már a Ház elé terjesztett s mely az ingyenes és állami népoktatás megvalósítását sürgeti. Hivatkozik arra, hogy Apponyinak is ez volt az álláspontja, ugyancsak a függetlenségi pártnak is. A nemzeti államot nem is lehet másképpen kiépíteni, a felekezeti és nemzetiségek érdekei ezzel szemben alárendelt jelentőségűek.

Az elnök ezután az ülést két órákor felfüggesztette.

A délutáni ülés.

Návay Lajos alelnök ismét megnyitja az ülést. Bozók Árpád folytatja félbeszakított beszédét az iskolák tulzsfaltságáról, majd követeli az iskolák államosítását. E célból az adózó polgárság áldozatkészségét kívánja igénybe venni. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be. Szerinte ez az iskola-adó kevesebb nem lehet a mai felekezeti adónál. Indítványt is nyújt be, hogy a tételt tíz millióról ötven millióra emeljék fel. (Derülttség.) A nemzetiségiéktől nem fél, erőlyes fellépéssel ki lehet építeni a nemzeti államot. A hazafias egyházak majd csak belenyugodnak az iskolák államosításába.

Sághy Gyula előadó: A népiskolák államosítását nem helyesli, amint a legutóbbi alkotmányválság óta minden államosításnak ellene van. Amíg Auszriával vagy össze vagyunk kötve, az államosítás nagyon veszélyes. Az egyházak és iskolák autonómiája a legbiztosabb védelme a nemzeti kulturának. Az abszolutizmus idejében fényes bizonyítékokat láttunk erre. (Helyeslés.)

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Bernáth Bélának válaszolja, hogy az általa felhozott látszólagos ellentét onnan ered, hogy ő beszédében csak az új iskolák tanítóiról szolt, de nem említette a régibb iskolák fejlesztését, amely esetben 1347 az új tanítói állások száma. (Éljenzés.) Ezt a fejlődést még fokozni akarja, miután gondoskodás fog történni az anyagi eszközökről. A mezőgazdasági ismétlőiskolák is meg voltak már, ő csak kötelezővé akarja tenni és így ez a fejlődés. Bozók Árpád határozati javaslataira megjegyzi, hogy valószínűleg ez csak taktika, amint a népiskolai törvények tárgyalásánál is csak taktikából nyújtott be javaslatokat. A dologi teher a legnagyobb és ezért iskolaerítő alapot szándékozik létesíteni, mert a községek nem bírják az építési költségeit. Ezekről megfeledezik Bozók. Az egyházak megnyugtatóan váráserejével bizony nem rendelkezik. (Derülttség.) Az államosítás csak lassu útemben, fokozatosan érhető el. Az államosítás tartalma monopólium lenne, ami egyenesen irtózatos volna, mert a szellemi szabadságnak fegyelmzését és megszorítását jelentené. Ezt nem is kívánta senki, még az 1848-iki törvény sem. Lesz még alkalma az ily irányu 48-iki törvényhozás szellemét kifejteni, mert ebben a szellemben akar dolgozni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a tételt hat évtized tanulságait nem veszi figyelembe. A czélok megmaradnak, de az eszközök megválasztásánál nem lehet az új idők követelményeit figyelmen kívül hagyni. (Éljenzés.) A felekezeti oktatás jogosultságát ma már nem vonják kétségbe, ha az nemzeti alapon áll. A tapasztalás is mutatja, hogy csak a szabadság vezetheti a nemzetet. A különböző irányzatok kifejlődését nem szabad megakadályozni. Lehet a gondolatokat egyenruházni, de egyenlővé tenni nem. Ha pedig ezt erőltetjük, ha egy kézbe adjuk a vezetést, akkor olyan belső elégtelenség támad, amely polgárháborúhoz hasonló. A nemzetiségek iskoláinak egy része nem felel meg a nemzeti követelményeknek, de ezeket más eszközökkel kell megnyerni. Arra is tekintettel kell lenni, hogy teljesen a központi kormány hatalma alá kerül a tanítóképzés, amely esetleg kénytelen lenne egy nemzetellenes kormánynak megfelelő tanokat hirdetni. Nincs is szükség az államosításra. Az eddigi és a jövő törvények nem fognak hatalmat adni a kormánynak, hogy az iskolákat nemzet ellen felhasználja. Ezt a czélt akarja elérni. (Éljenzés.) Ezzel az állami iskolák nagyon elfognak szaporodni, de anélkül, hogy a hazafias felekezeti iskoláinak nemes versenyét elzárna. (Éljenzés és taps.)

A Ház a tételt elfogadja és Bozók indítványát mellőzi.

A felekezeti iskolák támogatásáról szóló tételről.

Sümegei Vilmos fölhívja a kormány figyelmét Csikmegye felekezeti iskoláira.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter kijelenti, hogy a nemzeti érdeket a legszigorubbán fogják megvédelmezni. (Helyeslés.)

Hajnó Ignác a székelyföldi mizériákra hívja föl a figyelmet. A kultuszminiszter iránt bizalommal viseltetik, a tételt elfogadja.

A polgári iskolák tételéről Víz Ferenc a nemzetiségi polgári iskolák tüzetesebb ellenőrzését sürgeti.

A tanítóképzők tételéről Víz Ferenc azt a kívánságát fejezi ki, hogy a tanítóképzők felszerelését javítsák s azokat lehetőleg magyar vidékeken helyezték el.

Nagy György a tanítóképzők vizsgálat rendjéhez tesz néhány gyakorlati megjegyzést

Víz Ferenc, Bedőházy János hozzászólása után az állami színházak tételéről

Rátkay László kéri a minisztert, tájékoztassa a Házat a Nemzeti Színház jövője tárgyában. A maga részéről szerencsétlen gondolatként tartaná azt, hogy ha a Nemzeti Színház az új épület megalkotásáig Budára telepítenék át. A színház ügyét ajánlja a miniszter szeretetteljes figyelmébe.

Gróf Apponyi Albert: Égetően sürgős kérdés, hogy a Nemzeti Színháznak új otthont teremtsünk s mert a mostani helyén levő telek jogi természete miatt ugyanott kell ezt fölépíteni, ahol most áll, gondoskodni kell arról, hogy a színház az építési idő tartamára alkalmas ideiglenes otthont találjon. E tekintetben számos terv merült föl, köztük az a kombináció, hogy a kérdést a budai állandó színház tervével kapcsolatban oldják meg s az ideiglenes Nemzeti Színházat a Döbrentei-térre telepítik. Ezt a tervet azonban — mivelhogy leküzdhetetlen nehézségekbe ütközött — már elejtették s valami más megoldási módot kell keresni. Hogy melyet? arról még nem nyilatkozhatik. Biztosítja Rátkay Lászlót, hogy a színház ügye nála szeretetteljes gondozásra fog találni.

A muzeum tételéről

Nagy Ferenc: Aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a költségvetési tétel azt jelenti, hogy a Muzeum tervbe vett kibővítése tárgyában immár döntés történt, holott az eddig felmerült tervek egyike sem alkalmas a kérdés kielégítő megoldására. Oldalszárnyak építése elrontaná a Muzeum meglévő épületének stílusát, magából a kertből különben egy talpalatnyi helyt sem szabad elvenni. Legalkalmasabb lenne, hogyha a lovarda telkét használnák föl erre a célra. Ez nem kerülne talán sokba...

Egy hang: Gazdag mágnások! Ingyen is odaadják!

Nagy Ferenc: A teletszerzésre és építkezésre szükséges összeget évi részletekben lehetne fölvenni a költségvetésbe. Három év mulva fölszabadul az új technika építésére fölvevett adósságra fizetett évi 500 ezer korona. Ezt lehetne fordítani erre a célra. (Helyes.)

Ugron Gábor: Radikálisabb megoldást ohajтана: a mai helyen nem lehet a Muzeum jövő fejlődését biztosítani. A maga részéről a Gellért-hegy tetején új palotát emelne a Muzeum számára.

Az egyházak segélyezési tételéről

Pataky László az unitárius egyházak nagyobb mérvű segélyezése érdekében szólal föl.

Nagy Dezső őszinte köszönettel nyugtazza a miniszternek azt az ígérését, hogy az 1848-XX. t.-cz. 2-ik §-nak végrehajtását intézményi biztosítékokkal tervezi.

Issekutz Győző kifejti, hogy a protestáns egyházaknak nincs okuk autonómiájukat féltetni.

Apponyi Albert: Már tegnap precíz megjelölte az álláspontját, az egyházak meghallgatása után készült véglegesen határozni, de örömet fejezi ki afölött, hogy Nagy Dezső, aki a protestáns egyház buzgó tagja, az ő tegnapi kijelentését megnyugvással fogadja. Az unitárius egyháznak juttatott segély fokozatos emelése elől szintén nem zárkozik el.

A Ház ezután a hátralevő összes tételeket megszavazta és Apponyi Albertet élénken megeléjezte.

Az elnök ezután javasolja, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel a tanácskozásokat szakítsák félbe, egyuttal jelentést tesz arról, hogy a budavári honvédelmek megkoszoruzására vonatkozó háthatározatot végrehajtották.

Az ülés vége hét óra 30 perczkor.

Budapest, május 21.

A horvátországi helyzet. Zágrábról jelentik: A horvát-szerb koalíció végrehajtó-bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkozott. A bizottság egyhangulag bizalmat és köszönetet szavazott a magyar országgyűlésbe küldött horvát képviselőknél, hogy legutóbb is olyan bátran sikra szálltak a horvát érdekekért. Majd a bizottság a kormány által elbocsátott hivatalnokok részére pénzegélyt szavazott meg. Itt említjük meg, hogy a kormány Jecics Gyula perusicsi szolgabíró fel-függesztette állásától, mert kiderült róla, hogy az ellenzéki lapokkal összeköttetést tartott fenn.

Küldöttségek a minisztereknél. Kisküküllő vármegye küldöttsége tisztelgett tegnap délután a képviselőházban Wekerle Sándor pénzügyminiszternél és arra kérte, hogy a vármegyei tisztai nyugdíjalapokból a vármegye székhelyén a pénzügyminiszterium által elfogadott tervek szerint épített pénzügyigazgatósági palotát az építési árban a kincstár részére vásárolja meg, hogy ily módon a nyugdíjalapok a nagy fenntartási költség alól mentesítve legyenek. A pénzügyminiszter szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a kérdést jóakarattal fogja elintézni. A küldöttség ezután báró Kemény Ákos főispán vezetésével gróf Apponyi Albert kultuszminisztert kereste fel és arra kérte, hogy a

vármegye székhelyén, Dicsőszentmártonban lévő négy osztályú polgári fiúiskolát algimnáziumná alakítsa át, vagy ha ez nehézségekbe ütköznék, a polgári iskolával kapcsolatosan állítson fel egy latin nyelvű tanszéket. A miniszter a latin nyelvű tanszék felállítását kilátásba helyezte.

Fábry Károly képviselő vezetésével Füzesgyarmat község küldöttsége tisztelgett ma délelőtt Sztterényi József kereskedelemügyi államtitkár-nál. Fábry Károly a küldöttség nevében a karczag—füzesgyarmati kőút kiépítését kérte az államtitkártól, aki a gyengélkedő Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter helyett fogadta a küldöttséget. Az államtitkár kijelentette, hogy az ügyet meg fogja vizsgálni és ha csak lehetséges, kedvezően intézi el. A küldöttség meglegedéssel vette tudomásul az államtitkár választát.

Az új bortörvény.

— Értekezlet a földmivvelésügyi minisztériumban. —

Budapest, május 21.

Darányi földmivvelésügyi miniszter ma délutánra hívta össze azt a szaktanácskozást, mely direktívákat adni hivatott a miniszternek a képviselőház elé benyújtandó bortörvény-tervezet megalkotása tekintetében. Nemcsak a bortermelők, de maguk a borkereskedők is régóta követelik az érvényben levő bortörvény revízióját; mivel pedig az Ausztriával megkötött kiegyezés értelmében a magyar kormány is köteles az osztrákok új bortörvényéhez hasonló bortörvényt a parlamenttel megalkottatni: a földmivvelésügyi miniszter el is készítette a javaslatot s arra most a szaktestületek kiküldöttjeinek és a szakemberek véleményét ohajtja meghallgatni. Az ankét lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Az értekezleten hivatalosak voltak Magyarország bortermelésének és borkereskedelmének legfontosabb képviselői.

Az értekezletet Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter nyitotta meg.

A szőlők felújításának művelete nagyban és egészben befejezetnek tekinthető — mondotta. Te-kintélyes hangok szerint a szőlők további felújítását, a filoxera által kpusztított hegyek betelepítését már nem is kellene mesterségesen a kormány és az állam segítségével előmozdítani. Ez igen tetszetősnek látszik, azonban hozzá kell tennünk, hogy az országnak még vannak elmaradott vidékei, vannak még távoli hegyei, különösen ahol anyagi erő híján voltak az emberek, ahol bizony még fel nem ujjított szőlők vannak. Ezeket a törvény kedvezményéből kizárni annyi volna, mint előttük becsapni az ajtót. Ez pedig ellenkezik az egyenlő elbánás elvével, amely elv az állami akciók kiindulási pontja. Azt az irányt azonban jogosultnak tartom, mely szerint sík földön és homokos vidéken a szőlőművelést előmozdítani az államnak már nem feladata. (Helyeslés) és pedig azért nem, mert ha olyan nagy költséggel tudtuk a hegyi szőlőket helyreállítani, akkor okuiva különösen más országok példáján, mindent el kell követni, hogy a túltermelés hibájába ne essünk. Az is igaz, amit szintén hangsúlyozni szoktak, hogy a felújítás fokozatos megszüntetése folytán szabaddá váló összegeket a borértékesítés előmozdítására kell fordítani. E borértékesítési akcióhoz tartozik ez a törvényjavaslat, amelyet a mai ülés van hivatva tárgyalni és felette véleményt mondani. Vannak, akik a mi akciónkat, melylyel a mesterséges borokkal szemben eljárni akarunk, kereskedelem ellenes akciónak minősítik. Erről szó sem lehet. A mi akciónk személyileg senki ellen sem irányul, dologilag pedig mindenki ellen irányul, aki visszaélést követ el. (Élénk éljenzés.) Mi egyformán akarjuk védeni a reális termelőt és a reális kereskedőt. (Zajos helyeslés.)

Remélem t. Uraim, objektive, kölcsönös jóakarattal, termelők és kereskedők megbeszéljük az ügyeket és tökéletes alkotást tudunk létesíteni. Egy bizonyos. Az, hogy a törvényt létesíteni kell. (Zajos helyeslés.) Afelett lehet vitatkozni, hogy hogyan és milyen feltételekkel, de azelől elzárkoznai, hogy megalkossuk, nem lehet. Nem lehet egyfelől az élet fenntartás ösztönénél fogva, amely mindnyájunkat egyformán érint, másfelől a nemzetközi kötelezettségeknél fogva, amelyet elvállaltunk és amelyet meg is kell szigoruan és

becsülettel tartanunk. (Élénk helyeslés.) Ezzel a mai értekezletet megnyitom. A részleteknél az előadó ura beérkezett véleményeket előterjeszti, előbb azonban röviden ismerteti a tervezett intézkedéseket.

A miniszter beszédét a megjelentek zajos éljénzessel fogadták.

Ezután Lónyay Ferencz miniszteri tanácsos előadó ismertette a törvényjavaslati tervezet fontosabb intézkedéseit. Ezek szerint a szesz használata csak az okszerű pinczekezelésnél elismert eljárások korlátai közt, pld.: hordók, vagy palaczkok tisztítására, borderítő szerek előkészítésére stb. engedtetik meg, ellenben tisztán a bor szesztartalmának emelése végett a borba szeszt adni tilos. A cukrozás csak a mustnál, csak hatósági engedéllyel s csak oly célból lesz megengedve, hogy kedvezőtlen időjárás miatt be nem érett szőlő mustjának cukortartalma legfeljebb annyira legyen emelhető, mint a normális években lenni szokott. Nálunk még kevésbé van szükség a cukrozásra, mint Ausztriában, mert klimánk kedvezőbb lévén, nálunk a szőlő jobban beéri. A gyengébb borok szeszeseztését helyettesíthetjük azzal, hogy azok házasítására erősebb hegyi borainkat használjuk fel. Így hegyi boraink keresettek lesznek és értékük emelkedni fog. Törkölybort csak házi szükségletre lesz szabad készítenünk. A törköly-bor forgalomba hozatala tilos. A mazsolaszőlő használatát a javaslat teljesen eltiltja a borkezelésnél. Fontos intézkedések tételnek a tokaji borok érdekében, mely intézkedések alkalmasak lesznek boraink elrontott régi hírnevének helyreállítására. A tokaji borvidék zárterületét alakították. Oda más bort csak a helyi fogyasztás céljaira lesz szabad bevinni és tilos kivinni onnan olyan bort, amely nem a tokaji borvidéken termelt. A földművelésügyi miniszter külön megbízottakat fog kiküldeni a bortörvény rendelkezéseinek ellenőrzésére és a pinczevizszolgálatok foganatosítására. Az előadó felvilágosításai után megindultak a hozzászólások.

Dókus Gyula köszönetét fejezi ki Zemplén-megye közönségének nevében a törvényjavaslatért. A tokajhegycsalád érdekében kéri, hogy a tokaji boroknál ne engedjék meg a carmel használatát.

Abele Zsigmond, Perczel Ferencz, dr. Wartha Vincze, Hammersberg Jenő, Bernáth Béla, Buza Barna, Mezőssy Béla, Koppély Géza, Vastagh János, Öörgey Gyula, Kammermayer Károly, Gaál Gaszton, dr. Molnár Imre, Molnár István, Nagy Barna, Buzáth Ferencz, Dessewffy Tamás, Fabinyi Rudolf, dr. Varyassy Lajos, Kossuth János szólaltak fel. Bernáth Béla, Kossutány Tamás, Wolf Lipót, Vastagh János, Gundel Lajos, Palugyay Ferencz, Oppenheim Emil, Perczel Ferencz vettek részt a vitában.

Ezzel a mai értekezlet véget ért s annak folytatását holnap délutánra halasztották.

KÜLFÖLD.

Edvárd király Péterváron. A berlini Lokalanzeiger az angol királynak küszöbön álló pétervári látogatása kapcsán félhivatalosnak látszó nyilatkozatot közöl, amely így hangzik: Egy angol lap Edvárd király pétervári utazása alkalmából jónak látja felhasználni az alkalmat, hogy igazságon a német bíróialom ellen. E részben leghatározottabban hanesulyozhatjuk, hogy a londoni kormány a készülő pétervári találkozásról a német birodalmi kormányt idejében és a legszivesebb módon annak rendje és módja szerint értesítette.

A német kormányhoz közelálló körökben rosszindulat nélkül fogadták ezt a jelentést, hogy Edvárd király legközelebb Pétervárra utazik. Egyébként a német kormány már régebben hivatalos jelentést kapott Londonból s idejekorán informálva volt a király készülő pétervári látogatásáról s annak céljáról. A Standard tudni véli, hogy Edvárd király augusztusban, amikor Marienbádból elutazik, Hamburgban meg fogja látogatni Vilmos császárt s a császárral együtt jelen lesz a hesszeni örökös nagyhercegnő szobrának leleplezésén, amelynek költségeit tudvalegyőleg a két uralkodó közösen viseli.

A tangeri német konzul megsértése. A német birodalmi kormány erőlyes lépéseket tett annak az inzidensnek felderítésére, amikor francia katonák állítólag megsértették a tangeri német konzult azzal,

hogy inzultáltak egy német alattvalót, aki hivatalos levelet nyújtott éppen át a konzulnak. A berlini kormány azon az állásponton van, hogy elsősorban pontosan meg kell állapítani a tényállást, mert az eddigi jelentésekből az nem derül ki körülményesen. A német követ jelentése szerint francia katonák tulkapásáról van szó, de a német kormány ezt a hírt nem tartja tárgyilagosnak, amint hogy az inzultált német alattvaló előadását sem fogadja el hitelesnek, mivel a kettő között eltérés mutatkozik. Ha a vizsgálat megállapítja a történetet, csak akkor fog a német birodalmi kormány Párisban illetékes helyen eljárni.

Az angol miniszterelnök beszéde. A squith miniszterelnök a reformklub tegnapi est bankettjén beszédét mondott, amelyben mindenekelőtt kijelentette, hogy a kormány tevékenysége a szociális reform terén addig nem lehet teljes, amíg a választási rendszerből nem küszöböltetnek ki azok a viszályok, amelyeknél fogva a jelenlegi rendszer oly kevésbé mondható a közvélemény megfelelő és megbízható tolmácsának. A külügyekre áttérve, hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a kormány Sir Eduard Grey bölcs és nagy államférfiúi tehetségre valló vezetése mellett mindent megtett, hogy ne csak a nemzetközi oceán felszínét őrizze meg hirtelen viharoktól, hanem tartós barátság és kölcsönös jóakarattal mély fundamentumait is rakja le. Miután a miniszterelnök még említést tett Sir Eduard Grey bölcs és rokonszenves tevékenységéről a Franciaországgal való entente és az Oroszországhoz való viszony ügyeiben, ama reményének adott kifejezést, hogy az Oroszországgal kötött megállapodások, amelyek egészséges alapra vannak felépítve, a két nagy birodalomnak sem érdekeit, sem nemzeti becsületét nem fogják csorbítani. Az angol-orosz egyezmény és a Franciaországgal való entente állandó jellegű békeművek, amelyekre Anglia büszke lehet.

Az angol-japán szövetség. Sir Eduard Grey külügyminiszter tegnap este egy diszebeden beszédét mondott, amelyben megemlítette, hogy ama három év óta, amidőn a brit kormány megújította Japánnal a szövetséget, bizonyossá vált, hogy a szövetség előmozdítja a békét. A szövetség szilárdabb, mint valaha és ennek megfelelően a béke-kilátások is jobbakk, mint bármikor. A miniszter így fejezte be beszédét: Kívánatos volna, hogy a két ország közötti jó viszony hosszú ideig megmaradjon és a szövetség céljai hosszú időn át ugyanolyan helyesléssel találkozzanak az összes hatalmaknál, mint a jelenben.

A marokkói események. Párisból jelentik: A külügyminisztériummal összekötöttségben álló „Petit Parisien” azt írja, hogy Muley Hafid Mekinezbe való érkezése itteni hivatalos körökben élénk feltűnést keltett. A Tangerből és Rabatból érkezett hírek alapján az volt a vélemény, hogy az ellenszultán teljesen tönkre van téve és Abdul Aziz győzelme bizonyos. Ma ama kétségtelen tény előtt állunk, hogy Muley Hafid elfoglalta a második és harmadik fővárost és hogy minden perczben hatalmába keritheti a tulajdonképeni fővárost is. Ha még sikerülne Tangerban is szultánná kikiáltani magát, ez esetben tarthatatlan volna a helyzet. Ha Muley Hafid Marokkó kiterjedt vidékén határozottan el tudja ismertetni felsőségét, a francia diplomácia magatartásának megváltoztatásáról kellene, hogy gondoskodjék. Pichon miniszter ez év január 27-én egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogyha Abdul Aziz elveszti trónját, ez esetben Franciaország az Abdul Aziz helyébe lépő szultánnal fog a saját és Európa nevében beszélni ama mandátum értelmében, amelyet Európától nyer.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Eszéken ma folyt le báró Rajasichnak, az új főispánnak ünnepélyes installációja. A kongregáció megnyitása után az alispán azt javasolta, hogy hagyományos szokás szerint küldjenek küldöttséget a főispánhoz, amely azt az üléssterembe meghívja. A főispán letette az esküt. Felemelt hangon mondotta el az alispán által felolvasott esküförmőt és a megyei zászlót, a levéltár kulcsát és pecsétjét átvéve, elmondotta programbeszédét, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Ezután Horváth podgejzi-iglkész a választott megyebizottsági tagok nevében lelkes szavakkal üdvözölte a főispánt és

beszédét a király, báró Rauch horvát bán és báró Rajasich főispán életetésével fejezte be. Ezután elintézték a napirendet.

Mozgó képek.

A diva otthona.

Az Erzsébet-köruton bandukoltam, amikor csengő hang zavart föl kesernyész gondolataimból:

— Jó estét Rosta! Meg se látja az embert...

„Az ember” bokát erő divatos szoknyát, fehér csipke-bluzt viselt; vagyont érő kalapja alól egy pajkos szempár, fitos orra alól harminczkét fehér fog villogott elő és kezében harmatos orgona-bokréta ilatozott felém. Ha Szinnyey-Merse meglátta volna, egy második „Május”-t festett volna róla.

Mit üzőm-fűzőm a szót... Pálmay Ilka állt előttem.

— Ne vágjon olyan csodálkozó arcot, hanem jöjjen és nézze meg a lakásomat.

— Hol? ... A Bristol-ban?

— Dehogy. Hát nem tudja, hogy évi lakást béreltem? Elsejétől itt lakom: Erzsébet-körut 52.

Be se várta a feleletemet, hanem befordult a legközelebbi kapun és előttem járva mutatta az utat. Fess cipőjének steklije vigan kopogott az udvar keramit-burkolatán. Szoknyájának selyembélése ritmikusan suhogott:

A világon szeretszét
Dallal házalunk.

Az esti szürkületben karsu alakjának finom körvonalai úgy rajzolódtak előttem, mintha valami iskolásleányka üzné velem játékaikat. A lépcsőn könnyed háromnegyed ütemben tipegett fölfelé, amellet folyton csevegett anélkül, hogy hangja a legkisebb elfulladás, fáradságot árulta volna el.

Egy nyitott folyosón becsengetett. Öreg anyóka nyitott ajtót. Megragadta urnője kezét, hatalmasakat czuppogtatott rá, miközben szemé a hű eb szeretetével nézett arcába.

— Mari! — kiáltottam meglepetve. — Hogy kerül maga ide?

— Emlékszik rám a nagyságos ur? Bizony pedig sok éve, hogy elkerültem az én drága asszonyomtól. De most nem tágitok mellőle. Nem én; ő fogja a halott szememet lezárni.

Pálmay Ilka nevetve legyintett rá.

— Csitt! Nem szabad a halálról beszélni! Azt legutóljára hagyjuk.

Aztán felém fordult és elégedetten, büszkén mutogatott meg mindent:

— Nézze az én szép lakásomat. Ez itt az ebédlő, a szalon, a hálószoba. Nem nagy, de nekem elég.

Minden ragyogott a tisztaságtól. A felcsavart villamoskörtek fényében úgy kaczagott butor, ezüstnemű, kép, tükör, mint maga a művész, aki sugárzott a boldogságtól.

— Régi vágyam teljesült! Végre ismét a saját otthonomban vagyok. Sok dolgot adott, mig mindent izlésem szerint összeállíthattam. Holmim egy részét az althofeni kastélyomból hozattam ide, a másik részét most vásároltam össze.

— E szerint Karinthiába nem megy többé?

— Dehogy is nem! Hiszen csak a fölösleges butorféle került el onnét. Teljes maradt a berendezés. Olykor oda is elrándulok, ha ráérek és ha itt nagyon is erősen süt a nap.

A szobák berendezése egy előkelő izlésű urinőre vall, a pohárszék szinte roskadozik a drága ezüstedények sulya alatt. Ezüst billikomok csillognak az etagére-eken, ezüstnemű a toillette-asztalon, antikezüst a szekrényeken, s hatalmas ezüst-koszorúk, üveg alatt, a falakon.

Ezek juttatták eszembe, hogy egy két világrészen ünnepelt diva látogatója vagyok. Ezt árulják el az értékes festmények közé aggatott s az asztalokon berámázott fotográfiák is. Csupa nevezetesség képmása: Zola Emil, Jókai Mór, Mark Twain, Sarah Bernhardt, Madame Judic, Blaháné, Strauss János, Geisinger Mária, Grobecker Anna és sok más híresség arcképe.

Mind sajtákezü, meleg ajánló sorokkal... és külön egy asztalkán a X. Pius pápáé, akinek fölszen-

telt, keze egy-két év előtt áldólag pihent a magyar művésznek székeháju fején.

Valóságos muzeum. A saját dicsőségének muzeuma, mert hát minden egyes kép, minden egyes kézvonás, minden emléktárgy egy tüneményes művészpálya sikereiről beszél.

Fájó szívvel hagytam el ezt a bájos fészket. A szép háziasszony kikísért. Az öreg Mari nyitott ajtót.

— Aztán ne engedje a méltóságát bántani.

— Dejszen! Azt merje csak valaki, tudom lenne dolga a seprümnek!

Már lenn jártam és még mindig hallottam a hücskelőd fenyegedőzését, melynek a páratlan „Franczi” úde kacagása kontrázott.

Rosta.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár. Péntek, május 22. — Róm. kat.: Julia. — Prot.: Julia. — Görög-orosz: Május 9. Izolás p. — Zsidó: Iar 21. — A nap két reggel 4 óra 17 perczkor, nyugszik este 7 óra 37 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 56 perczkor, nyugszik reggel 9 óra 46 perczkor. — A kereskedelmi miniszter nem fogad. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földmívelésügyi miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A Zeneakadémia hangversenye fél 5 órakor. — Czigányhargverseny a Népszínházban. — Galamblovó-verseny a Margitszigeten. — Tavasz és grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-7-ig. Belépődíj 1 korona. — Gyűjteményes kiállítás a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Tavasz kiállítás az Uránia Kigyo-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Automobil-kiállítás az Iparcsarnokban. — A Nemzeti Múzeum regisztára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3-6-ig. — A Póvárosi Múzeum nyitva 9-2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közelkezdési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— **Uralkodók találkozója.** Az angol külügyi hivatal megerősítette azt az eddig csak kőszá hírnök látszó dolgot, hogy az orosz császár már a közel jövőben találkozni fog az angol királylyal. Még titkon tartják az entrevue részleteit. Ellenben már valószínűnek mondják, hogy az angol királyné nem kíséri elférjét a keleti tengerre s hogy valószínűleg a császárné sem lesz jelen a találkozón. A két külügyminiszter sem kíséri el uralkodóját s az angol király egyetlen diplomata kísérelője Hardinge Károly külügyi államtitkár lesz, aki két évvel ezelőtt nagykövet volt Pétervárott. A császár valószínűleg november végén, vagy a jövő év elején Windsorbán vissza fogja adni Edvárd király látogatását. A császár családjával az idei nyáron is tengeri kirándulást fog tenni s pedig legelső sorban a finnországi vizekre megy. Ugyanabban az időben a német császár visszatér északi utazásáról s valószínűleg ez alkalommal találkozni fog a két uralkodó. A találkozás idejét és helyét még nem állapították meg. — Itt említjük meg, hogy Alfonso spanyol király és neje Viktória királyné királyunk látogatására Bécsbe érkeznek. Ez a látogatás, amelyen a spanyol uralkodó hivatalosan bemutatja ifju nejét királyunknak, arra az időre fog esni, amikor a király hazatér a nagygyakorlatokról. A spanyol királyi pár látogatása már a múlt év október havára volt bejelentve, de akkor ezt királyunk közbejött betegsége megakadályozta.

— **A német vezérkari főnök jubileuma.** Moltke Helmuth tábornok, a német vezérkar főnöke, szombaton üli meg hatvanadik születésnapját.

— **Főkonzul és szenátor párbaja.** Bukarestben Wodiáner magyar-osztrák főkonzul párbajra hívatta ki Gradiceánu Péter szenátort, a román nácionalisták egyik vezérét. Gradiceánunak volt egy magyar inasa, aki a magyar-osztrák főkonzulnál panaszt tett Gradiceánu kegyetlen bánásmódja miatt. Gradiceánu egy bukaresti újságban sértő cikket tett közzé a főkonzulról, aki emiatt provokáltatta. Gradiceánu az az ember, aki ezelőtt két esztendővel Konstanzában Kucsera magyar-osztrák konzult bántalmazta.

— **Az Eulenburg-ügy.** A liebenbergi második házkutatáskor azt híresztelték, hogy Eulenburg herceg politikai leveleit, amelyek között a császárnak és más uralkodóknak is voltak levelek, a berlini udvarnál akkreditált württembergi követnek őrzetere bízta. A Lokalanzeiger megczáfolja ezt a híresztelést.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter állapotában teljes javulás állott be. A miniszter azonban a mai napot lakásán töltötte, ahol a referenseket fogadta.

— **Budavár bevételének évfordulója.** Budavár bevételének ötvenkilencedik évfordulója alkalmából délelőtt kilencz órakor gyászistentiszteletet tartottak a csatateren elesett névtelen hősök lelkiüdvéért a krisztinavárosi plébániatemplomban. A templom padsorai feketével voltak bevonva és az oltár feljárójánál magas katafalk állott, égő gyertyáktól, babérfáktól és örökzöld cserjéktől körülveve. A templomot zsufolásig megtöltötte a kegyeletes közönség, élőkön a még életben levő 48-as honvédekkel. A katafalk körül az öreg negyvennyolczas honvédek állottak diszorséget, ugyancsak ők töltötték meg a templom hajójának jobboldali padseit is. A budapesti honvédménház lakói kivül ott voltak még: dr. Balogh Sándor, az országos honvédegyetek bizottságának elnöke, Bellaágh Imre alelnök és Borszéký Soma nyug. miniszteri tanácsos, Aradról eljött Jimai József, a tiszteletbeli elnök, Gaál Elek, a szabolcsvármegyei honvédegyetel elnöke, Schweidl Albert, a kivégzett tábornok fia, Darbai ezredes, Szijjártó Zsigmond, Kléger József százados, Blaskovics István, Vanek Lajos, Szabó Urbán, Tóth Jeromos, Kiss Ferencz és még nagyon sokan. Az országnak majdnem minden vidékéről jöttek el néhányan. A gyászmisét Rostaházy Kálmán krisztinavárosi plébános mondotta. Ezután a temetőbe vonultak ki az öreg honvédek, hogy megkoszorúzzák a csatában elesett társaiknak sírját. A sír fölött Bellaágh Imre, a honvédegyetek bizottságának alelnöke mondott megható beszédét és tette le az öreg honvédek koszorúját a sírra. A koszorú széles nemzeti színű szalagján ez állott: „Az élők, az elesett háitársainak.”

— **Vasúti összejövetel a föld alatt.** Bécsben ma délelőtt az a riasztó hír járt, hogy a schönbrunni hódoló ünnepségről visszafért gyermekek a földalatti gőzvasut összejövetelük folytán szerencsétlenül jártak. A hírből mindössze csak annyi volt igaz, hogy a földalatti vasut egyik vonatja nekiszaladt az előtte haladó kocsiának. A hátsó mozdony felborult, a mozdonyvezető kiesett és fején könnyebb természetű sérülést szenvedett.

— **A prágai sakkverseny.** A prágai kereskedelmi és iparkamara kiállítási végrehajtó-bizottsága által rendezett nemzetközi sakkverseny programja értelmében a csütörtöki nap szünnap lévén, ma csupán a függő játszmákat fejezték be. Tudósítónk távirati jelentése szerint Rubinstein megnyerte függő-játszmáját Salve ellen, míg a Bardeleben elleni függő-játszmája remisvel végződött. Duras is megnyerte függő-játszmáját Janowski ellen. E szerint a verseny állása a harmadik fordulón:

Schlechter 3, Duras, Rubinstein 2½, Leonhardt, Marshall, Spielmann, Vidmar 2, Maróczy, Alapin, Bardeleben, Mieses, Stichting, Teichmann 1½, dr. Kvicala, Prokes, Salve, Treybal 1, Janowski, Leontjew ½, Dus-Chotimirski 0.

— **Az első permaras a fővárosban.** Vaszary Kolos bíboros hercegrímás képviselőjében dr. Kohl Medárd püspök ma kezdte meg a bérmlást a fővárosban. Az első bérmlás reggel kilencz órakor kezdődött az óbudai plébánia-templomban, ahol hétszáznál több bérmlandó fiu és leány sereglett össze. A bérmlás 11 órakor ért véget. Délben Sagnüller József plébános dr. Kohl püspök tiszteletére diszebedet adott, amelyen résztvettek a kerületi előjáróság tagjai és a kerület vezetőférfiai. Kohl püspök szombaton a Ferenczvárosban folytatja a bérmlást.

— **Perujítás a Hau-ügyben.** Karlsruheből táviratozzák, hogy a halálraítélt, de utóbb életfogytig tartó fegyázra megkegyelmezett Hau Károly védője, Dietz drezdai ügyvéd a fegyverkovács szakértőknek a Hau-Molitor-perben adott szakvéleménye és tanuvalomása alapján most benyújtotta a karlsruhei országos törvényszéknél a kérvényt perujítás céljából. Dietz terjedelmesen megokolja a perujítás kérését és a szakértők vizsgálatával bizonyítja, hogy az a tettes, aki Molitorét Baden-Badenben agyonlötötte, feltétlenül fiatalabb volt, mint Hau. Pontos körülmény a védő szerint Biele kisasszonynak az a val-

lomása is, hogy Hau a gyilkosság elkövetésekor nem volt a tett színhelyén, vagy a közelben. Ez is Hau ártatlansága mellett bizonyít, vagy legalább is lehetséges, hogy nem Hau ölte meg Molitor Olga anyját.

— **Bécsi tanulók hódolata.** Igen szép időben ma délelőtt történt meg nyolczvankétezer bécsi tanulónak fölvonulása ő felsége előtt Schönbrunnban. A tanulókat már kora reggel az összes közlekedő eszközök fölhasználásával Schönbrunnba vitték, ahol iskolák szerint csoportosították őket. A fiuk fehér-piros vállszalagos sötét ruhában, a leányok fekete-sárga vállszalagga ellátott világos ruhában jelentek meg. A kastély-terasz előtt lévő tér mindkét oldalán tribünök voltak fölállítva az énekkarok, a diplomáciai kar, az előkelőségek és a meghívott vendégek számára. Röviddel tíz óra előtt dr. Lu eger polgármester kihallgatáson jelent meg a király előtt, hogy megköszönje neki, hogy megengedte a tanulók hódolatát és kérje, hogy az ünnepség megkezdésére megadja a jelt. Erre a király az uralkodói ház tagjaival a nagy verandára ment, mire a filharmónikusok a Gotterhaltéra zendítettek. Középkori ruhákba öltözött heroldoktól és kürtösöktől körülvevett antik kocsin megjelent most Ausztria, akit a Burg-színház egyik művésznője személyesített és Ausztria gyermekeinek hódolatát tolmácsoló költeményt szavalt. Egy tanulóleány ezután egy költeményt szavalt el. A múlt század harminczas évei szerint felöltöztetett leánykórus ezután tánc közben az uralkodó szívjóságát énekelte meg. Tánc közben a gyermekek virágot hintettek ő felsége elé. Radetzky-korabeli tisztnek öltözve, egy ifju költeményt szavalt, amely a király hősiességét dicsőíti Santa Lucianál. A zene ezután a Radetzky-indulót játszotta, amelyhez fiukból alakított szakasz katonai szabadgyakorlatokat adott elő. Egy leány ezután költeményt adott elő, mire díszbe öltözött gyermekek Bécs város nevében hódoltak ő felsége előtt. A leányok virágtáncot jártak, a zene pedig lassan áttért a Gotterhaltéra, amelyet az összes tanulók együtt énekeltek. A táncban szereplő fiuk és leányok az Ausztria és Vindobona megszemélyesítőjével együtt hódoló csoportot alakítottak.

— **Felkérem azokat az iskolatársaimat,** kik 1883. május havában Sopronban a benzecések gimnáziumában érettségit tettek, sziveskedjenek tartózkodásuk helyét velem Sopronba minél előbb közölni. Dr. Tálos István, orsz. képviselő.

— **Az országos munkásbetegségélyző és balesetbiztosító pénztár igazgatósága** ülésén beható vita után elfogadta az országos pénztár új alapszabályait s azokat a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszti. Hatvany József elnök az ülésen beszámolt arról, hogy Szerényi József államtitkárnak bemutatta a szükséges információkat, amelyek szerint az országos pénztár tisztviselői megfelelő kvalifikációval bírnak, továbbá, hogy az országos pénztár volt az, mely némely vidéki pénztár helytelen igazgatásának orvoslására az állami munkásbiztosítási hivatal közbenjárását kérte, valamint, hogy az országos pénztár elnöksége a legkorrektebben intézkedett az iránt, hogy semminemű politikálás a pénztárban helyt ne foglaljon és az országos pénztár elnökségében és igazgatóságában a kérdések elbírálásánál mindig objektív szempontok voltak irányadók.

— **Viz a bányában.** Sosnowitzhez közel, a Parbara szénbánya medencéjében összegyűlt víztömegek kiszakították a hegyoldalt és a bánya nagy részét elöntötték. Eddig két holttestet hoztak felszínre. Hat bányamunkást halottnak vélnek. Négy munkás megsebesült.

— **Sztrájkoló munkások dinamitmerénylete** Amerikában, Kleveland városában a rendőrségnek ugyancsak meggyűlt a baja a közuti vasut sztrájkoló alkalmazottaival. Lőfegyverek és dinamitbombák körülbelül harmincz embert sebesítettek meg. A munkások, hogy a kocsik közlekedését megakadályozzák, bombákat tettek a sinek alá, amiktől több kocsi a levegőbe röppült.

— **Megtámadott gőzös.** A Dnjeper személyforgalmát közvetítő III. Sándor császár nevű gőzöst Kiew közelében rablók megtámadták, akik a gőzös kapitányát megsebesítették, kirabolták a gőzös pénztárát és ezután csónakon a partra menekültek.

vetésekor nem
ben. Ez is Hau
legalább is le-
Molitor Olga

szép időben ma
er bécsi tanuló-
hönbrunnban. A
közlekedő esz-
pa vitték, ahol

A fiúk fehér-
leányok fekete-
uhában jelentek
mindkét oldalán

rok, a diplomá-
hívott vendégek
ueger polgár-
rály előtt, hogy

a tanuló hór-
megkezdésére
alkodói ház tag-
a filharmóniku-
zékori ruhákba

körülvett antik
a Burg-színház
Ausztria gyer-
eményt szavalt.

ényt szavalt el.
int felöltötött
uralkodó sziv-
a gyermekek
adetzky-korabeli

szavalt, amely
Santa Lucianál.
átszotta, amely-
i szabadyakor-
költeményt adt

Bécs város ne-
ányok virágtán-
ért a Gotterhal-
gyütt énekelték.

az Ausztria és
ütt hódoló cso-
saimat, kik 1883.
ek gimnáziumá-
k tartózkodásuk
b közölni. Dr.

lyző és baleset-
beható vita után
alapszabályait s

rendkívüli köz-
sef elnök az ülés-
yi József állam-
máziókat, ame-
viselői megfelelé

gy az országos
ki pénztár hely-
állami munkás-
e, valamint, hogy

korrekten in-
mű politizálás a
országos pénztár

kérdések elbírá-
oltak irányadók
ez közel, a Par-
együtt víztöme-
bánya nagy ré-

hoztak felszínre.
Négy munkás
amitmerénylete

n a rendőrség-
a közúti vasut
gyverek és di-
incz embert
hogy a kocsi

bombákat
l több kocsi a

— A bileki gyilkos menetelés pendantja. Még bizonyára mindenkinek élénk emlékeztében van a bileki gyászos menetelés, melynek igen sok halottja, néhány örülte és számos betege volt. Ez a fölösleges és sem stratégiai, sem más szempontból semmivel sem igazolható menetelés most egy Salzburgból érkezett távirat szerint megismétlődött. Tegnapelőtt történt. Hajnalban 5 órakor a Salzburgban állomásozó 59. gyalogezrednek és a 41. hadosztály-tüzérezrednek riadót fuvatott Colard Hermann dandárparancsnok és egy órával később megkezdődött a nagy menetelés. Már reggel hat órakor türetetlen volt a hőség és mikor a két ezred 50 kilométernyi utat hagyott maga mögött, a legénység már teljesen el volt csigázva. Az 59. gyalogezredben a tényleges szolgálatban levő legénységen kívül 750 tartalékos is volt. Délután 3 órakor kezdődött a harci gyakorlat és este 8 óra is elmúlt, amikor a legénység ebédhez jutott. Fél 9 órakor tértek vissza a csapatok a salzburgi kaszárnyákba. A legénység annyira el volt gyötörve, hogy alig vonszolta magát. A 750 gyalogsági tartalékos közül háromszázan megbetegedtek, hat legény napszúrást kapott és az aktív katonák közül is körülbelül kétszázán dőltek ki. Az erőszakos menetelésnek egy résztvevője a „Salzburger Tagblattnak“ a következőket beszélte el:

— A rettenetes fáradság után a gyilkos hőségben egy hegyzszakadékba ért éppen a gyalogezred, amikor a legénység már nem bír tovább menni, sőt a gyalogos tiszték is zugolódtak a menetelés folytatása ellen. Kohout ezredes, az 59. gyalogezred parancsnoka tegnap mégsem adott pihenőnapot. Hír szerint dr. Stölzel képviselő a reichsrathban interpellálni fog a kegyetlen menetelés miatt. E híradás megérkezése után egy másik tudósítás érkezik, mely szerint a salzburgi helyőrségi kórházban tulzottnak mondják a keddi gyakorlatról elterjedt híreket, de azt nem tagadják, hogy a tartalékosokra való tekintettel a menetelés túlságosan erőszakolt és fátalmas volt. A betegek száma nem olyan ijesztően nagy, mint ahogy híresztelik. Két közlegényt, akik napszúrást kaptak, már holnap el fognak hocsátani a kórházból. Hogy mi az igazság a két híradásban, azt ebben a pillanatban nem ellenőrizhetjük.

— Hentes-sztrájk. Ma este 1/8 órakor folytatták a kereskedelemügyi minisztériumban Sztérényi József államtitkár elnöklésével a hentes-sztrájk békéltető tárgyalását. A munkaadók képviseletében Kowornyik hentesmester kijelenti, hogy a munkaadók tanácskoztak a kérdéssel és a tanácskozásukról felvett jegyzőkönyvet átnyújtja. E szerint a hentesmesterek a következő határozatot hozták: Miután a segédek küldöttel több ízben egész határozottsággal kijelentették, hogy olyan alapon, melynek első feltétele a szakgyeletről való kilépés, nem tárgyalnak és nem is tárgyalhatnak, a mesterek a maguk részéről feleslegesnek tartanak minden további békéltetést. Ezért kérik az államtitkárt, hogy idejétre az ugysis meddő tárgyalásokra tovább ne fordítsa, egyben hálás köszönetüket fejezve ki ő exzellenziájának azért a pártatlan vezetéséért és fátadhatatlan buzgóságáért, amit a béke érdekében kifejtett. A munkások képviseletében ezzel szemben Lipták munkás kijelenti, hogy a munkások a felajánlott kompromisszum-javaslatot elfogadják és csak sajnálják, hogy a munkaadók állásfoglalása a béke létrejöttét nem tette lehetővé. Ezek után Sztérényi József államtitkár sajnálatának adván kifejezést a békétárgyalások meghiusulta felett, intette még a munkásokat, hogy kerüljenek minden olyan ténykedést, mely a hatóság beavatkozását igényelné.

— Kongresszus a pornográfia ellen. Párisban a pornográfikus irodalmi termékek ellen irányuló első nemzetközi kongresszust ma délelőtt nyitották meg.

— Tűz Abbáziában. A z abbáziai Villa Ireneában, amelyben Windischgrätz hercegnő családjával együtt hosszabb idő óta lakik, ma éjjel tetőtűz támadt. A tüzet hamarosan észrevették, az abbáziai és a voloscai tűzoltóság pedig rövid ideig tartó ügyes munka után eloltotta. A hercegnő megőrizte hidegvérét és első sorban a fiatal hercegeket helyezte biztonságba.

— Forgalom-megnyitás. A máv. székelyhid—szilágysomlói vonalán Széplak és Ipszavány fürdőállomások között fennállott forgalmi akadály elhárított, minek következtében a forgalom a mai napon ismét megnyílt.

— A Pécs mellett elesett katonák emléke. Közöltük, hogy a napoleoni csaták idején Pécs mellett elesett katonáknak emlékoszlopot akarnak állítani. Most arról érkezik hír, hogy az oszlop már teljesen kész, a környéket is parkirozzák már. Az ünnepély fényesnek ígérkezik. Franciaországból számosan jönnek, a köztársaság, a kormány, a képviselőház, a hadsereg képviseltetni fogja magát a koszorút helyez az emlékszoborra. A köztársaságot Crozier bécsi francia nagykövet, a kormányt Fontenay vicomte, budapesti főkonzul, a hadsereget pedig egy katonai attaché, kinek személyében nem történt még megállapodás, fogja képviselni. Az ünnepélyen valószínűleg Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert miniszterek és a képviselőház pedig Rakovszky István alelnök vezetése alatt vesz részt küldöttségileg. A leleplezésen „Souvenir française“ nevű, francia honvédelmékek felállítására alakult egyesület is képviselteti magát. A francia, bécsi, budapesti képes heti- és napilapok elküldik az ünnepélyre munkatársaik és így Pécsről meg fog emlékezni a világsajtó egy tekintélyes része. Valószínűleg részt vesznek küldöttségileg az ünnepélyen a szomszédos vármegyék is. Eddig számos francia, budapesti és pécsi egyesület jelentette be, hogy koszorút helyez az emlékoszlopra.

— Orvosi körökből. Dr. Tuszkai Ödön, fürdőorvos működését Marienbadban május hó közepén megkezdte.

— Nagy vasúti szerencsétlenség. Contich mellett nagy vasúti szerencsétlenség történt. Az Antwerpenből reggel 8 óra 9 perczkor elindult gyorsvonat az Antwerpen és Turmbont közötti úton téves váltóállítás folytán összeütközött egy tehervonattal. A gyorsvonat utasokkal megtelt 2 első kocsija teljesen összezúzódott. A contichi orvosok, lelkészek, valamint a polgárság segélyszolgálatot szervezett. Eddig 26 halottat és számos sebesültet szállítottak a contichi kaszárnyába. Még sok utas van a kocsikromok alatt.

Mikor az antwerpeni expressvonat közeledett Contich felé, a váltóór észrevette, hogy a váltó elromlott és vörös zászlóval rohant az express vonat elébe, de a mozdonyvezető már nem volt képes megállítani a teljes gyorsasággal robobó express vonatot s így történt, hogy az teljes erővel nekiment az állomáson várakozó személyvonatnak. A express vonat mozdonya felfutott a személyvonat kocsijainak tetőzetére és a hatodik vagon tetőjéről lezuhant. Az összeütközés következtében a zarándok-vonatnak majdnem minden kocsija pozdorjává tört, az express vonat vagonjainak padlózata pedig leszakadt és az utasok a vágányra zuhantak. Ezek közül alig sebesült meg valaki is jelentékenyebben. Iszonyu volt az összeütközés után a jajveszékés s növelte a zűrzavart, hogy az épen megmenekült utasok hanyatt-homlok rohantak el a katasztrófa színhelyéről s így nem volt senki, aki segítsen. A szerencsétlenül járt utasok holttesteit egészen össze vannak ronsolva. Egy utast az expressvonat ütközője agyonlapított s holttestét, amely nem is hasonlít emberhez, a kazán alatt találták meg leforrázva. A borzalmas pusztulás hírére a környékről szekereken siettek a nép az állomásra segíteni a szerencsétlenül járt utasokon s nemsokára megérkezett a mentővonat is. A romok alól törzsüktől elszakított fejeket, lábakat és más testrészeket találtak, így egy kezét is, amelynek ujjai görcsösen szorították össze egy letépett véres fület. Az utolsó jelentés szerint eddig 30 holttestet ástak ki a romhalmaz alól.

Késő éjjel érkező táviratok a contichi vasúti katasztrófáról a következő részleteket jelentik: Reggel 9 óra 16 perczkor robobott be Turbout felől a személyvonat a contichi állomásra. Ott kellett bevárnia az antwerpeni gyorsvonat. A személyvonat, amely zsufozva volt zarándokkal, a mellékvágányon állt meg. Néhány percz múlva jelezték a gyorsvonat közeledését. Minden bizonynyal hibásan állították be a váltót a contichi állomás előtt, mert az antwerpeni gyorsvonat arra a sínparra futott át, amelyen a személyvonat volt. Segítségéről szó sem lehetett, a gyorsvonat teljes sebességgel haladt és beleütközött a turbouti személyvonatba. A négy utolsó kocsi izzépporrá törtött, a többi vagon egymásra torlódtott és rémséges volt az utasok jajveszékése. Egyelőre nem lehet megállapítani a halottak számát, de legalább átven utas veszett odz

— Szerencsétlenül járt főudvarmester. Berlinben ma délelőtt a császár az udvar több tagjával sétalovaglást tett a Thiergartenben. Egyszerre csak báró Reischach főudvarmester lova megbokrosodott és levetette gazdáját. A báró fejfel esett le s eszméletlenül terült el a földön. A császár és társasága a főudvarmester segítségére sietett s közben hamarosan orvos is akadt, aki megvizsgálta a bárót, aztán a császár kocsit hozatott s lakására szállította a főudvarmestert. Báró Reischach állapota súlyos ugyan, de nem életveszélyes.

— A munkásbiztosítás bejelentési és nyilvántartási szabályzatai. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a kereskedelemügyi minisztériumban ma délelőtt tartott értekezleten letárgyalta a munkásbiztosításnál a munkaadókat terhelő bejelentésekre és a pénztárak által vezetendő nyilvántartásokra és számadásokra vonatkozó azon összes rendelkezéseket és mintákat, amelyeket a törvény alapján részben a kereskedelemügyi miniszter és részben az állami munkásbiztosítási hivatal adnak ki. Az értekezleten Sztérényi József államtitkár elnököt. Az ülés megnyitását Sztérényi József államtitkár felhívta az értekezlet figyelmét arra, hogy az értekezlet tárgyalásának célja az elkészített tervezetek végleges szövegének megállapítása. Ennél két szempontot kell szemelőtt tartani, az egyik az, hogy a pénztárak számadásai és nyilvántartásai pontosak legyenek, ezekből és a munkaadók bejelentéseiből minden adat rendelkezésre álljon, amire a munkásbiztosításnak okvetlenül szüksége van; a másik szempont pedig az, hogy a pénztárak kezelési költségét nem szabad ok nélkül szaporítani és hogy a legszigorubbán kerülni kell mindent, ami a munkaadóknak törvényeszerű bejelentését és adat szolgáltatását bármilyen irányban nehezíti, vagy zaklatóvá tenné. Az értekezlet e szempontokból beható tárgyalás alá vette a rendelettervezeteket és az azokhoz készített összes nyomtatvány mintákat és azok végleges szövegét jelentékeny egyszerűsítésekkel legnagyobb részben megállapította. Egyes nyomtatvány mintáknál az államtitkár intézkedett, hogy azok a gyáripárosok országos szövetségével és az országos iparegyesület gyáripári szakosztályaival rövid úton még megbeszéltesse. A tárgyalások befejezése után Sztérényi József államtitkár kijelentette, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a tárgyalat szabályzatok és minták végleges szövegét még május hó folyamán kiadja és az állami munkásbiztosítási hivattal is kiadja, hogy a szabályzatok folyó évi július hó 1-én minden nehézség nélkül életbeléptethetők legyenek.

— Családi dráma. Perlasz községben Steiner Mihály az utcán megleste feleségét és anyósát és rájuk lőtt. A golyók nem találtak és Steiner ezt látva, elfutott és lakásán felakasztotta magát, de még idejekorán észrevették és elfogták. Steiner két hónap óta nős és folytonosan civakodtak feleségével.

— Leleplezett gyilkos. Egy évvel ezelőtt Ritter Ferenc újvidéki kocsmáros feleségét és 16 éves leányát a reggeli órákban a kocsmáuzletben agyonverve holtan találták. A gyau akkor Veszelszki János közös hadseregbeli zászlóalj-küirtőre irányult, aki a hadbírósd elé is került, ahol azonban felmentették. Veszelszki ezután kilépett a hadsereg kötelékéből és Bécsbe költözött, hol kocsis lett. Veszelszkit azóta két detektív állandóan figyelte, majd barátságát is megnyerték. A napokban Veszelszki két barátjának dicsekedve mesélte el, hogy ő gyilkolta meg Ritternét és leányát, mire a két detektív azonnal letartóztatta. Veszelszkit Újvidékre szállították a pétervárad katonai börtönbe.

— Házasság. Dr. Ábrányi Kornél, magyar államvasúti fogalmazó e hó 26-án déli egy órakor vezeti oltárhoz a józsefvárosi pébánia-templomban Dunkl Editet, Dunkl Norbert cs. és kir. zenekiadó leányát.

Kellemen Béla marosvásárhelyi szolgabíró eljegyezte Hankó Ilona urhölgyet, dr. Hankó Vilmos reáliskolai igazgató leányát.

Barna Miklós m. kir. adótitzt Nagyállón e napokban kötött házasságot Rácz Boriskával, Rácz Lipót gelsei földbirtokos leányával.

Hajnal Simon e hó 28-án, csütörtökön déli 12 órakor tartja esküvőjét Földiák Piroskával a dohány-utcai izr. templomban.

— Nászajándékok. Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán műórás ékszerterlepen, Budapest VII., Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— Eliogott merénylő. A Königlische Weinberga külvárosában ma reggel 1/3 órakor az új német színház őrzésével megbízott rendőr rajtakapott egy 16 éves pintérségűt, amidőn ez élesen töltött revolverrel célzott az új német színház portása lakásának ablakára. A letartóztatottnál még hét éles patront találtak. Beszállították a rendőrségre, amely folytatja a vizsgálót

— **Sikkasztó könyvelő.** A Schönaug és Brünn bórkereskedő cég, amelynek a Szerécsen-utca 37. szám alatt van üzlete, ma délben feljelentést tett volt könyvvezetője, Hirn Emil ellen, akinek állítólag az a bűne, hogy 40.000 koronát sikkasztott és ezen a pénzen gyárvállalatot indított. A feljelentés szerint a cég április végén jött rá, hogy a könyveiben egy hamis tétel szerepel. Csakhamar megállapították, hogy Hirn Emil, akit pár héttel ezelőtt elbocsátottak a szolgálatból, nem fizetett be a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál 1200 koronát, amit neki átadtak. Felelősségre vonták a könyvelőt, aki nagy zavarba jött, beismerte a sikkasztást és megígérte, hogy rendezi a dolgot. Időközben aztán kiderült, hogy az elbocsátott könyvelő sokkal több visszaélést követett el. Amikor ugyanis rájöttek az első hamisított tételekre, rovincsolni kezdtek és ekkor meglepő felfedezésre jutottak. Megállapították ugyanis, hogy Hirn Emilnek hamis könyvtételekkel és hamis mérleggel sikerült óriási manipulációit eltakarni és néhány év alatt nem kevesebb, mint negyvenezer koronával károsította meg a céget. Érdekes, hogy a bűnös manipulációt, amikor utóbb kérdőre vonták, Hirn egy levélben töredelmesen bevallotta. Másnap aztán megtudta Schönaug és Brünn, hogy Hirn Emil, közvetlenül azután, hogy tőlük kilépett, a Szűz-utca 5. szám alatt, Talizmán Flór név alatt egy nagyszabású szipka- és cigarettahüvely-gyárat rendezett be magának. Miután szegény ember volt és 220 korona havi fizetéséből nem takaríthatott meg magának sokat, kétségtelennek látszott, hogy a gyárat a sikkasztott összegből szerelte fel. Ma délelőttre a rendőrség beidézte Hirn Emil és nyomban vallatóra fogta. A könyvelőből lett gyáros tagadta bűnét és csak annyit volt hajlandó elismerni, hogy ideges volt és azért követett el egy-két hibát. Arra a kérdésre, hogyan jutott olyan nagy összeghez, amelyből vállalatát megindíthatta, azt felelte, hogy provízió fejében kapta különböző üzletfelketől. A rendőrség egész sereg tanut hallgat ki ma és átvizsgálja a Schönaug és Brünn cég üzleti könyveit is. Amíg ez tart, Hirn Emilét őrizet alatt tartják.

— **Egy akrobata házaspár tragédiája.** Rettenetes tragédia játszódott le Velence közelében, Mestre kis olasz városban egy czirkuszi előadás közben. A czirkusz artistái között volt két akrobata, egy Rafaeli nevű férfi és Emma, a felesége. A csodaszép akrobatahölgybe szerelmes lett egy Damerini nevű gazdag földbirtokos és csakhamar viszonyt is kezdett vele. Az akrobata-férfj véletlenül rájött, hogy felesége megcsalja a földbirtokossal s ekkor borzalmas tervet eszelt ki a szerelmesek megbüntetésére. A minap előadás közben, amikor felesége magas trapézon végezte mutatványait, észrevétlenül meglazította a sodronykötelet, amely a trapézt tartotta. A trapéz leszakadt és a szép asszony, aki éppen egyik legveszélyesebb mutatványát végezte, az aréna porondjára bukott és a nyakát szegte. A megrémült nézők közül többen segítségére siettek, de a szép Emma már halott volt. Damerini, az asszony kedvese, aki szintén jelen volt, letérdelt az asszony holtteste mellé és keservesen zokogva csókolta holt kedvese kezét. Rafaeli ekkor vad féltékenységében felragadt egy fejszét és azzal olyan erővel sújtott Damerinire, hogy ennek a feje maid elvált a törzsétől. A szörnyett lefolyása közben majdnem halálos izgalom vett erőt a közönségen. Sok asszony elájult; gyermekek sikoltoztak. Igen sokan a kijáratok felé futottak, ahol életveszélyes tolongás támadt. Csak nagynehezen tudta a czirkusz személyzete a férfiakat visszatartani attól, hogy meg ne lincselje a gyilkost. Ez miután véres munkáját elvégezte, önként jelentkezett a rendőrségen.

— **Sikkasztással vádolt ügyvéd.** Walentin és Schottmann cég feljelentette Weisz Jenő harmincnégy éves ügyvédet, akit sikkasztás bűntettével vádol. Weisz Jenő ugyanis a cég megbízásából perelte Kuts Ádám kereskedőt s a per folyamán Kuts-tól felvett ezernégyszáz koronát. Ebből azonban csak kétszáz koronát adott át a cégnek, ezerkétszáz koronát pedig elsikkasztott. Weisz Jenő ez év tavaszán eltűnt a fővárosból, miután fölslazta Gyár-utcai háztartását és az a gyanu, hogy megszökött. A büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki az ügyvéd ellen.

— **Egy inasgyerek merénylete.** Bécsben az egyik külváros ujonnan épült német színháza előtt ma reggel különös esetre lett figyelmes az ott posztoló rendőrőrszem. Egy tizenhatesztendős pinczérinas pisztolyal a színházi portás ablakába lőtt. A rendőr azonnal lefűlelte a lövöldöző pinczérinast, kinél a megmozgáskor még hét éves történetet találtak.

— **Játék egy veszett kutyával.** Newyorkban March milliomas gyáros néhány nap előtt kedvenc kutyáját simogatta s nem vette észre, hogy keze össze volt vérezve, mert valamivel erősen megsértette. Másnap nagy fájdalmat érzett egész karjában s háziorvosa konstataálta, hogy mikor kutyáját simogatta, inficiálta a sebet. March azonnal elment a Pasteur-intézetbe s ott megállapították, hogy menthetetlen s a veszettség már oltással sem gyógyítható. A gyáros a lesújtó hír után visszavonult irodájába s elrendezte minden üzleti ügyét. Ma reggel aztán görcsök fogták el, egész teste megmerevedett és elájult. Az orvosok szerint a halál csak órák kérdése. Magántitkára is játszott a kutyával, de az ő állapota nem olyan súlyos és most a Pasteur-intézetben kezelik.

— **Letartóztatott forradalmár.** Mintitzi titkos államtanácsos lakásán a rendőrség motozást tartott és annak alapján elfogta az államtanácsosnak 18 éves leányát, aki városi tanítónő. Három hónap előtt a politikai rendőrség tudvalevőleg letartóztatta Mintitzi államtanácsos fiát.

— **Dr. Quittner elfogatása.** Konstantinápolyban letartóztatott dr. Quittner bécsi ügyvéd teljes neve bejelentése mellett lakott a Pröcker-szállóban. A letartóztatás Lázár konzulátusi titkár felügyelete mellett történt. Dr. Quittner letartóztatása előtt öngyilkosságot akart elkövetni. Megkezdett levelet és 100 fontot meghaladó összeget találtak nála. A levélben éppen azt írja, hogy itt nem érzi magát biztonságban és innen Egyiptomba és azután Amerikába szándékozik utazni. Dr. Quittnert, aki igen szomorú, a konzulátusi fogságban helyezték el és szombaton Triesztbe toloncolják.

— **Betörők garázdálkodása.** Az utóbbi időben Zsombolyán szervezett betörők fosztogatják az üzleteket. Az éjjel Weber József mészáros üzletébe törtek be, honnan 500 koronát vittek el. Ugyanezen időben betörték Hichager Gusztáv kereskedőnél és két szatocsnál, honnan kisebb-nagyobb összegeket vittek el. Ez már a tizenkettedik betörés csak rövid idő óta. A csendőrség erőlyesen nyomoz.

— **Hőfőrgeteg.** Buenos-Ayresből jelentik, hogy az Andes-hegységben egy szorosban Argentina és Chile között egy héttagu családot, amely vezető nélkül kelt át a hegylánczon, hőfőrgeteg ért utol és az egész család megfagyott.

— **Halálozások.** Dr. Berrár Gyula községi orvos, életének 50-ik évében Budafokon meghalt.

Loosz Zsigmond ügyvéd, életének 78-ik évében meghalt Regöczén.

Liptószentandrás Andreánszky Gábor volt országgyűlési képviselő Alsó-Petényben meghalt. Halálát hitvese, négy gyermeke, anyósa, Rudnay Józsefné, az Országos Nőképző Egyesület alelnöke, testvére, báró Andreánszky István nyugalmazott államtitkár és előkelő rokonság gyászolja.

Bruszina Spiridion egyetemi tanár, a horvát muzeum geológiai osztályának igazgatója, tegnap 63 éves korában Zágrábban meghalt. Az elhunyt kiváló természettudós volt, akinek kutatásai külföldön is elismerésre találtak.

× Minden társaságban egy színésznőnek fellépéséről beszéltek, ki még mindig gráciájával, virágzó arczsínével és hajdíszenek gyönyörű ragvogásával a hölgyvilág csodálkozását keltette. Eláruljuk, hogy az öltözködés művészetének ezen csodája az Anton I. Czerny wieni cég által gyártott rózsatej cím alatt készült arczpólo-szer és a tanningene hajfestő-szer által lett elérve.

× Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna és vívásra.

× Az előkelő világ kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti czipő-áruházát: magunk is méltán voljuk a közönség ezen elismerését, mert czipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpa vésvé vannak és így túlkövetelés nem létezik.

× Dr. Hönig Izsó elektroterapeutai és Röntgen-intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban s főképp idegbetegeket (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetettek, zsámbában, álmattanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

× Felhívjuk a t. olvasóink szives figyelmét Gichner János cég mai hirdetésére. A cég ebben a szakmában kiválólyt nyújt.

A dánosi rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 21.

A törvényszék elkészülvén a háromszázharmincnégy kérdés megszövegezésével, ma újra érdemben tárgyalta. Rónay elnök különben kijelentette, hogy ezután délután is fog tárgyalni, úgy, hogy a pört még e héten befejezi.

A törvényszék a védők által ajánlott összes módosításokat és kisegítő kérdéseket magáévé tette.

Az ügyész által indítványozott elsőrendű főkérdés megmaradt, a bíróság azonban azon esetre, ha az esküdtek nemmel felelnének, három kisegítő főkérdést alkalmazott. Ugy, hogy elsőrendű vádlott Parno, Tuta, Dola, Kuna, Bajka és Trokár Marcára vonatkozólag így tétettek fel a kérdések:

Bűnös-e vádlott a négy rendbeli (előre megfontolt) gyilkosság elkövetésében és ha bűnös, tettes-e?

Ha erre a kérdésre nemmel felelne az esküdtszék, ugy a kisegítő főkérdést teszük föl.

Ha nem előre megfontolva követte el a tettet, vagyis csak szándékos emberölést követett el, ebben a tettes, vagy hűségéd-e a vádlott.

Ezek a főkérdések. Egyenkint az egyes vádlottakra vonatkozólag a bíróság a következő kérdéseket tette föl:

Bűnös-e Lakatos Párnó: 4 gyilkosság elkövetésében, illetve 4 gyilkosságban való részvételben, 4 szándékos emberölés, illetve ugyanczekekben való részvételben. Rablásban, illetve ebben bűnrészes-e. A gyóni esetben három rablásban, illetve ebben bűnrészes-e? Három rendbeli súlyos testi sértés és 2 lopás elkövetésében?

Lakatos Dolával szemben ugyanezen kérdések tétettek föl.

Sztójka Bajkát illetőleg kettővel több a kérdések száma. Az esküdteknek felelni kell arra a kérdésre is, hogy a Bajka fiatal kora tekintetbe vehető-e és bűnös-e az erőszakos nemi közösülés tekintetében.

A legtöbb kérdés Tutarára vonatkozik. A Párnóra tartozó kérdéseken felül az erőszakos nemi közösülés, gyujtogatás és szándékos emberölési kísérlet is az ő bűne.

Németh Vrana bűnösségére ugyanazon kérdések tétettek fel, mint a Párnóra. Surányi Csoroslyát a gyilkosságban való bűnrészséggel vádolta meg az ügyész, a bíróság így hagyta meg a kérdéseket. Azonkívül 3 rendbeli súlyos testi sértés és a beszámíthatóságra is tett föl a törvényszék kérdéseket.

A másodrendű vádlottakra vonatkozó kérdések így tétettek föl:

Bűnös-e Lakatos Julcsa Luterna 4 rendbeli gyilkosságban, illetve bűnrészes-e, 4 szándékos emberölés, 3 rendbeli rablás, rablásbani bűnrészség, rablással párosult súlyos testi sértés büntetettének elkövetésében.

Surányi Ignác: orgazdaság és bűnpártolás, rablás büntetettében, vagy bűnrészes-e, 3 rendbeli súlyos testi sértés, illetve ebben való bűnrészségben és lopásban.

Surányi Márton: orgazdaság, bűnpártolás, tulajdon elleni kihágás és ugyanazon büntetettében, amelyekkel Surányi Ignác van vádolva.

Surányi Lidi Lizi: bűnpártolás, tulajdon elleni kihágás és ugyanazon kérdések a gyóni esetre vonatkozólag, mint az idősebb Surányira.

Lakatos Erzs: Ugyanazokban.

Kolompár Zelfi: Orgazdaságban.

Kolompár Buer: Orgazdaság, bűnpártolás, tulajdon elleni kihágás büntetettében.

Surányi Julcsa: Ugyanazokban, mint az előbbi.

Lakatos Kácsi és Róza: Ugyanazokban.

A kérdések felolvasása délután 2 óráig tartott.

A vádbeszéd.

A tárgyalást délután 4 órakor nyitotta meg újból Rónay Kamill elnök, s jelentette, hogy a bíróság, ugy az ügyész, mint a védők kérelmének a kérdések egyik-másik részének kiigazítása dolgában helyet adott. Majd fölkerlte a királyi ügyészt, hogy terjeszse elő vádbeszédét.

Nagy esőben emelkedett fel a helyéről dr. Gál Endre kir. ügyész, hogy megtartsa vádbeszédét, amelyet elejétől végig szokatlanul nagy figyelemmel kísért a hallgatóság.

Az ügyész mindjárt beszéde elején az esküdtekhez fordul, akiket arra kér, hogy verdiktjükkel állítsák helyre a közbiztonságba vetett hitet s nyujtsanak szavazatukkal módot, hogy a bűncselekmények méltó megtorlásban részesüljenek.

Foglalkozik ezután az ügyész a vádlottak saját-szerű egyéniségével. Ötszáz éve csavarognak már közöttük a cigányok, anélkül, hogy ősi szakásaiktól és hagyományaiktól csak hajszálnyira is eltértek volna. Ma is ugy bolyonganak a szabad ég alatt, télen nyáron, fagyban és hőben, mint évszázakkal ezelőtt és rémületet és borzalmat okoznak mindenütt, amerre csak megfordulnak. Az államalkotás nagy munkájából a legkisebb részt sem veszik ki. Vannak a cigánynak jó tulajdonságai is: a leleményesség, a szívósság, az összetartozandóság érzete és a páratlan szervezetség. De ezeket a jó tulajdonait egytől-egyig a mi kárunkra és a mi veszedelmünkre használja fel.

Mindenekelőtt a tényállást ismertette az eger-szalóki teleléstől egészen a dánosi rablógyilkosság uáni elfogatásig.

Ezután áttért a vádlottak családi viszonyainak ismertetésére. Kijelenti, hogy téves az a vélemény, hogy a vádnak alapját Lakatos Róza s a cigánygye-rekek terhelő vallomása képezné. A vád a bűnlele-ken találja alapját. Ismertette Lakatos Róza s a há-rom cigánygyerek vallomása közötti ellentétet. Az azonban az ellenmondás dacára is bizonyossággal megállapítható, hogy ezek a gyerekek mind ott vol-tak a rablásoknál. Ezek a gyerekek számos oly apró-lékos részleteket mondtak el a dánosi rablógyilkos-ság lefolyásáról, amelyeket a nyomozat is megerősít-tett. Így elmondták, hogy Szarvas Teréz megbecste-lenítéskor Trokár Marcsa minden egyes alkalommal, ahányszor a szerencsétlen leány felsikoltott, mindig beleszurt a mellébe egy késsel. Az orvosi vizsgálat kilencz ilyen félkör alakban ejtett késszúrást talált a halott leány mellén. Elmondták a fiuk, hogy a bal-tával egyikük belevágott az ajtófélfába. A baltacsapás nyoma látható volt. Tabányi kocsis megöléséről elmondták, hogy ezt baltával vágták fejbe. Az orvosi vélemény kétségtelenül beigazolta, hogy a balta foka beleillik a halott fején ejtett sebbe.

Holnap a védőkre kerül a sor, akik szombaton estig előterjesztik a védelmet. Hétfőn az esetleges replikák lesznek, majd az elmőki resümére kerül a sor. Itélet keddre várható.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A „100 év múlva” főpróbája. A Királyszi-nházban nagy meghívott közönség előtt ma tartották Martos Ferencz „100 év múlva” című revüjének a főpróbáját. A pazarul kiállított darab megnyerte a közönségnek tetszését.

(*) Műsorváltozás a Wiesenthal-lányok tánczá-ban. A Népszínházban még három előadásán fellépő Wiesenthal nővérek következő előadásain a Beetho-ven Allegretto az F-dur szonátából helyett, Grete Wiesenthal Beethoven Andante-ját a G-dur zongora-versenyből fogja ellejteni.

(*) Claretie porvesztes. Mirbeau Oktáv és Na-thanson Tádé pört indítottak Jules Claretie, a Theatre Francais igazgatója ellen, mert ez a „Le Foyer” című darabjukat előadásra elfogadta s több huza-vona után még sem hozta színre. Az igazgató ugyanis azt kívánta, hogy a szerzők egy kipellengé-rezett akadémikus alakját megváltoztassa. A két szerző a pört megnyerte s ennek következtében Cla-rietie állását tarthatatlannak tartják.

(*) Páris almája. A Népszínház-Vigopera szombati operettujdonsága, a Páris almájának ismert re-géjét tréfás alakban viszi színpadra. A Flers és Cail-lavet szövegéhez Claude Terrasse irt zenét. A parti-

tura kiemelkedő számai: a három istennő keringője, a visszhang dal, Turchányi Olga kupléja egy ó-gő-rög kardafférről, Környei Béla faun nótája, továbbá Della Donna Eugénia pásztoralai. A szombati be-mutató 8 órakor kezdődik.

(*) Az országos fényképészeti kiállítás. A város-ligeti Mücsarnok termeiben immár csaknem teljesen készen elrendezve áll az országos fényképészeti kiállítás anyaga. Az első nagytermet teljesen meg-töltik József főherceg és Augusztina meg Iz-a-bella főhercegné asszonyok gyönyörűnél gyönyör-űbb felvételei. Minden kitűnő amatőrünkön kívül a legtöbb hívatásos fotografus is résztvesz az érdekes kiállításon.

Nyílt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Kristály-só.

A legfinomabb és legtisztább magyar só-termék a leg-szigorubb egészségügyi követelmények szerint feldolgozva.

Nem csomosodik! Mindig száraz!

Kapható minden jobb fűszer- és csamegekereskedésben.

The Mutual

New-Yorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1906. december 31-én

2.569,246,889.02 frank

Biztosítási állomány 1906. december 31-én

7.86,436,000.— frank.

Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:

Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

FŐVÁROS.

Nagy Budapest.

— Korszakot jelentő törvényjavaslat. —

Budapest, május 21.

Dr. Bárczy István polgármester ma közzétette azt a tanulmányt, amelyet Nagy Budapestről Harrer Ferencz tanácsjegyzővel készített. Ez a tanulmány bevezetése a főváros nagyszabású átalakulásának, de még nem megszüntetése a létező bajoknak. A tulajdonképeni első segélynyújtást a mai rabszolgá-lapot megszüntetésére az a törvényjavaslat tervezi, amelyet Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a budapesti helyiérdeklő vasutaknak villamosra leendő átalakítása dolgában terjesztett a képviselőház elé. Ez a törvényjavaslat a polgármester tervezetével egybevetve valósággal korszakot jelent a főváros történetében, mert ha valóra válik, egy csapásra megszüntethetjük a mai rabszolgáletnek minden faj-táját, a lakászsorát, az élelmiszerdrágaságot, a nyaralótelepek hiányát és ami ezeket lehetővé tette, a rossz közlekedést.

Már az 1906. évi időközi népszámlálás alkalmá-val megállapították, hogy a főváros lakossága sem

természetes uton, sem a bevándorlás útján nem sza-porodott abban az arányban, amint az az eddigi fej-lődés után várható lett volna. Ellenben megállapi-tották azt, hogy a szomszédos községek népessége, amelyek Budapestet körülveszik, az utolsó népszám-lálás óta 100—150—200, sőt 300-at meghaladó szá-zalékkal szaporodott. Ez az óriási emelkedés kétség-telen bizonyítéka annak, amit azt különben hiteles adatokkal is bebizonyították, hogy körülbelül száz-egyet meghaladó olyan lakos húzódtott ezekbe a kö-zségekbe, akik Budapesten keresik kenyerüket.

A belügyminiszter kezdesére a székesfőváros polgármestere nagy tanulmányt dolgoztatott ki a szomszédos községeknek a fővároshoz leendő kap-csolásáról. Ez a tanulmány hivatalos adatokkal ig-azolja, hogy a fővárost övező községek Budapesttel már ma is szerves kapcsolatban élnek. Ének pedig azért, mert a lakosság egy része, amint említettük, foglalkozását Budapesten őrzi, a másik része pedig élelmiszertel látja el magát a budapesti lakosságot. Mind a két résznek életbevágó érdeke a tökéletes vasuti közlekedés, de amilyen fontos ez rájuk nézve, épp olyan életbevágó a főváros egész lakosságára, mert a jó és olcsó közlekedés képessé teszi arra, hogy meneküljön az itteni drága lakásoktól a szom-szédos olcsó községekbe.

A kereskedelmi miniszter törvényjavaslata há-rom helyiérdeklő vonalnak villamosra leendő átalaki-tását és egy már üzemben levő helyiérdeklő villamos vasutnak a budapesti helyiérdeklő vasúttársasággal leendő egyesítését tervezi. Ennek a három vonal-nak villamosra leendő átalakítása a mostani nyomor-uságos közlekedési viszonyokon változtatni fog, de csak részben. Mert az átalakítás csupán a vicziná-lis vonalakra terjed, a viczinális vasutak pedig csak a főváros határáig járhatnak. Így előrelátható az az átszállásokkal súlyosított közlekedési mizéria, amely a környékbeli lakosságot az átalakítás után is terheli fogja. Az igazi segítség, a környékbeli községeknek a fővároshoz való csatolása akkor való-sulna meg, ha a viczinális villamosok a főváros ha-tárán belül magába a városba járnának s utasaikat és szállítmányaikat átszállás, illetőleg átrakodás nél-kül tehetnék le a főváros belső területén. Ez a meg-oldás, amelyet a törvényjavaslat akképp tervez, hogy a vasutvállalat a fővárossal kössön területhasználati szerződést, elsőrendű érdeke magának a közlekedő lakoságnak, amelyet a statisztika a mostani közle-keedés mellett is évenként tíz-tizenöt millióra tesz, de épp oly nagy érdeke a főváros helyes élelmezési politikájának is, mert az élelmiszereknek a vásár-csarnokokba való gyors, praktikus és olcsó befu-vezését csakis akképp oldhatjuk meg, ha a környék termelését a viczinális villamosok átrakodás nélkül szállíthatják a csarnokokba.

Az átalakítás egyuttal megoldja „Nagy Buda-pest” megalapításának a függő kérdését is, mert le-hetővé teszi, hogy a Duna két partján a Budapestet övező községeket közvetlenül kapcsoljuk a fővá-roshoz. A helyiérdeklő vasutak villamosra leendő átalakításának szükségességét és halaszthatatlan vol-tát az elmondottak kétségtelenül bizonyítják. De bi-zonyítja ezt maga a kereskedelmi miniszter törvény-javaslata is, amely a nagyszabású munkálatra mind-össze három évet enged olyanformán, hogy ameny-nyiben az átalakítás nem egyszerre történne meg, első sorban a budapest—kerepesi, másodsorban az erzsébetfalva—dunaharaszti, harmadsorban a buda-pest—szentendrei vonal alakítandó át villamos üzemre a kitűzött három éven belül. A törvényjavas-lat életbeléptetése az első alapvető lépés Nagy Bu-dapest megvalósítására.

(I) Tisztviselők drágasági pótléka. Gróf An-drassy Gyula belügyminiszter ma leiratot intézett a székesfőváros hatóságához a drágasági pótlék tár-gyában. A leirat így szól:

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága, az 1906. évi márczius hónap 4-én tartott közgyűlésében kimondotta, hogy az 1906. évi január 1-től számitot-tan, mindaddig, míg a viszonyoknak meg nem felelő fizetések rendezése megtörténik, az összes rendsze-res alkalmazásban levő fővárosi tisztviselőket, hiva-talnokokat és a tanügyi személyzetet, a tüzetesen megállapított módokat mellett drágasági pótlékban részesíti. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy a határozatban felsorolt egyéb alkalmazottak illetmé-nyeit a megállapított módon feleleli. A most idézett határozatot hivatalból felülvizsgálván: azt egész ter-jedelmében ezennel jóváhagyom. A miniszter helyett Hadik, államtitkár.

A székesfőváros számvevőségének III-ik ügyosz-tálya előterjesztette ma a számitásbeli kulcsot, amely szerint a drágasági pótlék az egyes fizetések után esedékes. Eszerint az 1—7 fizetési fokozatnál (2000 koronáig terjedőleg) 20 százalék esedékes; tehát a

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz

Használata valódi áldás gyomorhajosok-nak és székzsorakodásban szenvedőknek

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt tel-jesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

600 koronás törzsfizetés után, az egész évi drágasági pótlék 120 korona, 1000 koronás törzsfizetés után 200 korona, 1800 koronás törzsfizetés után 360 korona, 2000 koronás törzsfizetés után 400 korona. A 2001—4000 koronás 8—15 fizetési fokozatban, az a tisztviselő, akinek például 2600 korona fizetése van, 15 százalékos pótlékul 490 koronát kap egy esztendőre, a 4000 koronás törzsfizetés után a pótlék 700 korona. A 4001—7000 koronás fizetések után, a 20, 15 és 10 százalék összevetésével úgy alakul a pótlék, hogy például a 4400 koronás törzsfizetés után 740 korona a pótlék, 7000 koronás törzsfizetés után 1000 korona. A 7001—20.000 koronás fizetések után, a 20, 15, 10 és 8 százalék összevetésével, a 8000 koronás törzsfizetés után 1080 korona a pótlék, 10.000 korona után 1240 korona, 12.000 korona után 1400 korona és 20.000 korona után 2040 korona.

Dr. Bárczy István polgármester még tegnap intézkedett a drágasági pótlék kiutalványozása iránt. A tisztviselők január elsejéig visszamenőleg félévre kapják a drágasági pótléket.

(A tanácsból. A tanács mai ülésén a következő fontosabb ügyeket intézte el: A lakásinség csökkentésére a főváros részéről a Gyáli-úton emelendő nyolcz háromemeletes lakóház építésére az engedélyt megadta és felhívta az I. ügyosztályt, hogy az árleltési feltételeket sürgősen állapítsa meg. — A Római fürdőtelep-Egyesület kérvényére az Emőd-utcának folytatólagos megnyitását elhatározta. — A tisztí ügyészség jelentését a fővárosnak az 1907. évben folyamatban volt pereiről a tanács tudomásul vette és elhatározta, hogy oly bírlőkkel, kik ellen állandóan több per van folyamatban, a jövőben szerződés ne kössék. — Tudomásul vette a tanács, hogy a belügyminiszter a tűzoltóság fizetésrendezését jóvá hagyta s ma kiutalta a magasabb járulékokat.

EGYESÜLETEK.

(—) Türr István emlékezete. A Ferenczcsatorna Résvénytársulat ma tartotta 35-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen elnöklő Gonda Béla miniszteri tanácsos megnyitó-beszédében szép szavakban emlékezett meg a társulat megalapítójának, Türr István tábornoknak haláláról. Az elhunyt volt az, aki hazánk egyedüli nagyobb hajózási csatornáján kívül elkészítette a vukovár-samáczi csatornának és a Fiume felé vezető vízi-utnak tervezését. Ő volt az, aki teljes lelkesedéssel és odaadással csüngött a vízi-utak hasznosításának eszméjén. — Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztat meg az önkormányzatnak, nemkülönben dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek, aki a társulathoz megleghangú részvételt küldött. Továbbá őszinte köszönettel kell megemlékeznie Budapest székesfőváros közönségéről, amely megfelelő díszsírhelyet adományozott a nagy férfinak. Hálával említi meg, hogy a fővárosi közmunkák tanácsa a beadott kérelemnek helyet adva, a IV. kerületi Kishid-utczát nagynevű elnökük emlékeztére Türr István-utczának nevezte el. Ez alkalommal még kéri a közgyűlést, hogy Türr István emlékének megörökítését jegyzőkönyvileg határozza el. Ehhez csatolja Gonda elnök még Mogyoródy Adolf központi igazgató elhunyt feletti részvételtjes szavait. A közgyűlés ezután tudomásul vette az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit. A napirend egyéb pontjainak elintézése mellett megtartott választás eredményeként Hoitsy Pál elnökké, Gonda Béla alelnökké, gróf Benyovszky Sándor igazgatósági taggá választott meg, a lejárt igazgatósági tagok madátumát pedig megújították és ezzel a közgyűlés véget ért.

(—) A D. M. K. E. kulturakéziója. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület Budapesti Osztálya a szegedi anyaegyesület sikeres munkájának kiegészítésében legközelebb ismét nevezetes fordulóhoz ér. A Budapesti Osztály a neki kiosztott területen a magyar kultúra terjesztésére a földmivelésügyi kormány támogatása mellett népkönyvtárakat állít fel. Legközelebb Orgovány, Piliscsaba, Kakucs, Czeglédberczel, Dunabogdány s a biai járás községei kapnak gazdag népkönyvtárakat a DMKE Budapesti Osztálya útján. Ezenkívül a gazdasági program megvalósításához is hozzá fogott, hogy a magyar ipari termékek jószágának és hasznosságának közvetlen bemutatásával megkedveltesse az idegen ajku lakossággal a magyar ügyesség és szorgalom alkotásait s így mindennapi szükségleteinek beszerzésénél is önkéntelenül a magyarság gondolatához kapcsolja minden ilyen szándékát. Ezt a célját a DMKE Buda-

pesti Osztálya a főváros több nagy iparvállalataival való megegyezése alapján szép eredménnyel tudta eddig elérni és tevékenységét ebben az irányban fokozott kedvvel folytatja. A még nagyobb, még teljesebb sikert azonban a magyar nők közreműködéséről várja a DMKE Budapesti Osztálya s hogy ez a reménye jogos, mutatja az a körülmény, hogy a magyar társadalom legkiválóbb és legtiszteletreméltóbb hölgyei, mágnánők és polgárrasszonyok már eddig is nagy számmal és lelkes buzgósággal állottak a nemzeti eszme szolgálatában. A budapesti hölgybizottság előkészítői Károlyi Gyuláné grófné, Dániel Ernőné báróné, Madarassy Beck Gyuláné báróné, malomszegi Elek Pálné, Orosdy Pülpőné báróné lelkes felhívást bocsátottak ki, amely hasznos és jelentőséges nemzeti munkák elvégzésére akaria egyesíteni a főváros hölgyeit. A hölgybizottság szervezése után fogja megtartani alakuló közgyűlését, addig is minden felvilágosítást szívesen ad dr. Gönczy Elemér titkár az egyesület helyiségében (IV., Szerb-utca 9.).

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Tizenegyedik nap. —

A tavaszi meeting mai, utolsó napjának két érdekesebb száma, a 10,000 koronás Zár-handicap és a 20,000 koronával dotált Wenckheim emlékverseny volt. Az előbbi holtversenyyel végződött Héja és Floridsdorf között, míg a harmadik helyre a pehelysúlyú Lancelot érkezett. A Wenckheim-emlékversenyben pedig Rentier győzött igen könnyen Flapdoodle előtt, míg Kristály a harmadik helyen végezte futását.

Részletes eredmény a következő:

I. Kerepesi díj. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Esterházy B. pm. Hírnök II. 55 kg. (Pratt), 2. gróf Wenckheim D. pk. Otage 52½ kg. (Pis). Igen könnyen két hosszal nyerve. Tot. 10:12.

II. Eladó verseny. Díj 2000 korona. Táv 1400 méter. 1. Báro Springer G. 36 pm. Bolondóra 42½ kg. (Withalm), 2. Capt Don 46 pm. Sepoy 57½ kg. (Klinscha), 3. herceg Hohenlohe Oehringen 36 pm. Ginster 44½ kg. (Baumgartner). Futottak még: Bözke (Hönig), Dongó (Schersin), Foréit (Puzster), Aczél (Tausz), Décsy (Hollinger), Belle Reine (Földi), Gagyula (Seiler), Remény (Juhász), Soltykoff (Suszter), Jimmy (Smutny). Könnyen egy hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot. 10:36, 40:226, 72, 94.

III. Zár-handicap. Díj 10.000 korona. Táv 2000 méter. 1. Zombory R. 46 sm. Héja 55 kg. (Heidt), 1. Mr. Adrienne 36 sm. Floridsdorfi 47½ kg. (Cockram), 3. gróf Festetich T. 36 pm. Lancelot 42½ kg. (Baumgartner). Futottak még: Miután (Carlslake), Menyörgös (Krouzil), Augur (Taral), Sixtus (Blades), Bajtárs (Boardman), Suhancz (Pratt), Elemér (Walkington), Apatin (Pretzner), Marie Louise (Gulyás), Stromboli (Guttman). Holtverseny, háromnegyed hosszal harmadik. Tot. 10:38 és 24, 40:104 és 78, 102.

IV. Báro Wenckheim Béla emlékverseny. Díj 20.000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Trauttmansdorff L. 36 sm. Rentier 56½ kg. (Krouzil), 2. gróf Degenfeld I. 36 sm. Flapdoodle 56½ kg. (Szente), 3. Mattausch H. 56 pm. Kristály 62 kg. (Cleminson). Futottak még: Némasszony (Carlslake), Boccaccio (Walkington), Palotás (Pratt), Ezres (Földi), Fujiyama (Pretzner), Gaborieau (Taral). Igen könnyen hat hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot. 10:56, 40:62, 126, 66.

V. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Degenfeld I. pm Temeraire 54½ (Szente), 2. Báro Springer G. pk Ferroniere 54½ kg. (Taral), 3. Rohonczy G. stpm Pityi Palkó 56 kg. (Pretzner). Futottak még: Szomszéd (Vastag), Verveine (Vivian), Bojarine (Hollinger), Jarnuta (Krouzil), Adige (Smutny), Florio (Walkington). Biztosan 2 hosszal nyerve, rövid fejhosszal 3-ik. — Tot.: 10:32, 40:54, 82, 56.

VI. Nyeretlen kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1100 méter. 1. Zombory R. sk Margit 45 kg. (Baumgartner), 2. Gróf Pejacevich A. pk Bokréta 43 kg. (Tausz), 3. Egyeydi L. stpk Ma se 46½ kg. (Vivian). Futottak még: Maricza (Boris), Papucs (Puzster), Lobar (Mach), Bizom bened (Suszter), Cointreau (Smutny), Rengeteg (Földi), Mellita (Walkington), Kocz (Izményi), Bó (Csernovszky). 2½ hosszal nyerve, fejhosszal 3-ik. — Tot.: 10:23, 40:50, 104, 62.

VII. Beaten-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Báro Springer G. 36 pm Tolbiac 55½ kg. (Taral), 2. Mr. C. Wood 56 pm. Golden Drop 64 kg. (Carlslake), 3. Geist G. 36 pm Tilos 59 kg. (Ulrichs-hoffer). Futottak még: Hatton's Love (Krouzil), Ágnes (Hikisch), Mayene (Miles), Pythia (Pratt), Tinca (Aylin), Iliade (Blades), Gigolette (Vivian), Witness (Seiler), Bouquet (Guttman), Tünde (Baumgartner). Erős küzdelem után nyerve, fejhosszal 3-ik. — Tot.: 10:147, 40:214, 236, 84.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A tót agitátorok magasztalói. Költeményben magasztalta két év előtt Hlinka András és czinokosait egy Turóczenzmártonban megjelenő időszakos lap. A költeménynek „Rózsahegy foglyok” volt a czime és abból az alkalomból íródott, mikor a rózsahegyi törvényszék Hlinka András, a volt csernovai plébánost, Skrobár Lőrinczcel, Jarusek Andrással s többi társával együtt a magyar nemzet ellen való lázítás miatt elfogatta. A pozsonyi esküdtbíróóság sajtó útján elkövetett bűncselekmény feldőlésére miatt négy hónapi fogházra ítélte Turzó Gedeon turóczenzmártoni betűszedőt, aki a verset írta. A Kuria első büntető tanácsa Bernáth Géza elnöklésével ma elutasította a vádlott semmisségi panaszát. Ugyancsak a pozsonyi esküdtbíróóság ítélte el Sándorfi Ede verbőczyi plébánost hasonló bűncselekmény miatt kéthónapi fogházra. A magyar nevű, de minden ízében pánszláv renegát tavaly, márczius elsején a Ludove Novitny tót újságban agyba-főbe dicsérte a tót nemzet kolompósaikat, Szki-csák Ferenczet, Ichlicska Ferenczet, de különösen Juriga Nándort, a magyar nemzet ellen való igazgatás miatt két évre elítelt volt országgyűlési képviselőt. Utóbbiról azt írta, hogy egyformán üldözi őt az egyházi hatósága és a bíróság, mert férfiasan küzd a liberális tévelygés és politikai huncutság ellen s az elszegényedett tót nép igazát védi. Ezek miatt itélték el a pozsonyi esküdtök ezt az igaz embert, aki feltétlen tiszteletet és bámulatot érdemel mindama üldözöttség, büntetések és elzárásokért, amelyeket most oly nemesen tűr nepeért. A Kuria Tarnai János bíró előadása után elutasította Sándorfi semmisségi panaszát.

§ A kávéházak fosztogatója. A rendőrség sok feljelentést kapott januárban kávéosoktól, akik arról panaszkodtak, hogy valaki lopkodja az ezüst-tálcákat, kanalakait, gyújtótartókat és sótartókat. Figyelni kezdtek a kávéházakban s nemsokára el is csípték a tolvajt: Brády András foglalkozás nélkül való írnokot, aki éppen jól megrakodva haza akart térni. Mikor házkutatást tartottak nála, 1550 korona értékű lopott holmit találtak a szobájában. Brády megvallotta, hogy egy esztendő óta lopásból él, szépen és nyugodtan, a lopott holmit pedig közvetítővel adatta el a Teleki-téren. A bíróság ma tárgyalta Brády pörét és másfél évi börtönbüntetésre ítélte.

§ Molitor Olga becsületsértési pöre. A karlsruhei törvényszék ma tárgyalta Molitor Olga pörét, amelyet Herczog szerkesztő ellen indított sajtó útján elkövetett rágalmasz miatt. A törvényszék a szerkesztőt többrendbeli becsületsértés vétségében büntetésnek mondta ki és egy évi fogságra ítélte és összes perköltségekben marasztalta. Egyben kötelezte, hogy az ítéletet lapjában közzétegye. Molitor Olga a másik vádlottal Graffal szemben a vádat visszavonta.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás. Röntgen sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonyalizáció). Kék fényrel való kezelés. Villamos hőfürdők (Elektrotherm). Villamos fényfürdők. Villamos massage (Vibratio). Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés. Villamos vízfürdők. Szénsavas fürdők. Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hysteria). Ideggyengeségi állapotok. Almatlanság. Hódségek (Paralysis). Idegfájdalmak, idegzsábák (Neuralgiák, Ischias). Gerincvelőcsorvásás (Tabes). Szívbetegségek. Vérérdénylmeszesedés. Kőszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok). Székrekedés. Anyagszerobajok. (Bihási cukorba, vérszegénység). Bőrbajok. Bőrviszketeg. Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság). Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—3-ig. —

ZÉK

Köteményben
 András és czi-
 egijelenő időszaki
 foglyok" volt a
 ott, mikor a ró-
 ást, a volt cser-
 czczel, Jarusek
 magyar nemzet
 pozsonyi esküdt-
 selekmény felidi-
 itélte Turzó
 t, aki a verset
 Bernáth Géza
 t semmiségi pa-
 ttribóság ítélte el
 t hasonló bü-
 ra. A magyar
 renegát tavaly
 tót ujságban
 omposait, Szki-
 enczet, de külö-
 nemzet ellen való
 szággyűlési kép-
 formán üldözi őt
 ert férfiasan küzd
 nczutság ellen s
 védi. Ezek miatt
 igaz embert, aki
 demel mindama-
 kért, amelyeket
 ria Tarnai János
 dorfi semmiségi

IZSÓ
Röntgen-
és nyújtás
sz. I. em. Lift
 geségi állapotok
 nság.
 k (Paralysis).
 Jalmak, Idegzsábák
 ralgák, Ischias).
 velősorvadás (Ta-
 egegek
 nyelmeszesedés.
 ny és csusz (Rheu-
 matisz) és csontb-
 kedés.
 cserebajok. (Ehisi-
 rba), vérszegénység
 ok. Bőrviszketeg
 géségek (Jajhullás
 zság.)
 res csomók.
 i. sz. 2-3-ig
 vértára vonatkozó

KÖZGAZDASÁG.

A pénzügyi egységek munkaidéje.

Budapest, május 21.

Ez a napirenden levő kérdés most már hosszabb idő óta foglalkoztatja az érdekelteket és a napisa-
 t, mely megérdemelt figyelemben részesíti e kér-
 dés mikénti fejlődését. Hogy miképpen fog az elinté-
 ződni, az még ez idő szerint mindenképpen kétséges.
 Mert tulajdonképpen nem arról van most csupán szó,
 hogy a pénzügyi egységek nyári hónapok idejére, ami-
 kor ugyanis kevesebb a dolgot, állapítsák meg a foly-
 tatólagos egységes munkaidőt, de főleg és első sor-
 ban azon fordul meg a kérdés, hogy egyszerre s min-
 denkorra, vagyis véglegesen megváltoztassák a hi-
 vatalos órákat és ezzel kapcsolatban a tisztviselők
 munkaidéjét. Az első esetben csak egy átmeneti in-
 tézkedésről, egy kényelmi kérdésről volna szó, ami
 magában véve nem bír nagy fontossággal. E tekintet-
 ben eddig is történtek évről-évre a tisztviselők
 érdekében könnyítő intézkedések. A bankoknak és
 takarékpénztáraknak magánfelei amúgy is nagyobb-
 bára a délelőtti folyamán bonyolítják le az üzleteiket,
 a kereskedők és iparosok pedig, ha csak tehetik, ha-
 marabb menekülnek a nyári hőség idején üzleteikből
 s így önkéntelenül is elősegítik azt, hogy a pénzügyi
 egységek csupán délig, avagy esetleg csak a kora dél-
 után egy meghatározott órájában álljanak rendelkezé-
 sükre.

Ha már most a pénzügyi egységek elkészülnek is
 azzal, hogy közös elhatározással behozzák a folyta-
 tólagos munkaidőt a nyári hónapokra, tisztviselőik-
 nek csak azon a részén segítenének ezzel, amely
 családós és amelynek módjában van, hogy a főváros
 közelében üdülőhelyen lakják a nyáron át. Ez pedig
 nem lehet a kizárólagos célja és eredménye ennek
 a nagyszabású mozgalomnak. A folytatólagos munka-
 időt egyáltalán, nyárára épp úgy, mint télire kellene
 behozni, ha a kérdést gyökeresen és véglegesen
 akarják megoldani. Ehhez pedig hozzá kell járulnia
 egyaránt minden közbeeső tényezőnek is, azaz mind-
 azoknak, kiknek a pénzügyi egységeknek dolguk van. Első-
 sorban a kereskedőkről és iparosokról van szó, kik
 ma már csaknem minden pénzügyi műveletüket a
 bankuk, avagy a takarékpénztáruk útján végzik és
 kiknek hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy az eddigi
 pénztári és hivatalos idő gyökeresen megváltozzék.

Ha ezek a pénzügyi egységek majd úgy oszt-
 ják be ügyvitelüket, hogy a délelőtti folyamán, mond-
 juk legkésőbb délután 2 óráig elvégzik a dolgukat
 a pénzügyi egységekkel, akkor a kérdés megoldásának
 nem lesz akadály; de meg lesz ennek az idő-
 beosztásbeli változásnak az a jótékony eredménye is,
 hogy az ő alkalmazottaik is, kik pedig régen és jo-
 gosan panaszkodnak munkájukkal való túlterheltségük
 miatt, szintén megtalálják majd a jól megérdemelt
 könnyebbséget. Nem kell Amerikába menni, pedig az
 amerikaiaktól minden tekintetben tanulhatunk prak-
 tikusságot, eléggé hivatkozhatunk a művelt Európa
 minden számottevő városára, hol összehasonlíthatat-
 lanul forgalmasabb közgazdasági élet és fejlettebb
 bankforgalom mellett már régen állandósították a
 folytatólagos munkaidőt. Nem akarunk a kérdés rész-
 levezésébe becsúszni, nem akarjuk a közgazdasági
 és kulturális mérhetetlen előnyöket felsorolni, melyek-
 kel ez a megoldás járna, még csak arra az anyagi
 előnyökre sem akarunk rámutatni, melyeket ez az
 intézkedés egy csapással nyújtana a társadalom egy
 számottevő és most a lét nehézségeivel küzdő réte-
 gének, a pénzügyi egységek tisztviselői ezrekre menő kara-
 nak. Ez a szempont a kérdés megoldása tekintetében
 hihetetlenül csekély befolyás.

Az ügy helyes és célirányos elintézésének meg-
 felelő megoldását az a minden téren megnyilvánuló
 animozitás akadályozza, melylyel pénzügyi egységeinknek
 ellenséges csoportokra szakadt vezetői egymással
 szemben minden kérdésben viseltetnek. Nem az a fő
 ebben a körben, hogy jó-e az eszme, az újítási terv,
 hanem az a mérvadó, hogy ki vetette azt fel. Ha X.
 vezérigazgató ur a legjobb, a leghelyesebb dolgot
 proponálná, Y. vezérigazgató ur már csak azért is
 kapálódznék kézzelábrálással az ellen, hogy ahhoz hozzá
 járuljon, mert „amit X. proponál, azon nincsen áldás!”
 Van azután olyan pénzügyi vezető is, ki a kollé-

gái örökös egymás ellen való tülekedését passzív
 rezisztenciával szemléli és már csak azért sem csat-
 lakozik egyikhez sem, mert a másikat nem akarja
 ily módon mellőzni, vagy pláne megbántani. De van
 ez utóbbiaknak még egy szempontja is, mely őket a
 közös elhatározásokkal szemben tartózkodásra bírja
 s ez az, hogy igen gyakran volt alkalmuk tapasztal-
 ni, hogy kollegáik e közös megállapodásokat, még
 ha írásba is foglalják azokat, nem szokták mindig ko-
 molyan venni. Am talán ebben az egy kérdésben
 mégis összefognak. A tisztviselők legalább így re-
 méli!

A fővárosban tehát az események homlokterén
 van az osztatlan munkaidő kérdése. Sokat beszélnek,
 sokat írnak róla. De azért lassan halad az „egyöntetű-
 ség”. Mire az osztatlan munkaidő kérdése a zöld asztal
 mellett is végleg eldőlt, addigra az intézetek
 egyenként és önként életbe is léptetik. Amint hogy a
 vidék is keveset ankedezik, de — cselekszik. Ma pél-
 dául Szabadkáról kapjuk azt a hírt, hogy az ot-
 tani pénzügyi egységek egyöntetűen elhatározták, hogy
 június 1-től kezdve életbeléptetik az osztatlan mun-
 kaidőt úgy, hogy a hivatalos idő egyelőre nyáron
 7—1 óráig lesz.

Az angol kamatláb leszállítása és annak hatása.
 Noha még a tegnapi londoni táviratok azt jelentették,
 hogy francia kezek nagyszámú angol járadékot
 hozván a piacra, megdézsmálták kissé az angol bank
 aranykészletét és hogy ilyen körülmények közbe a
 bank hivatalos minimális kamatlábnak leszállítása
 halasztást szenvedett: ma a budapesti déli tőzsde
 folyamán már mégis nyilvánvalóvá lett, hogy az an-
 gol bank az eddig érvényben volt 3%-os
 kamatlábat 2 1/2%-ra, tehát 2 1/2%-ra leszállí-
 tította. Kényszerítette pedig a bankot erre az in-
 tézkedésre az a reá nézve alkalmatlan tény, hogy
 a magánkamatláb Londonban már napok óta lement
 2 1/2%-ra s így a banknak, ha nem akart teljesen le-
 mondani a folyó üzletről, alkalmazkodnia kellett az
 általános pénzügyi helyzethez. Magyarországnak
 aránylag oly kisméretűek a közvetlen pénzügyi vona-
 tokozásai Angliához, hogy az ottani pénznek illetén
 olesőbbodásából igen kevés közvetlen hasznot huz-
 hatunk. De másrészt kétségtelen, hogy a nemzetközi
 pénzpiac helyzetére az angol kamatláb leszállítása
 nagy befolyással van s így ha közvetlenül nem is,
 de közvetve mégis csak eltéved hozzánk a pénzbe-
 ségnek egy-egy jótékony hulláma. Ha a német
 pénzpiac az ő nyugtalan helyzetével nem állna ut-
 jukban, ezek a hullámok bizonyára nagyban előse-
 gíthetnék a mi viszonyaink javulását. De azért a
 hatás így sem fog teljesen elmaradni. Elsősorban a kül-
 kereskedelem javára fog az megnyilatkozni, azután
 pedig a bécsi magánkamatláb megolcsóbbodását
 fogja kedvezően befolyásolni. Amennyiben azután a
 nemzetközi pénzpiac helyzete állandóan ilyen ma-
 rad és Németország is kiveszi abból a maga részét,
 alaposan remélhetjük, hogy az Osztrák-Magyar Bank
 is visszatér, ha csak átmenetileg is, a rég nem látott
 3 1/2%-os kamatlábhöz. Ennek pedig csakugyan óriási
 hordereje volna egész közgazdasági életünkre. A ha-
 tást természetesen fokozná a reménybeli jó termés,
 mely Magyarországon végeredményében mégis csak
 a legerősebb faktor. Addig is azonban látható már
 az új hajnal derengése, ami abban nyilvánul meg,
 hogy a pénzügyi egységek már most is feltűnően oleső
 feltételek mellett keresik azokat az üzleteket, me-
 lyek egyelőre rövid időre kötik le a rendelkezésükre
 álló tőkéket.

Ügynök jutaléka. A Kuria kimondotta: Ha a
 pénzügyi egységek részére kölcsönöket közvetítő ügynö-
 kőt az egyes kölcsönökhöz jutalékban szokta része-
 síteni, az ily ügynököt a kölcsönök után mindaddig
 jutalék illeti, míg a pénzügyi egység ki nem jelenti, hogy
 a jövőben nem fizet provizórt. E kijelentés előtt meg-
 szavazott kölcsönért azonban jár jutalék, habár a
 folyósítás később történt is. Ha a pénzügyi egység ily
 kijelentés után folytat az ügynökkel valamely kölcsön
 ügyében tárgyalásokat, az ügynöknek joga van a
 jutalékra.

Megalakul a petroleum-kartel. A magunk részé-
 ről egyelőre minden kommentár nélkül közöljük azt
 a jó forrásból vett értesítést, hogy a petroleumkar-
 tel, mely az osztrák és magyar petroleumgyárosok-
 kat ismét egy kalap alá hozza, közelebb meg-
 fog alakulni. Az utolsó kartel megszűnté óta

állandóan folytatott tárgyalások végre oda vezettek,
 hogy az új kartelt meg fogják csinálni, még pedig
 vagy a Vacuummal — vagy a Vacuum nélkül.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védegy-
 let a következő fizetési képtelenségeket közli: Rainer
 Nanette utóda, Frankl nővérek, divatárusnő, Köszeg;
 Símegh Gusztáv, bőr- és vegyeskereskedő, Perlak;
 Tenczer Albert, kereskedő, Petrinja.

A német tőzsdetörvény életbelépése. Berlinből
 jelentik, hogy az új német tőzsdetörvény szövegét
 ma hozták hivatalosan nyilvánosságra. Az új tör-
 vény ez év június elsején lép életbe.

Gyáriparosok Szegeden. A Gyáriparosok Orszá-
 gos Szövetségének szegedi kerületéhez tartozó tag-
 jai e hó 23-án, délután 3 órakor Szegeden, a keres-
 kedelmi és iparkamara nagytermében kerületi ala-
 kuló gyűlést tartanak.

Az osztályorsorsjáték új cégvezetője. A magyar
 királyi szabadalmazott osztályorsorsjáték igazgatósága
 e hónap 19-én megtartott ülésén Vas Aladár főköny-
 velőt kinevezte cégvezetőnek.

A debreczeni tisztviselő-kongresszus programja.
 A június hó 6. és 7-én Debreczenben tartandó pénzügyi
 tisztviselők első országos kongresszusának
 programja ez: június 7-én (pünkösd vasárnap)
 délelőtt 10 órakor: A kongresszus megnyitása. 1. A
 kongresszus tisztikarának megválasztása. 2. A kon-
 gresszus előzményei. Előadja: Czira Endre. 3. Pénzügyi
 tisztviselők jogviszonyainak rendezése. (Állásfoglalás
 az ipartörvény javaslatával szemben.) Előadja: Dr. Hantos
 Elemér, a Magyarországi Pénzügyi Tisztviselők Országos
 Szövetsége főtitkára. Kóreferensek: Kozma Ferencz,
 a Délmagyarországi Gazdasági Bank Temesvári, fő-
 tisztviselője és Gábor Zsigmond, az Ujvidéki Takarékpénztár
 ügykezelője. 4. Pénzügyi tisztviselők nyugdíjügye.
 Előadja: Hajduczy József, a Dévai Takarékpénztár
 vezérigazgatója. Kóreferensek: Glücksmann Miksa,
 a Krassói Takarékpénztár (Lugos) jelzőosztály főnöke
 és Czizmadia Sándor, a Jászvidéki Takarékpénztár
 (Jászvásár) főkezelője. 5. Pénzügyi tisztviselők választott
 bírósága. Előadja: Dr. Hoványi Géza, a Nagyvárad
 Takarékpénztár vezérigazgatója. Kóreferensek: Dus-
 baba Vilmos, az Aradi Ipar- és Népbank békéscsaba
 fiókja vezérigazgatója és Sztamorai János, a Temesvári
 I. Takarékpénztár titkára. Délben két órakor: Disz-
 cebéd a Bika-szálló nagytermében. Este: Pénzügyi
 tisztviselők a Dobos-pavilonban, a pénzügyi tisztviselők
 létesítendő nyugdíjintézménye javára. Június 8-án
 (pünkösd hétfő). Délelőtt tíz órakor: 1. Pénzügyi
 tisztviselők szervezkedése. Előadja: Taubner Vilmos,
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője. 2.
 Pénzügyi tisztviselők szakképzése. Előadja: Blas-
 kovich Ferencz apátkanonok, a Délmagyarországi
 Gazdasági Bank elnökgazgatója. 3. Pénzügyi tisztviselők
 kliringforgalma. Előadja: Krocsák Károly, a Magyar
 Pénzügyi Tisztviselők Központi Hitelbankja ügykezelő
 igazgatója. 4. Pénzügyi tisztviselők fuziója. Előadja:
 Dr. Katona Lajos, a Magyar Pénzügyi Tisztviselők Központi
 Hitelbankja revizora. Délben két órakor: Disz-
 cebéd a Bika-szálló nagytermében. Délután: Kirándulás
 a Nagyerdőre. Részvétel a debreczeni pünkösd
 népiünnepélyen. A kongresszus diszelnökei lesznek:
 báró Madarassy Beck Gyula, a Magyar Jelzőhitelbank,
 Leitner Zsigmond, a Magyar Takarékpénztárak Központi
 Jelzőhitelbankja R-T. és fenyéti Zádor Lajos, a
 Debreczeni I. Takarékpénztár vezérigazgatója; tö-
 vábbá Kovács József debreczeni polgármester és
 Szabó Kálmán országgyűlési képviselő, a Debrec-
 zeni ipar- és kereskedelmi kamara elnöke. A kon-
 gresszus elnökei lesznek pedig: Fisch Lajos, a
 Debreczeni Általános Takarékpénztár igazgatója,
 dr. Eber Antal országgyűlési képviselő, a Magyar Ter-
 lepitő- és Parcellázó Bank vezérigazgatója, Lányi
 Mór országgyűlési képviselő, a Délvidéki Közgazdasági
 Bank elnökgazgatója, Kóós Elemér, a Szeged
 Csongrádi Takarékpénztár igazgatója, Heinrich
 Sándor, az Arad-Csanádi Takarékpénztár vezérigaz-
 gatója, Leib Vilmos, a Ceglédi Népbank R-T. vezér-
 igazgatója, Gyenes Lajos, a Magyar Pénzügyi
 Tisztviselők Központi Hitelbankja igazgatója és
 Grünér Ádám, Szabadkai Takarékpénztár vezérigaz-
 gatója.

Termésjelentések a szőlőről. A kerületekbe osz-
 tott szőlészeti és borászati felügyelők már benyui-
 tották a földművelésügyi miniszternek az első idő-
 szakról való jelentésüket. Ezek a következők:

A budapesti kerületben a szőlők sok helyen
 rosszul teleltek. Néhol tiz, sőt néhol kilenczven szá-
 zálékkal elvakultak a szemek. Ahol a szem nem
 pusztult el, ott elég fürt mutatkozik. A szőlőszelvény,
 hamvas vinczellérbogár, szőlőmoly mindenütt fellép-
 t, Szentendre vidékén nagy kárt okoz a gyapjas
 pille. Borkészlet kevés; kereslet lanya. — A szek-
 sárdi kerületben a szőlők jól teleltek, bő termés
 remélhető. Vörösborkészlet van. A bor ára 40—50
 korona közt ingadozik — A pécsi kerületben a
 szőlők jól teleltek. A borkészlet csekély, eladó bor
 már alig van. — A tapolcai kerületben, kivéve
 Balatonfüred vidékét, a szőlők jól teleltek s így bő
 termés várható. Borkészlet van. Bor-árak 44—50 ko-

rona közt ingadoznak. A kereslet szűnhet. — A pápai kerületben a szőlők jól teleltek; bő termés várható. Helyenkint a hamvas vinczellérbogár pusztít. Eladó borkészlet nagyon kevés. Borkereslet lanyha. — A soproni kerületben a szőlők általában jól teleltek, bő termés várható, csupán Szombathelytől délre okozott a jégverés károkat. Borkészlet kevés. A bort nagyon keresik. — A pozsonyi kerületben közepes termés remélhető. A borkészlet csekély. A bor keresett. — A nyitrai kerületben a szőlők jól teleltek. Közepes termés remélhető. Borkészlet kevés; az árak jók. Borkereslet lanyha. — A balassagyarmati kerületben a szőlők jól teleltek. Bő termés várható. Borkészlet igen kevés. A bor keresett. — Az egri kerületben a szőlők jól teleltek, homok kevésbé. Borkészlet kevés. — A miskolczi kerületben közepes termést várhatnak. Borkészlet alig van. A bor ára hatvan-hatvannégy korona között váltakozik. — A tarczali kerületben a szőlők jól teleltek. Tokaji felső részén légverés volt. Tálján a bagoly-pille hernyója okoz kárt. Tokajhegyalján még van eladatlan bor. Ára hatvan-hetven korona között váltakozik. A kereslet lanyha. — A munkácsi kerületben a szőlők igen jól teleltek, bő termés ígérkezik. Borkészlet hiányában a bor-üzlet szűnhet. — A szatmári kerületben a szőlők jól teleltek. — A szilágysomlyói kerületben a cserebogár tesz jelentékeny kárt. Itt is bő termésre van kilátás; a készlet kevés. A borkereslet lanyha. — A biharmegyei kerületben a szőlők jól teleltek. Bő termés remélhető. Borkészlet csekély. — A ménesi kerületben a fakadás sok helyen rossz. Közép termés várható. A borkészlet hiányában a bor-üzlet jóformán szűnhet. — A fejejrtemplomi kerületben Temes vármegyében a szárazság miatt a fakadás rossz. A gyengén fakadt tőkéken a szőlőtermés nem látható. Krassóban a szőlők jól fakadtak és bő termés remélhető. — A kecskeméti kerületben is hiányos volt a fakadás. Május hetedikén és nyolcadikán óriási szélvihar sok helyen a tőkétet betemette. Középtermés várható. — A nagyenyedi kerületben a szőlők igen jól teleltek. Bő termés várható. — A marosvásárhelyi kerületben a szőlők jól teleltek, itt sem lesz oka a gazdáknak panaszra, ha a mostani remények bevalnak.

Pénzügyi körzetek közgyűlése. A Magyar-Országos Pénzügyi Szövetség Országos Szövetsége béke és megyei körzete e hó 28-án tartja közgyűlését Békéscsabán, — míg a Szövetség Csanád-, Csongrád- és Torontálmegyékre kiterjedő szegedi körzete e hó 31-én tartja közgyűlést Szegeden, a kereskedelmi és iparkamara termében.

Az osztálysorsjáték mal húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
 60.000 koronát nyert: 12931.
 5000 koronát nyert: 5090.
 2000 koronát nyertek: 12356 47177 101541.
 1000 koronát nyertek: 88479 101989 118919.
 500 koronát nyertek: 1486 18980 63544 70645 112545.
 300 koronát nyertek: 1626 6531 13842 15790 24271 24851 46164 54508 64265 93983 100972 102799 108213 122318 123491 124398.

A mai húzáson a 60.000 koronás főnyereményt a Kunetz Bankház Szabadka t. vevői nyerték a 12931. számú % osztálysorsjeggyel. Jellemző, hogy mily szerencsés ez a bankház, mert a legutóbbi játékban a 600.000 koronás főnyereményt szintén a Kunetz Bankház vevői nyerték.

Új pénzügyi Maramaroszigeten. Maramaroszigeti Leszámitolóbank Részvénytársaság céggel 500.000 korona, 2500 darab 200 korona névértékű részvényre oszlo alapítókéivel új pénzügyi társaságot alakult Maramaroszigeten. A társaság 50 évre alakul. Részvényjegyzési határidő 1908 június 30-ika. Részvényjegyzéskor 10 százalék, nyolc nappal az alakuló közgyűlés előtt 20 százalék, a fennmaradó összeg pedig az alakuló közgyűlést követő minden hó első napján 10-10 százalékos részletekben fizetendő be.

A német vasipar. Westfáliából kedvezőtlen jelentések érkeznek a vasipar helyzetéről. Nyomasztólag hatott az a körülmény is, hogy kétséges lett, vajjon az ez év végén lejáró nyers vas syndikatust sikerülni fog-e megújítani.

A Gresham biztosító 1907. évi üzleteredménye. A „The Gresham” életbiztosító társaság magyarországi igazgatóságának gróf Andrassy Géza elnöklése alatt e hó 19-én tartott ülésén az ügyvezető igazgatók az 1907. évi üzleteredményt terjesztették elő, mely szerint a lefolyt évben a társaságnál 55,366,520 korona tőkéről szóló 7181 ajánlat lett benyújtva és 47,513,280 korona tőkéről szóló 6350 kötvény kiállítva. A társaság díj- és kamatbevétele az elmúlt évben 33,742,800.50 korona, a társaság vagyona pedig 235,686,397.10 koronára emelkedett. Az üzletmenetel

ily fokozott emelkedése a föl megérdemelt bizalomról tesz tanuságot. Az igazgató-tanács meglepéssel konstataálta ez alkalommal is, hogy a folyó évi üzletmenetel újabb lendületet vett, ami az igazgató-tanácsot arra indította, hogy az ügyvezető igazgatóknak körütekintő és céltudatos működésükért köszönetét és elismerését fejezze ki. Az ülés után az igazgatótanács a társaság palotájában elhelyezett két aranyba vésett márvány emléktábla leleplezését fogantatosította, mely alkalommal Schuk igazgató arra utalt, hogy e szép palota, mely a főváros díszére válik, Scott vezérigazgató hazánk iránti rokonszenvének és a társaság bőkezűségének köszönhető.

A német birodalmi bank kamatlába. Noha a német birodalmi bank statusa ismét javult, a bank vezetősége pedig némileg hajlandóságot mutat a kamatláb leszállítására, a ráta mérséklése mégis kétséges. Ha a legközelebbi bank-kimutatás negatív eredményt fog adni, akkor a kamatláb-leszállítás természetesen elmarad. Mindenesetre lényegesen közre fog játszani az angol bank magatartása. Egyelőre az angol bank tartózkodni fog újabb mérsékléstől, mert a londoni check árfolyama Párisban kedvezőtlen Londonra nézve. A londoni helyi kamatláb ma 1¹/₁₆% volt.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet. A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet létesítése iránt Rómában 1905. június 5-én kötött egyezménynek az ország törvényei közé történt iktatásáról szóló törvények az Országos Törvénytarban 1908. évi XVIII. törvények gyanánt kihirdetve, a kormány határozatához képest a magyar államnak a fenti intézetnél leendő képviselővel Miklósi Ödön förendházi tagot, volt földmívelésügyi államtitkár bízták meg és küldték ki Rómába. Az intézet működését f. évi május 23-án kezdi meg sezen a napon lesz az intézet állandó bizottságának ünnepélyes megnyitó ülése is, mely bizottság az intézet megalakulásában részes államok képviselőiből áll.

A „Nemzeti” biztosító forgalma. A „Nemzeti” baleset-biztosító részvénytársaság folyó évi április havában 596 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek hálalésére 4,925,333 korona, rokkantság esetére 6,555,000 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 2032 korona napi-kártalanításra biztosított összegekről szólnak. Nevezett társaság a folyó évi január hó 1-től április hó végéig terjedő időszakban 2801 ajánlatot kötvényesített és pedig 20,863,492 korona halálesetre, 27,554,710 korona rokkantság esetére és 9200 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fennállása óta a társaság balesetekért 10,445,985 korona 94 fillér kártérítést fizetett ki.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 22. —

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter a vezetése alatt álló miniszteriumhoz Nemeshegyi Oszkár államtudor, budapesti lakost ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká; a kolozsvári itélőtábla elnöke Zudor Elek végzett joghallgatót a kolozsvári itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a nagyváradi főügyész az aradi törvényszéki fogházhoz Kovács Lajos városi rendőr, nagyváradi lakost fogházőrré; az ipolysági törvényszék elnöke az ipolysági törvényszékhez Tóth Gábor állandó napidias szolgát III. oszt. hivatalsszolgává nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Elías Márton zalaegerszegi lakos Elekre, Kohn Ignác budapesti lakos Káldorra, kiskoru Drucker József marczali lakos Dérre, Rosenthal (Jakab) Jenő budapesti lakos Halmosra, Schönstein Lipót Kornél komáromi lakos Zomborra, Züsz Aladár upesti lakos Dénesre, és Singer Adolf budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei: Ernő, Margit és Artur családi nevének Somlóra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A szegedi itélőtáblánál itélőtáblai bírói, a titeli járásbírósnál albírói, a nagykanizsai sóhivatalnál sóhivatali ellenőri, a szegedi pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói, a soproni adóhivatalnál segédei, a turdosini és a zombori adóhivataloknál adóíztói, a zilahi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazó-gyakornoki, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi kezelési gyakornoki állásra 2 hét; Verestornyon (Szeben várm.) és Alhenyén (Hunyad várm.) postamesteri állásra 3 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS
 Kiadótulajdonos
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
 Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonatózsdé.

Budapest, május 21.

Az amerikai tőzsdéken a tegnapi áremelkedés ismét veszeridőbe ment. Nálunk a készbuza-üzlet rendkívül lanyha irányzata hat nyomasztólag az őszi szes tendenciára. Ma is csak néhány ezer mázsa buzát lehetett eladni, melyért az eladóknak 15-20 fillérrel kevesebbel kellett megelégedniök. A májusi buza kurzusa ennél fogva 11.04-ig hanyatlott és ez okozta, hogy az októberi buza is 9.94-ig esett vissza, pedig a tartós szárazság miatt sok helyen panaszokodnak. Dél felé ugyan több helyről zivataros esőket jelentettek, de amire szükség volna, hogy a vegetáció rendesen fejlődjék — egy kiadás országos eső — még mindig nem akar bekövetkezni. A spekuláció idegesen lesi az égboltozat változásait és a felhőzet szerint szabja meg az októberi buza kurzusát.

A többi gabonaművekben kevés volt a forgalom. Rozs és tengeri lanyha, zab változatlan.

Eladatott:
 Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 kg. 23.20 korona, 100 mm. 78 kg. 23.10 korona, 100 mm. 77 kg. 22.80 korona.

Szarvasi: 2000 mm. 75 kg. 22.80 korona.
 Pancsovai: 1690 mm. 76.5 kg. 22.30 korona.
 Bácskai: 1000 mm. 76.3 kg. 22.60 korona.
 Raktárból: 1000 mm. 76 kg. 22.50 korona.
 Zab: 100 mm. 14.70 korona kpf.
 Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötöttet:
Dőlelőt:
 Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. májusra 11.14, 11.04, 11.08.
 Buza 1908. októberre 10.04, 10.06, 9.93, 9.98, 9.93, 9.10
 Rozs 1908. októberre 8.75, 8.64, 8.68, 8.72.
 Zab 1908. októberre 6.77, 6.66, 6.70.
 Tengeri 1908. májusra 6.49, 6.48, 6.50.
 Tengeri 1908. júliusra 6.57, 6.58, 6.54.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

májusra buza	11.08 — 11.09
októberi buza	9.98 — 9.99
októberi rozs	8.70 — 8.71
októberi zab	6.72 — 6.73
májusi tengeri	6.50 — 6.51
júliusi tengeri	6.56 — 6.57

Délutáni forgalom.

Délután derültebb időre az összes árfolyamok néhány fillérrel emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	11.17 — 11.18
Buza októberre	10.04 — 10.05
Rozs 1908. májusra	10.05 — 10.10
Rozs új októberi	8.78 — 8.79
Zab 1908. májusra	7.04 — 7.06
Zab októberre	6.78 — 6.79
Tengeri 1908. májusra	6.49 — 6.50
Tengeri júliusra	6.56 — 6.57

Budapesti gabonaforgalom.

1908. május 19-től május 20-ig.

	Érkezett:	Elszállított:
Buza	25311	—
Rozs	514	—
Arpa	1595	—
Zab	7442	—
Tengeri	5300	14000
Liszt	—	23117
Korpa	—	2460

Ertéktőzsdé.

A változatlan külföldi jelentések után az üzlet a tegnapi zárlattal indult. A forgalom folyamán az előtőzsdén kissé nagyobb élénkség volt észlelhető, mint tegnap. Barátságos hangulatban az árfolyamok csekély ingadozást mutattak. Később a spekuláció némi hajlandóságot mutatott, minek következtében élénkebb üzlet fejlődött és az árfolyamok mérsékelten szilárdultak. A Jelzálogbank részvények javultak és 438 koronáig emelkedtek. A déli tőzsdén barátságosabb hangulat jutott érvényre. Jobb berlini jelen-

ÉRTÉKTŐZSDE

est, május 21.

api áremelkedés... készbuza-üzlet... asztól az ösz... ny ezer mázsa... adóknak 15-20... dnik. A májusi... anyatlott és ez... -ig esett vissza... helyen panasz... zivataros eső... na, hogy a ve... kiadás országos... vetkezni. A spe... t változásait és... öberi buza kur...

es volt a forga... tozatlan.

kg. 23.20 korona,

mm. 77 kg. 22.80

korona. 2.30 korona. 30 korona. 50 korona.

an értendők,

0.8.

3,9.98,9.93,10

8.72.

50.

5.54.

lnak:

- 11.09
-9.99
-8.71
-6.73
-6.51
-6.57

zes árfolyamok

lnak:

- 11.17-11.18
-10.04-10.05
-10.05-10.10
-8.78-8.79
-7.04-7.06
-6.78-6.79
-6.49-6.50
-6.56-6.57

zalom.

20-ig.

szállítottat:

- 14000
23117
2460

k után az üzlet... om folyamán az... volt észlelhető... az árfolyamok... bb a spekuláció... k következtében... yamok mérsékel... zvények javultak... zdszen barátság... bb berlini telen-

tésekre szilárd volt az irányzat, mi mellett az egyes értékek árfolyamai 1-2 koronával javultak. A forgalom időkint élénk volt. A helyi értékek piaca szintén élénkebb. Délután érkezett jelentés szerint az Angol Bank fél százalékkal leszállította a kamatlábát, ami szintén kedvezően befolyásolta a helyzetet. A Ganz részvények élénk keresletre 150 koronával magasabban zárultak, mint tegnap. A leszállítási piacon ma még nem volt változás észlelhető, de nincs kizárva, hogy a közel jövőben már jelentkezni fog az Angol Bank rátaméréklés hatása. Az utótőzsde mérsékelt forgalom mellett nyugodt irányzattal zárult. Az értékek tartották árfolyamaikat.

Ma az Osztrák hitel 633.50-ről 634.50-re, a Magyar hitel 752.25-ről 753.25-re, az Államvasut 694.50-ről 695-re javult. Forgalmába került továbbá: Rima 558.25-559.25 koronán, Városi villamos vasut 268 koronán, Közúti 553.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.65-93.75 koronán, Északmagyarországi közszénbánya 273-274 koronán, Salgó 577.50-579 koronán, Ganz-gyár 2985-3000 koronán, Danubius hajógyár 224 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde tartott. Költettek: Osztrák hitelrészvény 633.25-633.75. Magyar hitelrészvény 751.25-752. Rímamurányi vas- 557.-557.50. Jelzálog-bank 437.-438.-. Közúti vaspálya 553.25-553.75. Városi villamos vasut 267.75. Magyar koronajáradék 93.75. Észak magyar közszénbánya r.-t. 272.-. Salgótarjáni közszénbánya r.-t. 577.50-578.-.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd. Költettek: Osztrák hitelrészvény 633.50. Magyar hitelrészvény 752.-753.25. Osztrák-magyar államvasut 694.75-695.-. Rímamurányi vas- 557.50-559.50. Magyar leszállítób- 474.50. Jelzálog-bank 437.50-438.-. Közúti vaspálya 553.-553.50. Városi villamos vasut 267.50-268.-. Magyar koronajáradék 93.70-93.80. Hazai bank 278.-. Észak magyar közszénbánya 273.-. Salgótarjáni közszénbánya r.-t. 578.-579.-. Danubius hajógyár r.-t. 225.-226.-. Ganz-gyár r.-t. 2975-3025.-. Kábelgyár 640.-. Prámium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.-10.- K, 1923. május hó végére 12-14 K.

Utótőzsde.

Költett: Osztrák hitelrészvény 634.50-633.90. Magyar hitelrészvény 753.-. Rímamurányi vas- 550.-. Államvasut 695.50-595.-. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 633.90. Államvasut 695.-.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 21. Az irányzat ma a lanyhaság felé hajlott, mert az amerikai tőzsdék árfolyamai gyengültek, de különösen a budapesti malmok újabb tárgyalásai miatt. Ha ugyanis a budapesti malmok elhatározzák az üzembeszüntést, akkor az amugy is nagyon kedvezőtlen forgalmi viszonyok lényegesen rosszabbodni fognak. A magyarországi vetések kedvező állása és a konzum teljes tartózkodása a vásárlástól az árakat jelentékenyen lenyomta s így buza 15, rozs és tengeri öt, zab pedig 10 fillért vesztett.

Jegyeztetett buza: tiszavidéki 12.10-12.65 korona, mosoni 11.60-12.- korona, tótfelvidéki 11.50-12.10 kor., déli vasuti 11.50-10.90 korona, marchfeldi 11.50-11.80.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60-10.85 korona, csepeli 10.55-10.70 kor., pestmezei 10.60-10.85, déli vasut 10.50-10.70 korona, külföldi magyar 10.50-10.75 kor., osztrák 10.60-10.80 korona.

Arpa: morvaországi 7.30-7.70 kor., marchfeldi - kor., bácsvidéki 7.50-7.90 kor., tótfelvidéki 6.50-7.75 kor., csepeli - kor., győri 7.10-7.70 kor., déli vasuti - kor., tiszavidéki - korona.

Magyar tengeri: régi 6.90-7.10, új - korona, cinquantin 8.-8.55, új - korona.

Magyar zab: selejtes - kor., közepes 7.50-7.80 korona, elsőrendű 7.80-8.05 kor., válogatott 8.05-8.40 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, május 21. A tegnapi forgalom általánosán kedvetlen magatartása a mai előtőzsdére is átment, mert az eddigi okokon kívül, az amerikai vaspiacon bekövetkezett árhanatlás és Berlinből jelentett lanyhaság is hozzájárult ahhoz, hogy a tőzsde felfogását kedvezőtlen irányba terelje. Később az irányzat kissé javult. Államvasuti részvények iránt helyi érdeklődés mutatkozott. Alpesi bányarészvények visszavásárlások folytán javultak. Az előtőzsde zárlatáig tar-

tózkodó volt. A déli tőzsde nyugodt forgalommal, könnyen javult árfolyamokkal indult. A forgalom további részében az irányzat a pénzügyminiszter ama nyilatkozata folytán, hogy a tisztí fizetésemelés kérdésében megegyezés jött létre, általánoson javult. Különösen vasértékek igen lényegesen emelkedtek.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 633.-, Magyar hitel. 750.-, Länderbank 442.50, Államvasut 694.75 -.-, Elbavölgyi vasut -.-, Déli vasut 135.-.-.-, Alpési bányatársulat 651.25. Rímamurányi 555.50 Májusi járadék 97.30, Magyar koronajár. 93.70 Orosz érték -.- Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.62.

1 óraker jegyezték:

Osztrák hitel 632.75, Magyar hitel 750.- Länderbank 442.25, Unio-bank 539.-, Államvasut 694.50, Anglo-bank 296.-, Bankverein 521.-, Déli vasut 134.75, Gőzhajó -.-, Alpési bányarészvény 651.-, Májusi járadék 97.25, Magyar koronajáradék 93.65, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut -.-, Rímamurányi 557.-, Orosz járadék -.-, Keleti vasutak -.-, Skoda -.-, Magyar jelz. -.-, Kárpáti petroleum -.-.

Bécs, május 21. (Osztrák értékek zárlata.) 42 százalékos papír-járadék 97.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.60, 1860-as sorsjegy 150.35 Osztrák hitelsorsjegy 458.- Angol osztrák bankrészvény 295.-, Bécsi Bankverein 521.- Osztrák-magyar bank 1729.- Déli vasut 134.10 Dunagőzhajózási társ. 1015.- Dohány rész. 409.- Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.66 Osztr. Lloyd 419.- 4.2 száz. ezüst. jár 97.20-99.20, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 262.25, Osztrák hitelintézeti részvény 633.25, Union-Bank 637.50, Osztrák Länderb- 442.60, Osztrák-magyar államvasut 694.50, Elbavölgyi vasut 444.-, Alpési részvény 653.75, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.20, Lipótkohó -.-, Töröksorsjegy 190.-. Szilárdult.

Bécs, május 21. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.55. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 145.10, Magyar hitelbank részvény 753.-, Magyar leszállító és váltó részvény 473.-, Rímamurányi 558.95, Magyar cukoripar 1800, Adria hajózási részvénytársaság 407.-, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 97.75, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.25, Kassa-Oderbergi vasut részvény 363.-, Magyar jelzálogbank 438.-, Magyar keresk. bank -.-.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, május 21. (Tőzsdei jelentés.) Egybehangozóan a tegnapi newyorki tőzsde zárlatával s a nyugati tőzsdék ösztönzés természetű jelentéseivel ma az itteni tőzsdén is szilárdabb irányzat kapott lábra. Az üzleti tevékenység azonban csak átmenetileg volt valamivel élénkebb, mint az utolsó napokban. Járadékok és ezek között főleg 1902. évi oroszok állandó szilárdságukkal tüntek ki. Bányarészek visszavásárlások hatása alatt némileg pótolhatták a legutóbbi napokban szenvedett veszteségeiket. Amerikai vasutak gyöngülés iránt mutattak hajlandóságot, míg gőzhajós részvények erőteljesen emelkedtek. Bankokban teljesen jelentéktelen volt az üzlet. Osztrák értékek el voltak hanyagolva. Amidőn az utolsó tizletórában köztudomású lett, hogy az angol bank a várt kamatláb mérséklést elhalasztotta, általános gyöngülés állott be, miáltal az eleinte elért nyereségek egy része ismét elveszett. A közpénzpiac ipari értékei túlnyomórészt gyöngébbek voltak. Napipénz 4% és alább, magánleszállítási kamatláb 3 1/2%.

Zárlatkor jegyeztetik: 42 százalékos papírjáradék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.90, osztrák hitelrészvény 198.70, Déli vasut 22.90, orosz bankjegyek 214.05, 4 százalékos új orosz kölcson 77.40, Disconto Commandit 175.30, Dinamitruszt 159.70, Harpeni 197.60, Unifikált török járadék 96.10, 42 százalékos ezüst-járadék 97.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 97.50, Magyar koronajáradék -.-, Osztrák-magyar államvasut 148.70, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 104.40, Alt. villamossági Edison 215.80, Gelsenkircheni 192.20, Laurakohó 213.10. Ingadozó.

Frankfurt, (Zárlat.) május 21. 42 százalékos papírjáradék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.70, Osztrák hitelintézeti részvény 198.50, Osztrák-magyar államvasut 148.75, Északnyugati vasut -.-, Bustiehradi vasut -.-, Londoni váltóár 204.02, Bécsi Bankverein 131.-, Villamos részvény -.-, 3 százalékos magyar aranykölcson -.-, 42 százalékos ezüstjáradék 99.15, Osztrák koronajáradék 97.15, Magyar koronajáradék 93.50, Osztrák-magyar bank 123.80, Déli vasut részvény 23.-,

Elbavölgyi vasut -.-, Bécsi váltóár 84.90, Párisi váltóár 812.25, Union bankrészvény 135.50, Alpési bányarészvény -.-. Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) május 21. 42 százalékos ezüstjáradék 98.80, 1860. sorsjegy 153.50, Déli vasut 22.75, 4 százalékos aranyjáradék 98.50, Osztrák hitelrészvény 98.60, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.50. Nyugodt.

London, május 21. Angol consol 86 1/16.

Páris, május 21. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.87, Osztr. aranyjáradék 99.15, Magyar aranyjáradék 95.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 499.75, 4 százalékos Olasz járadék 104.65, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.-, 5 százalékos marokkói járadék 518.-, 4 százalékos 1890. Román kölcson -.-, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.80, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.22, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 505.-, 4 száz. Szerb járadék 1907. -.-, 4 százalékos spanyol járadék 94.67, 4 százalékos unifikált török jár. 94.10, Török sorsjegy 181.25, Török dohányrészvény 432.-, Osztrák földhitelintézet -.-, Osztr. Länderb- 468.-, Magyar jelzálogbank 462.-, Banque de Paris 1438, Banque Ottomane 726.-, Osztr. magyar államvasut -.-, Déli vasut 140.-, Meridional vasut 683, Keleti vasutak -.-, Waggon Lits -.-, Hartmann gépgyár 511.-, Rio Tinto 16.02, Sucrerie d'Egypte 30.-, Tula 233.-, Thomson Houston -.-, Urlikányi köcszn 153, Chartered 19.25, De Beers 260.-, East Rand 94.75, Jagersfontein 89.-, Transvaal Consols -.-, Transvaal Land Company 50.-, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50. Váltó német piacokra (rövid) 123.-, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csek Londonra 251.20. Magánkamatláb 2 1/16. Szilárd.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, május 21-én. (Hivatalos tudósítás) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) -.- fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) -.- fillér. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 130-132 fillér. Fialtal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 132-134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 136-140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) -.- fillérig, közép (páronként 240 -.- kilogramm sulyban) -.- fillérig.

Sertésidőszám: 1909. évi május 19. napján volt készlet 36273 drb., 1908. május hó 20-án felhajtott 670 darab, 1908. május 20-án elszállított 190 darab, 1908 május 20. napjára maradt készletben 36753 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, május 21. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 519 darab sertés, 122 darab süldő, - darab malacz. Pótfelhajtás 85 drb sertés, - drb süldő - malacz. Mai napi felhajtás 1376 darab sertés, 37 darab süldő, - darab malacz, összesen 1989 darab sertés, 159 darab süldő, - darab malacz. Eladatott 1066 darab sertés, 24 darab süldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 914 drb sertés, 135 darab süldő, - drb malacz. Mai árak: Zsrtésertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban -.-104 fillér, ételsulylevonással -.- fillér. II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 93-100 fillér, ételsulylevonással -.- fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül -.- fillérig, ételsulylevonással 128-130 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig -.- fillér, ételsulylevonással 128-136 fillérig, könnyű 220 kg-ig -.- fillér, ételsulylevonással 130-138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül -122, könnyű 140-300 kgr-ig -.- fillérig, ételsulylevonással -.- fillérig. Belföldi süldő 90-100 fillérig, horvát süldő 100-104 fillér Malacz -.- fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősulyban értendők.) A vásár irányzata lanyha. Az árak 4 fillérrel estek.

Vágómarhavásár.

Budapest, május 21. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 1566 darab Vágómarha és pedig 975 darab magyar és tarka ökör, 386 darab magyar és tarka tehén, - darab bosnyák ökör, - darab bosnyák tehén, 120 darab magyar és tarka bika, - darab bosnyák bika, - darab magyar bivaly és - darab bosnyák bivaly. Következő árak jegyeztettek métermázsánként elősulyban levonás nélkül: Magyar hízott ökör, legjobb minőségű 70.-78.- koronáig, kivételesen -.-82.- koronáig,

középmínőségű 62.—68.— koronáig, silány minőségű 56.—60.— K.-ig. Tarka hizott ökr legjobb minőségű 76—84 koronáig, kivételesen 90. K. középmínőségű 68—74 koronáig, silány 54.—66.— koronáig. Magyar paraszt ökr legjobb minőségű — kor.-ig, középmínőségű — kor.-ig, silány — koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 48.—66.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 50.—74.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 66.—70.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 40.—46.— koronáig. Boszniai ökr legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmарha 50.—66.— koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás mintegy 700 drbbal kisebb volt a múltétnél, habár a szükséglet csak 6 napos, mert a jövő hetivásár szerdán tartatik, az irányzat mégis élénk volt s az árak 2 K-val mm.-ként emelkedtek. Gyengébb minőségek, melyeket utóbbi időben csakis potom áron értékesíthettek, ma szintén könnyebben voltak eladhatók.

Heti lóvásár.

Budapest, május 21. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 394 darab I., 371 darab II. oszt. Összesen 765 darab lovat. Elkelt 437 darab ló. A székesfőváros megvett 50 darab vágólovat 85—162 korona között váltakozó áron.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, május 21-én. (Saját tudósítók telefonsz. jelentése.) A mai vásárra fölhozottak: 4947 darab borjút, 1166 darab fiatal sertést, 1069 levágott sertést, 126 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 1215 darab bányát.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 96—108 fillér; elsőrendű 110—132 fillér; legeleje 134—144 fillér; élő borjú 90—116 fillér; hizott hussertés 110—128 fillér; hizott sertés — fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 124—132

fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 128—132 fillér; elsőrendű süldő 108—126 fillér; levágott juh 96—104 fillér; bárány 16—36 koronál bárány elsőrendű — korona páronként.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. május 21-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt az északi Felföldön, meg a Dunántul egyes helyein fordult elő kisebb-nagyobb eső, helyenkint zivattal. A hőmérséklet alig változott; maximuma: Verseczen 31 C°, minimuma: Kolozsvárt 7 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Meleg idő várható nyugaton elvtve zivataros esőkkel.

Allomás	Levegő hőmérséklet 700 +	A hőmérséklet Celsius azornál	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér- sék let	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szlátina	68.6	12.1	N	3	0	—	24	9
Ungvár	67.0	12.0	N	1	0	—	24	1
Késmárk	66.5	14.8	E	2	0	—	24	14
Gönc	66.3	18.0	E	2	0	—	24	14
Gyula	65.8	19.3	N	1	0	—	28	15
Budapest	65.1	19.8	NE	1	0	—	28	15
Hérsény	66.7	17.2	SE	1	0	21	28	13
Keszthely	66.2	22.4	E	0	0	—	25	10
Bécs	66.5	19.6	NE	1	0	—	27	14
Győr	66.4	19.1	ESE	4	1	—	28	14
Győr	64.5	21.9	N	2	0	—	28	14
Szeged	66.3	18.8	E	1	0	—	26	17
Debrecen	66.4	16.2	NE	1	0	—	26	11
Nagyvárad	65.9	15.9	SW	1	0	—	25	11
Kolozsvár	67.5	13.0	E	0	0	—	27	10
Nagyzeben	66.6	14.9	SE	1	0	—	26	10
Szatmár	—	16.2	NW	1	4	—	26	10
Eger	—	16.0	NW	1	3	—	27	10
Arva	—	14.2	E	1	0	15	12	12
Arva	—	14.8	NE	4	2	—	12	12
Selmecsháza	—	14.8	N	1	0	—	27	11
Komárom	—	20.8	N	1	1	—	28	13
Magyar-Ovár	—	18.4	NW	1	0	19	25	13
Sopron	—	16.2	NW	1	0	—	19	13
Szécsény	—	21.8	NE	1	0	—	28	13
Chikvenica	—	14.7	E	4	ny	26	10	10
Dobreczen	—	18.6	E	4	ny	26	10	10
Kecskemét	—	18.0	N	2	2	—	25	14
Uroszláza	—	17.0	E	3	2	—	25	14
Arad	—	17.6	NE	1	0	—	28	19
Zombolya	—	17.6	NE	1	0	—	28	19
Vörse	—	24.2	SE	1	0	—	21	17
Orsova	—	13.5	E	2	—	—	29	18

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS

Vas és Zománczógyárak Bartelmus és Társa r. t.
Pilsen és Kisgaram (Rhonitz)
mérlege az 1907. évről.

I. Főtelep:
VAGYON: Pénztárkészlet: 26.738.40 kor. Váltók a tárczában: 93.935.47 kor. A pilseni gyár árukészletei: 165.956.44 kor. A pilseni gyár ingatlanai: 182,332.62 kor. A pilseni gyár ingói: 59,526.83 kor. A kisgarami gyár árukészletei: 395.983.97 kor. A kisgarami gyár ingatlanai: 396.000.87 kor. A kisgarami gyár ingói: 239.461.72 kor. Adósok: 327.593.67 kor. Összesen: 1.887.729.99 kor. TEHER. Részvénytőke: 378,000 kor. Tartalékalap: 75.600 kor. Kibővítési alap: 50.833.04 kor. Hátralékos osztalékok: 7 kor. Jelzálog: 410.063.80 kor. Intézkedések: 761.652.32 kor. Hitelezők 13,115.49 kor. Nyereségelőhozatal: 1906-ról: 56679.48 kor. A pilseni gyár nyeresége: 110.858.86 kor. A kisgarami gyár nyeresége: 30.870.— kor. Összesen: 1.887,729.99 kor. Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott Carl Hansen s. k. Bartelmus H. s. k. Bartelmus Mór s. k. Fomann Frigyes s. k. Bruch W. Frigyes s. k.

II. Kisgarami fióktelep:
VAGYON: Pénztárkészlet: 6519.90 kor. Árukészletek: 395.983.97 kor. Ingatlanok: 396,000.87 kor. Ingók: 239,461.72 kor. Adósok: 68,554.39 kor. Összesen: 1.106,520.85 kor. TEHER: Jelzálog: 200.000 kor. Intézkedések: 761,652.32 kor. M. Kir. Vasgyárak Budapest 260,68.88 kor. Különböző hitelezők: 87,929.65 korona. A kisgarami gyár nyeresége. 30,870 korona, összesen: 1.106,520.85 kor. Dr. Kármán s. k.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kiviteilű **öltöny** vagy **felöltő**
Krausz F. és Tsa
urt szabómester
Budapest, Rákóczi-ut 69.
Videkre mintákat mértékvetélt utasítással bérmentve. Helyben szabásukat mintákkal házhoz küldjük.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
TELEFON 62—80.

Fénykép-készüléket
objektívvel, vez., elad., cserél. hirt. Appolo lemeznek egyedül-csúsító helye.

HATSCHEK EMIL
Andrássy-ut 18.,
Béka: Erzsébet-kört 83.
Alapítást 1877.
Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

VIZÁLLAS.

máj. 20. máj. 21.		máj. 20. máj. 21.	
Inn	Sharding 2.43 2.58	Jász	M.-Sziget 0.68 0.65
Duna	Passau 3.75 3.80		Tekeháza 0.78 0.79
	Linz 1.23 1.24		V.-Namény 1.92 1.67
	Bécs 1.59 1.89		Tokaj 3.72 2.78
	Pozsony 3.59 3.28		Tiszafüred 5.05 2.94
	Komárom 5.05 4.66		Szolnok 5.44 4.73
	Budapest 5.00 4.74		Osonád 5.46 3.14
	Paks 4.89 4.78		Szeged 5.93 5.83
	Mohács 5.75 5.78		R.-Bocsa 4.72 4.81
	Gombos 6.04 6.06		Titel 5.16 5.88
	Uvidék 5.24 5.35	Óndava	Hoór 0.88 0.97
	Pancsova 4.76 4.80	Tapoly	Bárta 0.66 0.74
	Orsova 4.29 4.31	Rodrog	Ladmóca 2.63 1.64
Marva	Morvafalu 1.65 1.50	Safó	Zsolenza 1.60 1.67
Vág	Zselica 1.16 1.10	Herrád	H.-Nemeti 0.38 0.28
	Troncsén 0.78 0.74	Berettyó	Margitta 0.05 0.08
	Szered 1.25 1.17		B.-Ujfalu 0.01 0.05
Rába	Szt.-Gothárd 0.— 0.30	Kőrös	Caucsa 0.— 0.50
	Sárvár 0.17 0.16		N.-Várad 0.82 0.07
	Győr 4.18 3.85		Bolányos 0.65 0.45
Dráva	Várán 2.28 2.28		Tenke 0.92 0.08
	Zákány 0.94 0.88		Gurahonc 0.84 0.80
	Bárcs 2.10 1.88		Borosjenő 0.— 0.—
	Eszék 3.85 3.76		Bókas 1.74 1.12
Mura	M.-Szerdah. 1.70 1.64		Gyoma 3.04 2.—
Száva	Zágráb 1.03 0.89	Haros	Gy.-Fehérvár 0.— 0.48
	Székely 4.16 4.—		Branycska 0.— 0.—
	Mitrovicza 0.84 0.27		Soborsin 0.66 0.—
Szamos	Décs 1.40 1.28		Arad 0.66 0.12
	Szatmár 0.66 0.70		Makó 2.18 1.58
Kraszna	N.-Maltény 0.28 0.26	Temes	K.-Kostély 1.18 1.02
Latorca	Munkács 0.22 0.26	Béga	Kiszató 0.90 0.90
Latorca	Homonna 0.22 0.28		Temesvár 0.04 0.04
Ung	Perceceny 0.22 0.18		Becserek 1.33 1.37

Radrágja jellemzi az urat!

A vasalás szabó költsége!... volt, demár nem az, Kényelmessége és tökéletessége utolérhetetlen **MOLNAR LAJOS** törv. védett **automata-nadrágfeszítőjének**

Egy készülék ára 3 korona 3.72 korona előre beküldéért bérmentve. Kapható főraktárosnál:

Plökl és Haasnál,
Budapest, Andrássy-ut. 13

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbajt, sebeket, bajkórt (syphilis), lődzsókát, elgyengült férfiak, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóhatait, ideg- és hágerinchiát, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8—4-ig és este 7—8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.
Lovelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógy siker.

Titkos betegségek
biztos és leküszöbölő meggyógyítására évtizedes tapasztalatai folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvosudor specializáltat.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemü szervek, heveny vagy idült hurutját, vizeleti nehézségeket, hólyagbajt, leukétyeket, syphilis, ideg- és hágerinchiát és bármily női betegségeket.

Budapest, IV., Karoly-körút 10. I. emele.
Rendel d. e. 10—4 és este 6—8 óráig.
Videkietek levél útján is biztos eredményes gyógykezelés és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön várótorem, külön kijárat.

HETI MŰSOR.

Május	Nemzeti Színház	A. kir. Operaház	Vigszínház	Árny-Színház	Népszínház (Vig-Opera)	Magva Színház	Föv. nyaralószínház	Leány színház
23 Szombat (d. t., este)	Ifju Barta Tamás	A csavargó	Szentiványi álom	100 év múlva	Páris almája, utána Wiesenthal-lányok klasszikus tánca	Sasfőök	Lisistrata	Hadrík Anna (re odalmi estely)
24 Vasárnap (d. u., este)	Csongor és Tünde	Hunyadi László	A tanító	A drostót	Páris almája, utána Wiesenthal-lányok klasszikus tánca	A Sasfőök	Aranyvirág	—

S Z I N H A Z A K

Pénteken, 1908. május 22-én.

Nemzeti Színház

II. Barta Tamás

5 felv. Irt. Hívás Kornél
 II. Barta Tamás Pethes
 Glas Alszegi I.
 Székely Mihályi
 Elia Vivvári M.
 Vidátsávi Gyenes
 Barcsa Tamás Gál
 Fekete Bartos
 Varga Rózsahegy

Kezdeté fél 8 órakor

III. Kir. Operaház

Manon Lescaut.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette Giacomo Puccini. Szövegét fordította Radó Antal.
 Személyek
 Manon Lescaut Arnoldson
 Lescaut Mihályi
 René des Grieux Arányi
 Géronie de Ravoir Kornai
 Széplődés Ney B.

Kezdeté fél 8 órakor

Népszínház-Vigopera

Tündérszerelme

Fantasztikus operett 3 felvonásban. Irt. Marius Ferencz. Zenéjét szerző: Huszka Jenő.
 Máté Kürthy
 Borbála, a felesége Veszprémi
 Gergő, a fiuk Székely
 Orsolya, a lányuk Tullán
 Csababé, a haktor Nagy
 Csababéné Imánó
 Viki király Dobi
 Ceilla, a leánya Della Donna
 Csincszár, tucók király Virág
 Remete Lubinszky

Est követi:

Wiesenthal nővérek
 klasszikus és modern táncszal.
 Kezdeté 1/2 8 órakor

Király színház

100 év múlva

Énekes, táncos, látványos tréfa 8 felvonásban, 10 képben, Irt. Marius Ferencz. Zenéjét összeállította Marthon Géza.

Személyek:

N. Zajthy István Németh
 Bacsnor Gaszton Papp
 Tóth Thea Ötvös G.
 Péter, hoteltulajdonos állatkerti igazg. Boross
 Franco, Major, miniszter, szerkesztő Szirmai
 Pavlovec, Priblovec Szirmai
 Samu, szerkesztő Rátkai
 Sasa László R.
 Falecskel polgármester Dörögi
 Keki, Huszárkapitány Raskó
 Pácon, Rózsakirály Szilágyi D.

Kezdeté 8 órakor

Vígyszínház

Reinhard Miksa Berlini színházának vendégjátéka.

A velenozel kalmár.
 Vigjáték 5 felv. Irt. Shakespeare
 Kezdeté fél 8 órakor

Magyar színház

A Sasiók

L' Alceon) Dráma 5 felvonásban Irt. Rostand Edmond, fordította Abrányi Emil.
 Ferencz Törzs
 Flambeau Ceorlos
 Metternich Rátkai
 Ferencz császár Réthely
 Marmont tábornagy Szirmai
 A szabó Z. Molnár
 Genz Geras
 Bárá Obenaus Boros
 Mária Luiza Forrai R.
 Camarata grófnő Polgár I.
 De Lorget Teréz T. Halmi M.
 Pöherczegné Mészáros G.

Kezdeté fél 8 órakor

Uránia színház

Rendnek muszáj lenni

Kezdeté fél 8 órakor

Városligeti Nyári Színház

A gépiró kisasszony

Víg operett 3 felvonásban. Irták: W. Friezer és G. Zwerenz. Zenéjét szerzette: Raiman Ferencz Magyar színház alkalmazta: Föld Aurél.

Kezdeté 8 órakor

Fővárosi nyári színház

Mignon

Regényes opera 3 felvonásban
 Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

Apolló Projektograf

(Telefon 68-39.)

Nizza látkepe.
 Polójáték (Saját felvétel).
A király-díj (Saját felvétel)
 Egy primadonna visszaemlékezéssel.
 Börzejátékosok és tolvajok.
 Az öreg színész. A hold felé. Élet a Közép-tengeren.
 Zene és költészet.
A tanítónő.
 A csinos cselédleány.
 Őszi mese.
 Kezdeté 6 órakor.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Telefon 107-48

Ma este fényes előadás
12 óriási oroszán egy ketrecben

Etetés a mutatvány után a nézőtérén!
 és az egész nagy műsor.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán

Ma és mindennap délután 1/2 5-1/2 7-ig és este 1/2 9-től kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangversenyző, fényes változatos műsor.

Hűdeg és meleg ételek. Rendes polgári árak.

Közögen Dr. Dreiszker József vizgyógyintézete és szanatóriuma

egész éven át nyitva, gyönyörű fényes parkkal körülvéve, lombos és fényes erdővel a közelben. Különféle bajban szenvedő betegek, kiknél némi kilyát van javulásra vagy gyógyulásra, felvétetnek. Az orvosi felügyelet állandó. Legszébb gyógyeredmények. Kifünő ellátás, igen jutányos ár. Egy személynek heti költsége 70-80 korona, beleértve lakás, háromszori étkezés, fürdő, (ha szükséges) masszázs, villanyozás, rendes orvosi gyógykezelés és felügyelet, takarítás. Bővebb felvilágosítást és prospektust küld Dr. Dreiszker, az intézet tulajdonosa, igazgató főorvos.

BUTOR DÚS VÁLASZTÉKBAN UGY KÉSZPÉNZRE MINT RÉSZLETFIZETÉSRE RENDKIVÜLI OLCSÓÁRON MEGHATÓ

EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy-utca sarkán)
ÉHRENTREU TESTVÉREKNEK
 BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN)
 NYITVA: 10-12 ÓRAIG ÉS 6-8 ÓRAIG TELEFON 82-27

TÁTRA-MULATÓ

VII. KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
 Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul **Nemzetközi Cabaret előadás.**

Nemes Lessenn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottdalok (hátrakisérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiédt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gnstl előadó soubrette. Ungár Elza cabaret énekesnő. Perenyó Kamilla női baritonista.
 Pénztáryitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 10-15

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási - Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. május hó 24-én, azaz vasárnap, rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között.

Indulás Bpest-Petöfi-térről	8:00 órakor de, és 2:30 órakor du.
» Bathány-térről	8:05 » » 2:35 » »
» Ó-Budáról	8:20 » » 2:50 » »
Érkezés Vácra	10:00 » » 4:30 » »
» Nagymarosra	11:00 » » 5:30 » »
Ind. vissza Nagymarosról	11:30 » » 8:00 » este
» Vácra	12:15 » dél » 8:45 » »
Érkezés Bpest-Óbudára	1:10 » du. » 9:40 » »
» Bathány-térről	1:25 » » 9:55 » »
» Petöfi-térről	1:30 » » 10:00 » »

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők:
 Budapestről-Vácra vagy megfordítva
 I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.
 Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva
 I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.
 Vácra Nagymarosra vagy megfordítva
 I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) II. osztályon féláron, a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térti-jegyek adatnak ki és pedig:
 Budapestről Nagymarosra és vissza
 I. hely 150 fillér, II. hely 120 fillér.
 Vácra Nagymarosra és vissza
 I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, vagy erről a társulat idejében hírdetést fog közzé tenni, Budapest, 1908.

A forgalmi igazgatóság.

ITT a tavasz!! elmúlt atél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor!
 Gyorsan és biztosan eltüntet azokat az elismert kiftünő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Allandóan használv az arc, kéz és bört, a testbört puhán udén és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntet szepiöt, pörsonyt, atkát mittossort palandát máffoltot, a ráncos bört bársonysimává, a vörös vagy napbarnított bört fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen! Kifünő hatással bír szemnyaladásnál, valamint for és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükrösímává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártans

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz börtmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krem K 1-
 Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Usak dobozban, nem kimérve Egyedül Rogátsy Kálmán drogéria Bpest, készítője. Bákóczy-ut 10. Feltüntet a ROGATSY névre.

Jardin de Paris

PÁRISI KERT Erzsébet királyné-ut 1. szám.

Megnyitás 1908. június hó 1-én.

A legnagyobb igényeknek megfelelő nyári mulatóhely. — Gyönyörű park közepén fekvő nyárisan nyitott díszpillel — Nemzetközi cabaret, világhírű művészek közreműködésével. — Nagyszerű tánc-creatiók!
 Meseszerű pompa!! — Előadás kedvezőtlen idő esetén is. — Az összes közlekedési eszközökkel pár percz alatt elérhető nyári mulatóhely.
 Bővebbet a falragaszok. Bővebbet a falragaszok.

Most jelent meg! A cs. és kir. szab. Most jelent meg!
Kassa Oederbergi Vasut személyszállító vonalainak MENETRENDJE.
 Rövid utmulatóval a Tátrába, Érvényes 1908. máj. 1-től.
 Ara 12 fillér. Singer és Wolfner kiadása. Bpest, VI., Andrássy-ut 10.

SCHLOESING

Világhírű franciaországi, mezőgazdasági vegyész felgyelete alatt a marseilli Schloessing-ház 5 francia gyárában készített és a világ legelső elméleti és gyakorlati szakértő által kifünőnek elismert Bordói pora és Lecsapott kőporai biztos és olcsó védelmet nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinek díjmentesen. Egyedül vezérképviselőt a magyar birodalom területén **FRANKL ADOLF** banküzlete, Budapest, Eötvös-u. 19. (Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40.
 SCHLOESING permeterzője, héli- és kézi kőporfuttatója (a világon a legjobb és legköltelesebb) szintén nálunk rendelhető.

300.000 korona nyerhető

1. díj Pest. Hazai Takarékp. sorsjeggyel
 Huzás már június 5-én.
 Kapható:

36 havi részletfizetésre: havi befizet 4.- K.
 24 » » » » » 5.50 K.

Már az első részlet és 25 fillér portó befizetése ellenében megkötődő a törvényben kiállított sorsjegyet sorszat és sorsmát tartalmazó részletet, melynek dírákban van az összes huzásokon az egyedül játéjogot élvez.

FLEISSIG bankháza BUDAPEST, Erzsébet-körut 2. sz.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN UJRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma és minden este:
«Keringöláz»
 a legújabb variété-attrakció.

Nadragé
 hasbeszélő

Sisters Madison
 amerikai tánckettős.

J. BOESNACH
 cabaret-művész

és a többi elsőrendű különlegesség
 Az előadás kezdeté 8 órakor.
 A társulatban reggel 6 óráig VÖRÖS ELER osigányszereklara hangversenyz.

Ara 2.50 fill. 4. új kiadás. Törképekkel.

TÁTRAKALAUZ

Utmutató a Magas-Tátrába és a Tátravidék túrdóba. — A Magyarországi Államgye-sület közreműködésével szerkesztette:
 Dr. Szontagh Miklós kir. tanácsos. Álnéste: Dr. JÁRMAY LÁSZLÓ.
 Singer és Wolfner kiadása BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 10.
 1908

május 22.

wasz!!
ltatél

es arcz és kézből
az olismert kintő

e-Borax

a testből puhán

PERE-BORAX
ittosort palánst
simává, a vörös
rró teszi.

ékelőshellen
ál, valamint for
a ruhát hófehérre
y a ruhának ártans
IO nagy doboz
érmenteve.

-krém K 1-

szappan K-80.

ogériában és jobb

a, nem kimérve

drogéria Bpest.

n Rákóczi-ut 10.

vre.

Paris

királyné-ut 1. szám.

us hó l-én.

gefelelő nyári

ark közepén

ület - Nem-

szek közre-

ncz-creatiók!

kedvezően idő

si csaközök-

ő nyári mulatóhely.

bbet a falragaszok.

Most jelent meg!

állítóvonalának

NDJE.

es 1908. máj. 1-től.

Wolfner kiadása,

Andrássy-ut 10.

, egyéb gomba és

t és mező részére

SING

dasági vegyész fel-

ing-ház 6 francia

egelő elméleti és

nek elismert Bordó

és olcsó védelmet

mindenkinek díjmon-

magyar birodalom

banküzlete, Buda-

pest, Eötvös-u. 19.

efon szám 25-40.

és kézi kőporfújtató

ntén nálunk rendelhető.

korona

nyerhető

sorsjeggyel

us 5-én.

bolzat 4.- K.

5.50 K.

ő beküldése elle-

állított sorsjegy

őszelvet, mely-

okon az egyedül

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
fegyverek, flóbertek,
revolverek és karabélyok
csékély
HAVI részletfizetésre

kaphatók
Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruházában
Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.
Arjegyzék ingyen!

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.
Spitzer Miksa utóda
HOLCZER
m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár:
Gyémánt és
brilláns-but-
nok, gyűrűk,
melltűk és más
nemes kőárúk-
ból.
Saját
gyártmány!
Ékszer
átalakítás.
Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körut 22. Róser Bazár.
Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

Pontos és legjobb
ÓRÁK
5 évi jótállás
mellett.
Arany és ezüst ókszerék, evő-
eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.
Javításokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.
Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
műtörés
Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?
Kérjünk MÜLLER J. L.-féle
Blaha Serail Poudert
BLAHA LUJZA (báró Splényiné) szalmivisztes legkedveltebb aranypora. Val-
mennyi arpor legjelöltebbje egy nappalra, mint esőre, tekintőrekl által megvizsgálván, ve-
gytárának és tökéletesen ártalmannak találattott. Mint piperecikk nélkülözhetetlen, az
arabörök a leggyöngédebb fehérséget, kifjúkori üdéséget, asóséget és rozspirt kölcsönöz.
Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.
CREME POMPADUR
Összeköltőtelém folytán sikertől a világhírű és föllőtte hatásos „Crema Pompa-
dur” egész eredeti tisztaságban és erejében összállítanom. Es ezen szor, melyivel a hí-
neves Pompadur asszony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépét, anélkül, hogy
az egészégének ártott volna. E kitűnő szor jóval felette mind. eddigi onom gyár-
mányt. „Crema Pompadur” szor és reggel alkalmazzák, arcot és kezet bőrfőzötve aztán
egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.
Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.
MÜLLER J. L.
sz. és kir. udvari illatszerezés és pipere-szappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronahéczeg-u. 2. Az országban mindonütt kapható.

Butor
készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állan-
dóan készén raktáron a leggyorsabb kivitteltől a leg-
finomabbig. Képes arjegyzék ingyen. Album 50 fillér
bőlyegben.
Nagy Imre lakberendezési
vállalata.
Budapest, Váci-körut 9. (Szerocsen-utca sarok.)

Most jelent meg.
Atanító
Falasi életkép
3 felvonásban.
Irta: Bródy Sándor
SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10
Ára 2.50

Most jelent meg! ♦ Most jelent meg!
ISTEN RABJAI
REGÉNY
Irta: GÁRDONYI GÉZA
Ara füzve 5 korona. Singer és Wolfner kiadása
Ara kötve 7 korona. BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 10. sz.

BIZTOS
gyógyulást keresőknek
ak bármily
nemi betegségben szenvednek,
mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizelési zava-
rok, éjjeli megömlések, fehérek és bujkoros bántalmak (syphi-
lis, az önfertőzés utóbalajként fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülése, bármily bőrtünetek atb. nőknél fehérfolyás,
méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szigo-
rúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódszernél
fogva legjobban ajánljuk
DR. GARAI ANTAL
r. sz. és kir. osztály főorvos országos hírv és a legelőbb, 22
éve fennálló rendelő intézetét
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hó-
lyag bajok vizsgálata villamos húgycsőtükrő segítségével.
Vidékiek levelekre kimentő választ és szakmérti tanácsot nyer-
nek, gyógyszerül gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

The „Park-Coat”
A legújabb Koch-
féle divat-felöltő,
különleges tejsze-
tős szabásban, an-
gol és skót szövet,
különféle mintákban
56, 60, 48, 40 38 és
16.- korona
árban.
Kapható csakis
KOCH
TESTVÉREK
elsőrendű férfi-, fiú és
gyermekruha-áruhá-
zában.
BUDAPEST, Károly-körut 26.
Szakszerűen készült elsőrendű szabó-
munka. Szabott, olcsó árak.
A nagyváradi fiók telepünkre külön-
sen felhívjuk b. figyelmét.
Nagyváradi, Bémer-tér.

Lawn-teniszjátékaink
fiuknak, leányoknak
és felnőtteknek
legégszesebb és
érdekes társas sport-
játékot nyújt.
Tenisz-rakatok:
Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.
Haladóknak 4,50 «
Jó játékosoknak 7.- frt.
Versenyzőknek 9-12.- «
Bajnokoknak 15-19.- «
Pályakerítő-háló (3 m. ma-
gas) méterje . . 16 fr.
Fehérposztó-teniszlap da
tuezatja 6, 6, 7, 8, 9 frt.
Teniszárjegyzék és
pályaterv ingyen.
Piskl és Haas lawn-
tenisz-üzlete, Buda-
pest, VI. Andrássy-ut
13. szám.
A legtöbb tenisz-klub szállító
Külön rakotjavítás-tarifa ingyen.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 28d

Vadászfegyver
gyűjtemény, részben öröksegből származó egyenként is potom aron eladó. Köztük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint, Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint, Greener-záru, Bücksflinte 40 forint, Schnelleres Mannlicher 28 fnt, Drilling, valódi Krupp acélsővekkkel 65 fnt, Winchester 35 fnt, Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghamerles, ugyanitt egy Görz lénykepezőgép, egy perzsaszőnyeg és egy motorkefépar nagyon olcsón azonnal eladó. IVE. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. Fegyvereket, tenykepezőgépeket, valamint minden más tárgyakat vesznek a legmagasabb árban, ugyiszintén mindent ujakra becsereleik 49082

Egy
lyukas billiard, karambol-betéttel olcsón eladó. Lipka vendéglős, Bta.

Májusi
friss csemegé juhturót szálalt 5 kgos bödönökben, 6 koronáért Hegyi téglasajt kilója 1.60 korona. Hegyi juhturógyár, Nagyszabos. (Gömör m.) Héjyi képviselők kerestetnek. 28508

Magánjáró
gőzseplőkészlet 8 lóerejű, kifogástalan gyári javítással, magyar állami gyártmány, igen előnyös árban és fizetési módzatokkal megvételre ajánlatik Szűcs Ödön cég által Baján.

Gépészeket
eséplős időnyre ugyiszintén gazdasági szemelyzetet, szakértelem és józanságáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Ármin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-76.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossá-Magyarváza. Telefon 67-47. 27750

A Falkogen
lúdbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27708

Parketagyár
Gyönyörűen ajánlja gyártmányait. 27733

Vigyázzon,
na meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 721p

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai zánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII. Garay-utca 5. II. 12/a. Jélaszbélyeget kérek. 27808

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítágyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban vesznek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

BUTOR
árverésről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bőrfotellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Bolthelyiség
és lakások: 3 szobás azonnalra kiadók. Garai-tér 14. és József-körut 65.

„Stenográfia“
Országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskola Váci-körut 33.

Díjtalan gépirásoktatás. Havonta új gyorsírási, gépírási és kereskedelmi szaktanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.

Beiratkozás naponta. Váci-körut 33.

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőttes, málna, szamóca-, csipkebogyóízű, gomba- és húskenyerveket, pástetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzéket.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-öket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Allandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.
26618

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelését s el-tűnt egyének és névtelen levelek iróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 103-52. 28587

Sodronykerítések
bámulatos olcsón készít **Heizer és Társa** cég Budapest, VIII., Népszínház-u. 1-3

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legelővidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikertét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójeghből speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Ugorkát,
keltarabót, czukorborsót, zöldbabot, új burgonyát, spenótot, gombát és hónapos retket vegyesen; 3.50 koronáért szállítja gyümölcskivittel Csongrádról.

Korai
főzelékek, czukorborsó, zöldbab, ugorka, spenót, tejessaláta, hónapos retket, zöldhagymácskát, új burgonya, vegyesen postakosaránként 8 koronáért szállítja Szabó, Csongrád.

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, franciaia és angol szövetekből. :: Költségvetés díjmentes.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi család Singer varrógép zárszekrényvel 6 évi írtállással csakis **SINGER A.** Műgépészről Budapest, főú-let Akácfa-utca 55. Minden-nemű varrógépek javítását legújantósabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Arveresál BUTOROK
Üzlet felosztás miatt olcsón ár-árusítottak VII. ker., 008-U. 22.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok
Rézágy — — — 45.-- fnt Vaságy matraczczal 8.50 » Gyermekágy — — 11.50 » Sodronyágy-betét 3.50 » Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046 **WEISZ LIPOT** Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Polgári draki
Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél szemelyesen elmegyek. **Zeliszka János** angol uri szabóterem BUDAPEST, Andrassy-ut 55. I. em. Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédli-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SÁNDOR és társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

30 korona
finom szövethől divatos írtállomány vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Haza! Varseny-szabóság” Budape-**st, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.**

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Allandó nagy raktár **Laub Lipót,** BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.— bérmentve. **FELKAI KONZERVGYÁR** Felka, Szepesm. 26973

BUTOROK
háló-, ebédli-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bürgermíturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 **Karáczy-utca sarok.**

A legelőnyösebb részleltetésre **zongorát, pianinót, czím balmot, hegedőt**

kézpénzbeni árákon a leg-újabb rendszerű **bank hitel** után kizárólag csakis **Reményi** nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Vilamos világítás
saját dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkék árjegyzéke ingyen. Arájánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat
és legelőjesebb berendezéseket (gyárakat és tizleteket is) veszek és eladok. **Nagy Zsigmond** VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pilisander vagy másfajta háló, ebédli, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, bürgermíturák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárookban gáz, villamos stb.-hez. 26597

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!
UNDERWOOD LITHOGRAPHY GEREKEN BELA KRISZTOF

Butor,
2 szekrény nagy tükörá-
ttokkal, 2 ágy, 2 éjjeli szek-
rény, 1 mosdó asztal va-
lódi márványlappal és tü-
körel. Értéke 430 fnt, kap-
ható 250 fntért Beraktározási
Vállalat. Veres Pálnó-utca
12. I. em. (volt Zöldfa-utca)

Tisztviselők
1000 fnt. lefizetésével, lak-
bérrel fölteszhető családi há-
zát kaphatnak. Bővebbi
Szilfa-utca 4. Hadapród-
utczánál.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál-
tok és teljes értéket ki-
fizetem. **Singer Jakab** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Veresáfonyabefőt
BARTA-féle, 5 kilós postakosarátvev 6.— korona **FELKAI KONZERVGYÁR** Felka, Szepesm. 26972

Telt kebel.
Telt kebel két hónap alatta **Pilules Orientales**

(keleti pilulák) által, az egyedi-
ilek által, me-
lyek a mellot fel-
lesztik, szilárdít-
ják s a női mel-
nok giccsé-
zés teltségét
kicsécsnik, a-
ndékul,
hogy az
ecézésnek
Artnának.
Garantálva
arzenkum-
mentes

— Orvosi kiválóságoktól-
ajánlva. Abszolút diszkrétció.
Egy doboz használati utasítással
franko 4-45 korona előzetes be-
küldése vagy 675 korona után-
vétel mellett.
I. RATIE gyógyszerész PARIS.
Raktárak: Bécs, R. Pserhofer
gyógyszerész, Singer-sírtása 15
Budapest, Török József gyó-
szerész Király-utca 12.

Csiz
A continenson a legerősebb
jód bróm gyógyfürdő. A meg-
lepő gyógyeredményekben nove-
zeles szoron ut az ásványvíz
nagy radioaktivitásának,
melyet Lengyel Béla egykori
tanár legújabb vizsgálatai fel-
deleik. Megnyitás május 1-én.
Szamos előrendű bórház, szant-
tórium, gyógytar, szonora, kav-
há. Jász-tópláz, komboák, ki-
rándulások. Vassal-állomás, postá-
tárida helyben. Hivatalos orvos
Dr. Kallós Jenő. Katona-
tisztiek, Allamhivatalnoknak
elő es utó idegyben 50%
kedvezmény. Prospektus
szolgáti a fürdőigassgató-
Az ásványvíz rendelhető hasz-
nálati utasítással a fürdőig-
gatószágnál és Edecskuty 12.
lételárlatánál. — Budapeston.